

Verksamhetsberättelse 2025 för Högskolan Dalarna

Sammanfattning

De viktigaste budskapen från verksamheten visar på ett lärosäte i utveckling. Under året har institutionerna stärkt sina akademiska miljöer genom satsningar på utbildningsutbud, forskningsanknytning och organisatorisk konsolidering, inklusive integrering av lärarutbildningen. Tvärvetenskapliga samarbeten inom lärosätet och samverkan med andra lärosäten lyfts som framgångsfaktorer, samtidigt som behovet av att stärka externfinansiering, prioritera resurser och hantera hög arbetsbelastning framträder som viktiga utmaningar. Verksamhetsstödet har parallellt bidragit till förbättrade förutsättningar genom utveckling av budgetprocessen, analysstöd och systematik för incidenthantering och beredskap.

Analysen av centrala mått inom ramen för den interna uppföljningen av verksamheten visar en fortsatt hög aktivitet och tillväxt i utbildningen med ett starkt söktryck och ökning av antalet helårsstudenter, vilket skett inom distansutbildning. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till en hög överproduktion samt en något avtagande prestationsgrad. Inom forskningen syns en mer dämpad utveckling, med bland annat minskad andel externfinansiering och färre disputerade och doktorander. Parallellt syns en minskning av personalstyrkan i stort. Detta ställer krav på prioriteringar, effektiva arbetssätt och strategisk kompetensförsörjning.

Ekonomi under året har präglats av den höga utbildningsvolymen, vilket bidragit till något högre anslagsintäkter och ett återhämtat anslagssparande, men också en betydande överproduktion som alla institutioner bidragit till. Årets resultat uppgår till 15,3 mnkr och myndighetskapitalet har stärkts till över målnivån. Det positiva resultatet är främst hänförligt till outnyttjade reserver, bland annat kopplade till strategiska forskningsmedel. Medskick framåt är att hitta en balans kopplat till studentproduktionen och stabilisera utbildningsverksamheten, upparbeta forskningsanslaget och öka externfinansiering samt säkerställa att handlingsplanen för uppdragsmedel verkställs och följs upp så att medlen kommer verksamheten till nytta. Det blir även viktigt med fortsatt kostnadsmedvetenhet och lokalförtätning samt tydligare kommunikation i alla led kopplat till ekonomistyrning och den föränderliga miljö som lärosätet verkar i.

Verksamheten bedöms huvudsakligen ha fullgjort sina huvuduppdrag under 2025. Arbetet med rektors fokusområden, inom ramen för strategins delmål, har bidragit till en stärkt ekonomisk grund med ett utökat myndighetskapital, utveckling och konsolidering av utbildningsutbud utifrån översyner, ett utvecklat kvalitetssystem och en påbörjad implementering av ny inre organisation och omorganisationen av lärarutbildningen för ökad kvalitet. Den interimistiska lärarutbildningsnämndens intensiva arbete under året har redovisats och kommer att arbetas vidare med under 2026 för att ge förutsättningar för full implementering och önskad effekt av omorganisationen. Ett omfattande arbete har också genomförts med att ta fram en ny strategisk plan för perioden 2027-2030 som ska ge tydlig riktning för verksamheten framåt.

Övrigt arbete kopplat till de strategiska delmålen visar sammantaget på en fortsatt utveckling av utbildning och forskning genom ökad samverkan, tvärvetenskapligt samarbete och

internationalisering. Utbildning på avancerad nivå har ökat även om utvecklingen delvis hämmas av prioriteringar utifrån ekonomiska förutsättningar. Digitalisering och generativ AI driver pedagogisk utveckling och förändringar avseende examinationsformer. En tydlig avvägning mellan andel undervisning som sker på campus respektive nätbaserat samt mellan beprövade och mer nyutvecklade undervisningsformer framträder som en strategisk fråga. Forskningen utvecklas genom stärkta miljöer och stödstrukturer, men påverkas av minskad externfinansiering och utmaningar i kompetensförsörjning. Samverkan med omgivande samhälle är väl integrerad i verksamheten, men kräver fortsatt utvecklade strukturer, särskilt inom uppdragsutbildning.

Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs inom etablerade strukturer och har under året vidareutvecklats i flera delar. Under året fick Högskolan Dalarna UKÄ:s återkoppling på kvalitetssäkringsgranskningen och erhöll omdömet *Godkänt med förbehåll*, vilket bekräftar att kvalitetssystemet i huvudsak fungerar väl samtidigt som utvecklingsbehov identifierats, särskilt avseende studentcentrerat lärande inom utbildning samt kontinuerlig uppföljning och jämställdhet inom forskning. Åtgärdsarbete har initierats och fortsätter under kommande år. Parallellt har kvalitetssystemet utvecklats genom förbättrade uppföljnings- och utvärderingsprocesser, utbildningsinsatser och stärkt involvering av externa intressenter, och genomförda utvärderingar visar att utbildningarna uppfyller kvalitetskraven. Identifierade utvecklingsområden rör främst omhändertagande av UKÄ:s synpunkter, utvecklad systematik för uppföljning i forskarutbildningen samt stärkt deltagande i utbildningsinsatser för akademiska ledare.

Forskningsetiska rådet har under året stärkt stödet till verksamheten i frågor om forskningsetik, dataskydd och hantering av studentarbeten samt bidragit till hanteringen av ärenden kopplade till god forskningssed. Samtidigt kvarstår utvecklingsbehov avseende forskningsetisk kompetens, tydliggörande av rådets roll, stärkt samarbete mellan stödfunktioner samt utvecklade arbetsätt för hantering av personuppgifter. Förslag om ny lag om etikprövning kan även påverka kravbilderna framåt.

Hållbarhetsarbetet bedrivs integrerat i verksamheten med ett brett genomförande av aktiviteter inom utbildning, forskning, samverkan, internationalisering och jämställdhet. Flera initiativ har genomförts, bland annat användning av utvecklat metodstöd i utbildning, etablering av ett forskningskollegium samt fortsatt arbete med jämställdhetsintegrering. Måluppfyllelseanalys återstår inför målperiodens slut 2026. Avvecklingen av rådet för hållbar utveckling innebär att ett större ansvar läggs på verksamheten att säkerställa integrering av hållbarhetsaspekter.

Arbetsmiljöarbetet bedrivs systematiskt med etablerade strukturer för uppföljning och utveckling, bland annat genom chefsutbildningar och löpande uppföljning av medarbetar- och studentundersökningar. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till hög arbetsbelastning och upplevd missnöjdhet, bland annat till följd av hög studentproduktion, organisationsförändringar och lokalförutsättningar, vilket ställer krav på fortsatt arbete med åtgärder och uppföljning.

Arbetet med kompetensförsörjning har under året utvecklats genom att verksamheten påbörjat eller vidareutvecklat kompetensförsörjningsplaner, med stöd från HR. Arbetet är en viktig del av verksamhetsplaneringen för att säkerställa rätt kompetens på kort och lång sikt, men genomförandet varierar mellan verksamheter och behov finns av en mer enhetlig och samordnad struktur. Framåt är det centralt att stärka det strategiska arbetet i hela medarbetarresan, utöver rekrytering, för att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning och attraktivitet som arbetsgivare.

Säkerhetsarbetet har stärkts mot bakgrund av omvärldshändelser, med fokus på att bygga upp en mer robust säkerhetsorganisation och utveckla arbetet med kontinuitetshandling, fysisk säkerhet och krisberedskap. Genomförda och planerade åtgärder syftar till att säkerställa förmågan att hantera såväl fysiska som IT-relaterade incidenter, samtidigt som behovet av ökad kunskap och beredskap i hela organisationen kvarstår.

Riskhanteringen har genomförts enligt plan och omfattar risker inom ekonomi, säkerhet, avtalstrohet, kvalitet och legitimitet. Åtgärder har vidtagits och planeras fortsätta framåt. Den uppdaterade riskhanteringsprocessen inför riskhanteringen 2026 har stärkt kopplingen till verksamhetsplaneringen men kan fortsatt utvecklas för att utgöra ett mer effektivt och värdeskapande stöd i verksamhetscykeln.

Regleringsbrevsuppdragen har hanterats enligt plan och återrapporterats i huvudsak via årsredovisningen. Särskilda rapporteringar har gjorts under året kopplat till utvecklingsinsatser och fortsatt arbete inom jämställdhetsintegrering samt till behov och förutsättningar för arbetsmetoder för validering av VFU inom arbetsintegrerad lärarutbildning.

Studentkårens reflektion visar på att lärosätet tagit omhand tidigare identifierade utvecklingsområden samt att fortsatta utvecklingsbehov finns kopplat till studentcentrerat lärande, ökad lärarledd tid per student, hantering av AI-utvecklingen inom utbildningen samt utredning av kvalitet kopplad till VFU.

Innehåll

Verksamhetsberättelse 2025 för Högskolan Dalarna	1
Sammanfattning	1
1. Inledning.....	5
2. Viktigaste budskapen från verksamheten.....	5
3. Verksamheten utifrån statistik.....	6
3.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	6
3.2 Forskning och utbildning på forskarnivå.....	8
3.3 Personal	10
4. Ekonomi	11
4.1 Övergripande resultat och myndighetskapital	11
4.2 Resultat per verksamhetsgren och utfall av studentproduktion.....	13
4.3 Kostnader och finansiering av stödverksamheten	15
5. Strategiska prioriteringar utifrån verksamhetsplan	18
5.1 Huvuduppdrag	18
5.2 Strategins delmål inkl. rektors fokusområden	18
5.3 Systematiskt kvalitetsarbete	24
5.3.1 Kvalitetssystemet	24
5.3.2 Nämndernas reflektion	26
5.3.3 Forskningsetiska rådets reflektion	29
5.4 Hållbarhetsarbete.....	30
5.5 Arbetsmiljöarbete	32
5.6 Kompetensförsörjning	33
5.7 Säkerhet och beredskap.....	33
5.8 Riskhantering.....	34
5.9 Regleringsbrevsuppdrag.....	36
6. Studenternas reflektion.....	37

1. Inledning

Verksamhetsberättelsen för Högskolan Dalarna ingår i lärosätets verksamhetscykel och utgör ett komplement till årsredovisningen i den årliga uppföljningen av lärosätets verksamhet och ekonomi. Den syftar till att dra lärdomar från året som gått och identifiera prioriteringar framåt i linje med lärosätets strategiska inriktning. Resultatet av den analys som presenteras i verksamhetsberättelsen tas dels omhand under verksamhetsåret, dels ingår den i verksamhetsplaneringen för perioden 2027-29.

Till grund för verksamhetsberättelsen ligger bland annat statistik för centrala mått inom ramen för den interna uppföljningen, institutionernas och verksamhetsstödet verksamhetsberättelser (se bilagor), uppföljning som del av verksamhetscykeln inklusive diskussioner under ledningens dialogdag i början av 2026 samt reflektioner från utbildnings- och forskningsnämnden, forskningsetiska rådet och studentkåren.

2. Viktigaste budskapen från verksamheten

Se årsredovisningen inklusive *Rektors förord* för högskoleövergripande budskap. Nedan följer en kort sammanfattning av det som verksamheten lyft som viktigaste budskapen i sina respektive verksamhetsberättelser (se bilagor för fullständig redogörelse).

Institutionen för hälsa och välfärd (IHOV) lyfter fram inrättande av ämnet Fysioterapi och en förstärkning av ämnet genom rekryteringar och inskickad ansökan till UKÄ om att få utfärda fysioterapeutexamen. Ett treårigt tränarprogram har också startat under året, som stärker ämnet Idrott och Hälsovetenskap. UKÄ påbörjade sin utvärdering av socionomutbildningar under året, vilket kommer att vara prioriterat även under 2026.

Institutionen för information och teknik (IIT) har under året arbetat med konsolidering av ämnesorganisationen till ett färre antal sammanhållna akademiska miljöer, och arbetat med integrering av ämnet matematikdidaktik som flyttat till institutionen i och med omorganisationen av lärarutbildningen. Institutionen har även fortsatt sitt fokus på att öka externfinansieringen.

Institutionen för kultur och samhälle (IKS) drar lärdomen att arbetssättet med tvärvetenskapligt samarbete i utvecklingen av forskarutbildningen inom området *Hållbara samhällen och organisationer* har haft positiva effekter på sammanhållning och samarbete. Lärarnas kompetens och sammanhållning i ämnesgrupperna lyfts som förklaringar till att lärare lyckats leverera med kvalitet trots hög överproduktion. Slutligen lyfts vikten av att lärare och forskare ges möjlighet att underhålla och utveckla externa kontakter.

Institutionen för litteratur och lärande (ISLL) lyfter arbete som bidrar till att bli ett fullvärdigt lärosäte i form av strategiska avvägningar i konsolidering av sitt utbildningsutbud, ökad samverkan med andra lärosäten och en stark forskningsanknuten utbildning. Institutionen behöver arbeta för att attrahera mer externfinansiering och utveckla samverkan. Humanioramiljön har fått förstärkt status nationellt, vilket institutionen vill arbeta för att behålla. Ekonomi i balans bedöms ha uppnåtts under året, och ekonomin är fortsatt prioriterad. Kopplat till avdelning 3 (PUD och lärarutbildningskansliet) lyfts också ett ökat intresse för arbete med uppdragsutbildningar, vikten av samverkan och ökat fokus på det praktiska samt påverkan av lärarutbildningsnämndens organisation för placering och uppdrag.

Verksamhetsstödet har under året, utöver rektors fokusområden, arbetat med utvecklingsinsatser kopplat till budgetprocessen, informations- och cybersäkerhet med tyngdpunkt incidenthantering och organisatorisk beredskap samt utveckling av statistik och nyckeltal.

3. Verksamheten utifrån statistik

Se årsredovisningen inklusive *Högskolan i siffror* för övergripande statistik (dvs. historisk data/utfall) för Högskolan Dalarna. I kommande avsnitt redovisas utfall för 2025 jämfört med 2024 nedbrutet per institution för centrala mått i den interna årsuppföljningen kopplat till utbildning, forskning och personal. Utvecklingen av statistik och nyckeltal inom verksamhetscykeln har varit prioriterad under året vilket kommer att fortsätta in i 2026.

I och med omorganisationen av lärarutbildningen som började gälla 2025, där tidigare Institutionen för lärarutbildning (ILU) fördelats ut på övriga institutioner, har utfall för centrala mått uppdaterats till nya organisationen retroaktivt för 2024 i de källsystem där detta varit möjligt. I de fall det inte varit möjligt (DiVA för publikationer och Primula för personal) har ILU-utfallet 2024 fördelats ut manuellt utifrån var ämnet/avdelningen hör hemma i 2025 års organisationsstruktur, för jämförbarhet över åren. Jämförelsen mellan 2025 och 2024 är med andra ord utifrån gällande organisationsstruktur där utfall för tidigare ILU är inkluderat.

För att framåt kunna följa lärarutbildningen som helhet krävs en fastställd definition av vad som ska ingå samt att systemen kan utvecklas för att stödja detta. Medskick inför en eventuell framtida omorganisation är också att, innan omorganisationen träder i kraft, ha en kommunicerad plan för hur data i *Linnea* (lärosätets informationssystem för analys och statistik) i stort ska hanteras samt hur planering och uppföljning av centrala mått ska ske. Detta för att skapa förutsättningar för jämförbarhet över tid och analysstöd utifrån ledningens behov.

3.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Lärosätet har haft ett högt söktryck till sina utbildningar under året. Antal helårsstudenter (HST) har ökat med 9 % (557 HST) jämfört med föregående år och uppgick 2025 till 6 884 HST, se tabell 1. Antal registrerade studenter (individer) har ökat med 2 % och uppgick till 17 762. Samtliga institutioner har ökat antalet HST jämfört med föregående år, där ISLL stod för störst ökning med 21 %, därefter IHOV med 8 %, IIT med 6 % och IKS med 3 %. Ökningarna förklaras till stor del av eftersläpningar av den utökning som gjordes under 2024 där åtgärder sattes in för att nå målen för utbildningsvolymen. För ISLL och IKS överstiger årets utfall av HST inlämnad HST-budget (planerad produktion), där upparbetningen för året landade på 121 % respektive 112 %. Upparbetningen för IIT och IHOV landade på 99 % respektive 97 %. För lärosätet som helhet landade upparbetningen på 109 %. Sett i pengar har samtliga institutioner överproducerat jämfört med planerad produktion, se tabell 12 i avsnitt *4.1 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå*. Det är viktigt att verksamheten framåt hittar en balans mellan intag av studenter, prestationsgrad och den studentproduktion som förväntas uppnås. Samtliga institutioner signalerar att man aktivt arbetar med dessa frågor.

Lärosätets ökning av HST har skett inom distansutbildning som ökat med 18 % (754 HST) där samtliga institutioner har ökat, ISLL med 25 %, övriga institutioner med 14 %. Campusförlagd utbildning har minskat med 9 % (-197 HST) där alla institutioner minskat förutom IIT som ökat marginellt. Lärosätets andel distansutbildning sett i HST fortsätter att öka och låg 2025 på 72 % vilket är en ökning med fem procentenheter jämfört med 2024. Antal HST inom utbildningsprogram har ökat hos samtliga institutioner, för lärosätet totalt är ökningen 9 % (356 HST) jämfört med föregående år. För fristående kurser har HST ökat med 8 % (201 HST) för lärosätet totalt, där IHOV och ISLL har ökat och IIT och IKS har minskat jämfört med föregående år. Fördelningen mellan utbildningsprogram och fristående kurser har för lärosätet inte förändrats sedan föregående år utan ligger fortsatt på 61 % respektive 39 %. Samtliga institutioner har ökat antal HST på avancerad nivå, vilket ligger i linje med lärosätets ambition att öka rekryteringen till utbildningar på avancerad nivå. Ökningen är 10 % (64 HST) totalt sett jämfört med föregående år. Utbildningar på avancerad nivå står för 10 % av den totala volymen HST, att jämföra med målet som är 15 % (HDA strategi 2020-2026).

Prestationsgraden har haft en nedåtgående trend sedan 2021 och sjunker även 2025 jämfört med föregående år, dock endast marginellt med 0,2 procentenheter till 73,5 %, se tabell 2. Hos ISLL har prestationsgraden totalt sett sjunkit med 4 procentenheter, hos övriga har prestationsgraden ökat jämfört med föregående år.

Prestationsgraden är avsevärt högre för utbildningsprogram jämfört med fristående kurser och högre för campusutbildning jämfört med distansutbildning. Lärosätets höga andel distansutbildning påverkar den totala prestationsgraden negativt, det är dock viktigt att lyfta fram att prestationsgraden skiljer sig avsevärt inom distansutbildning vid en jämförelse mellan utbildningsprogram och fristående kurser, där utbildningsprogram har en prestationsgrad på 80 % och fristående kurser 54 %. Antalet HST inom kombinationen distans och fristående kurser, vilken har allra lägst prestationsgrad, har ökat med 51 % (848 HST) jämfört med år 2022, detta tillsammans med den avtagande pandemieffekten förklarar till stor del den nedåtgående trenden som prestationsgraden har haft sedan 2021.

Prestationsgraden var 2025 fortsatt högre för kvinnor (75,5 %) än för män (69,9 %). Denna skillnad återfinns på samtliga institutioner, inom campus- och distansutbildning, inom programkurser och fristående kurser samt på avancerad nivå och grundnivå. Kvinnors och mäns prestationsgrad ligger närmast varandra hos IIT där det endast skiljer 0,9 procentenheter. Lärosätet strävar efter att ha likvärdiga förutsättningar för kvinnor och män att prestera i samtliga miljöer, därmed behövs en djupare analys av detta som grund för att vid behov kunna sätta in åtgärder.

I tabell 1 och 2 nedan återfinns delar av årsredovisningsstatistiken uppdelat per institution.

Tabell 1. Antal helårsstudenter per institution 2025, år 2024 inom parentes. Källa: Ladok

	IHOV		IIT		IKS		ISLL		TOTALT	
	HST	Kvinnor/ män (%)	HST	Kvinnor/ män (%)	HST	Kvinnor/ män (%)	HST	Kvinnor/ män (%)	HST	Kvinnor/ män (%)
TOTAL	1 236	81 / 19	1 255	43 / 57	2 548	64 / 36	1 845	69 / 31	6 884	65 / 35
	(1 141)	(82 / 18)	(1 188)	(43 / 57)	(2 475)	(64 / 36)	(1 522)	(68 / 32)	(6 327)	(64 / 36)
Andel HST av HST budget	97 %		99 %		112 %		121 %		109 %	
Utbildningsprogram	990	86 / 14	1 047	43 / 57	1 815	66 / 34	357	82 / 18	4 209	66 / 34
	(927)	(86 / 14)	(964)	(43 / 57)	(1 664)	(66 / 34)	(298)	(81 / 19)	(3 853)	(66 / 34)
Fristående kurser	246	65 / 35	208	43 / 57	733	61 / 39	1 488	65 / 35	2 675	62 / 38
	(215)	(61 / 39)	(224)	(41 / 59)	(811)	(59 / 41)	(1 224)	(65 / 35)	(2 474)	(61 / 39)
Avancerad nivå	247	91 / 9	99	38 / 62	265	70 / 30	98	78 / 22	708	74 / 26
	(223)	(90 / 10)	(86)	(34 / 66)	(259)	(71 / 29)	(76)	(80 / 20)	(644)	(74 / 26)
Grundnivå	977	80 / 20	1 100	44 / 56	2 283	64 / 36	1 747	68 / 32	6 107	64 / 36
	(909)	(80 / 20)	(1 064)	(44 / 56)	(2 217)	(63 / 37)	(1 445)	(68 / 32)	(5 635)	(63 / 37)
Preparandnivå	13	46 / 54	57	39 / 61	0		0		69	41 / 59
	(10)	(36 / 64)	(38)	(33 / 67)	(0)		(0)		(48)	(34 / 66)
Campus	274	86 / 14	720	36 / 64	841	58 / 42	71	73 / 27	1 906	54 / 46
	(296)	(84 / 16)	(716)	(38 / 62)	(984)	(62 / 38)	(106)	(78 / 22)	(2 103)	(58 / 42)
Distans	963	80 / 20	536	53 / 47	1 706	68 / 32	1 774	69 / 31	4 978	69 / 31
	(845)	(81 / 19)	(472)	(49 / 51)	(1 491)	(65 / 35)	(1 416)	(68 / 32)	(4 224)	(67 / 33)

Tabell 2. Prestationsgrad per institution 2025, år 2024 inom parentes. Källa: Ladok

	IHOV		IIT		IKS		ISLL		TOTALT		
	Kvinnor (%)	Män (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Kvinnor (%)	Män (%)	Total (%)
TOTAL	86,1 (85,7)	71,3 (72,8)	75,0 (72,4)	74,1 (72,4)	79,8 (78,1)	75,5 (73,1)	61,6 (65,1)	55,3 (60,1)	75,5 (75,8)	69,9 (70,1)	73,5 (73,7)
Utbildningsprogram	92,5 (91,8)	83,1 (86,2)	81,0 (80,9)	80,4 (80,7)	86,2 (89,8)	84,9 (85,9)	80,1 (85,0)	67,4 (84,9)	86,6 (88,5)	82,1 (83,7)	85,1 (86,9)
Fristående kurser	52,2 (48,3)	51,8 (52,3)	44,2 (34,7)	42,6 (37,4)	62,9 (51,4)	54,9 (51,0)	56,1 (59,2)	53,7 (56,8)	56,9 (54,2)	52,6 (51,8)	55,3 (53,3)
Avancerad nivå	85,7 (89,2)	83,4 (76,0)	68,0 (85,4)	69,7 (63,9)	90,3 (94,7)	83,7 (83,2)	80,2 (73,0)	75,3 (73,1)	85,2 (89,0)	78,1 (74,9)	83,4 (85,3)
Grundnivå	86,5 (85,0)	70,5 (73,4)	77,3 (72,3)	76,1 (74,2)	78,7 (76,1)	74,9 (72,2)	60,6 (64,9)	54,8 (60,3)	74,6 (74,4)	69,8 (70,2)	72,8 (72,8)
Preparandnivå	42,2 (23,1)	58,2 (40,6)	38,9 (47,4)	48,1 (49,1)					39,6 (42,3)	49,8 (47,4)	45,6 (45,7)
Campus	95,8 (94,1)	92,5 (82,1)	90,0 (90,4)	86,9 (88,0)	96,7 (95,2)	88,7 (89,8)	94,3 (95,8)	50,0 (91,2)	94,7 (94,0)	87,2 (88,5)	91,2 (91,7)
Distans	83,1 (82,6)	67,1 (70,1)	61,3 (51,3)	51,1 (43,4)	73,1 (67,6)	67,3 (61,4)	60,6 (62,9)	55,8 (59,3)	69,9 (68,3)	60,5 (58,7)	67,0 (65,1)

3.2 Forskning och utbildning på forskarnivå

Centrala mått för den interna uppföljningen av forskningen är externa forskningsmedel inklusive andel externfinansiering samt referegranskade publikationer (artiklar och böcker inklusive bokkapitel för vetenskaplig tyngd och hög datakvalitet). Även disputerade och doktorander blir relevanta utifrån deras insatser som förväntas resultera i externa medel och referegranskade publikationer. Tabell 3-6 visar dessa mått per institution och för HDa som helhet.

Andelen forskningsmedel från externa forskningsfinansiärer har på totalen minskat från 37 % 2024 till 34 % 2025 (-7,3 mnkr). Trenden är genomgående för alla institutioner förutom IIT som gått från en andel på 37 % 2024 till 42% 2025 (+1,4 mnkr). IHOV står för störst andel (43% 2025) och ISLL för minst andel (1,2%) av de externa intäkterna. Referegranskade publikationer har på totalen ökat med ca. 3% (+11) från 2024 till 2025, drivet av ökning hos IHOV (+27 st.) medan övriga institutioner minskat i antal. IHOV står för ungefär hälften av alla referegranskade publikationer (53% 2025) medan ISLL står för minst andel (12% 2025). Antal disputerade lärare (personår) har genomgående minskat, delvis på grund av pensionsavgångar som inte hunnit ersättningsrekryteras. Däremot är andelen disputerade lärare oförändrad, 64% (65% inklusive meriteringsanställda). Utöver disputerade har även antalet doktorander minskat (-12 st. totalt, varav -11 i egna forskarutbildningar). Nedåtgående trenden är genomgående på institutionsnivå, med undantag ISLL som har oförändrat antal. Med ett minskat antal disputerade och doktorander krävs rekrytering och/eller att alla bidrar med mer per person i snitt för att uppnå ett likvärdigt eller förbättrat resultat i form av externfinansiering och antal publikationer. Det ställer i sin tur krav på strategisk kompetensförsörjning och effektiva arbetssätt.

Ser man sammantaget på utfallet för de centrala måtten för forskning och utbildning på forskarnivå syns en generellt avstannad eller negativ utveckling, både för HDa och per institution. Undantag är IIT som ökat inom externfinansiering och IHOV som ökat antal referegranskade publikationer. En anledning till den generella trenden kan vara att det tar tid att bygga upp forskningen och ställa om från lärosätets tradition av att vara ett utbildningsfokuserat lärosäte i kombination med den höga studentproduktionen som under 2024-25 krävt mycket resurser inom utbildningsverksamheten. En utmaning bland forskare har också varit högre krav från forskningsfinansiärer om att bidra till att lösa

samhällsutmaningar, vilket kräver nytänkande, nätverkande, mer samarbete över disciplinränder och med parter utanför akademien, nya och ofta större projektkonstellationer mm. Behov finns även att stärka forskningsstödet och ett mer strategiskt och samordnat arbetssätt kring ansökningar inom institutionerna. Något som också efterfrågas på vissa håll som ett sätt att förbättra förutsättningarna är en starkt intern forsknings- och seminariekultur inklusive mentorskap och karriärvägledning för forskare. Förutsättningarna skulle också stärkas om lärosätet erhåller rätt att utfärda examen inom forskarutbildningsområdet *Hållbara samhällen och organisationer*.

Flertalet åtgärder har även vidtagits och initierats kopplat till extern utbildning och löpande workshops/seminarier i syfte att förbättra kvaliteten på externa forskningsansökningar. Insatser har gjorts och planeras fortgå framåt för att stärka forskningsstödet, bland annat rekryteringar för att stärka koppling mellan forskning och samverkan. Prorektor deltar i en dialogarena för verksamhet och stödet, som är central för relevant utvecklingsarbete. Strategiska delen av forskningsanslaget har använts och beviljats framåt avseende medfinansieringar vid externa forskningsansökningar, strategiska rekryteringar samt stärkt forskningsstöd. Sammantaget har det gjorts åtgärder och finns åtgärder planerade för framåt som kan väntas förbättra förutsättningarna och därmed med tiden även ge resultat i form av ökad externfinansiering och fler publikationer.

När det gäller könsfördelningen är det 2025 en viss överrepresentation av kvinnor utifrån publikationer (59%), disputerade (64%) och doktorander (71%). Andelen kvinnor har dessutom ökat något för publikationer och disputerade jämfört med 2024. Stora variationer fortsätter att finnas mellan institutioner. Andelen kvinnor är mellan 27% (IIT) och 80% (ISLL) för publikationer, mellan 26% (IIT) och 74% (IHOV) för disputerade samt mellan 47% (IIT) och 85% (IKS) för doktorander. Lärosätet strävar efter att ha likvärdiga förutsättningar för kvinnor och män att prestera i samtliga miljöer och en djupare analys av detta behövs som grund för att vid behov kunna sätta in åtgärder.

Tabell 3. Externa forskningsmedel och andel externfinansiering per institution 2025, år 2024 inom parentes. Källa: Agresso

	IHOV		IIT		IKS		ISLL		TOTALT	
	Tkr	Andel (%)	Tkr	Andel (%)	Tkr	Andel (%)	Tkr	Andel (%)	Tkr	Andel (%)
TOTAL	26 312	46	17 260	42	15 799	32	1 103	8	60 880	34
	(29 414)	(50)	(15 897)	(37)	(19 959)	(36)	(2 240)	(12)	(68 149)	(37)

Mått inkluderar intäkter från avgifter och bidrag inom verksamhetsgrenarna Forskning och utbildning på forskarnivå samt Uppdragsforskning. Totalt inkluderar även ej institutionsspecifika medel.

Tabell 4. Antal refereegranskade publikationer per institution 2025, år 2024 inom parentes. Källa: DiVA

	IHOV		IIT		IKS		ISLL		TOTALT	
	Antal	Kvinnor/män (%)	Antal	Kvinnor/män (%)	Antal	Kvinnor/män (%)	Antal	Kvinnor/män (%)	Antal	Kvinnor/män (%)
TOTAL	201	64 / 36	71	27 / 73	75	63 / 37	44	80 / 20	382	59 / 41
	(174)	(62 / 38)	(72)	(33 / 67)	(88)	(55 / 45)	(54)	(69 / 31)	(371)	(55 / 45)
Varav refereegranskade artiklar	196	64 / 36	68	25 / 75	66	62 / 38	25	68 / 32	345	56 / 44
	(173)	(62 / 38)	(71)	(32 / 68)	(68)	(53 / 47)	(35)	(63 / 37)	(331)	(53 / 47)

Totalt inkluderar artiklar, böcker och bokkapitel som är refereegranskade enligt DiVA. Sampubliceringar med författare från fler än en institution inkluderas på respektive institution men endast en gång på totalen. Totalt inkluderar även verksamhetsstödet.

Tabell 5. Antal disputerade lärare (personår) per institution 2025, år 2024 inom parentes. Källa: Primula

	IHOV		IIT		IKS		ISLL		TOTALT	
	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)
TOTAL	58	74 / 26	42	26 / 74	73	48 / 52	46	68 / 32	224	56 / 44
	(63)	(76 / 24)	(43)	(23 / 77)	(79)	(50 / 50)	(48)	(66 / 34)	(238)	(55 / 45)

Mått avser forskarutbildade lärare exkl. meriteringsanställda. Totalt inkluderar även verksamhetsstödet och rektorsfunktionen.

Tabell 6. Antal aktiva doktorander per institution 2025, år 2024 inom parentes. Källa: Ladok, primula

	IHOV		IIT		IKS		ISLL		TOTALT	
	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)
TOTAL	33	73 / 27	19	47 / 53	27	85 / 15	4	75 / 25	83	71 / 29
	(35)	(69 / 31)	(21)	(48 / 52)	(35)	(86 / 14)	(4)	(75 / 25)	(95)	(71 / 29)
<hr/>										
Totalt antal antagna i HDa:s forskarutbildning	31	74 / 26	15	40 / 60	16	94 / 6	4	75 / 25	66	71 / 29
	(35)	(69 / 31)	(15)	(47 / 53)	(23)	(91 / 9)	(4)	(75 / 25)	(77)	(71 / 29)
Totalt antal antagna vid annat lärosäte	2	50 / 50	4	75 / 25	11	73 / 27	0	0 / 0	17	71 / 29
	(0)	(0 / 0)	(6)	(50 / 50)	(12)	(75 / 25)	(0)	(0 / 0)	(18)	(67 / 33)

För doktorander med annan försörjning än doktorandanställning vid HDa, baseras institutionstillhörighet på huvudhandledaren (manuellt kollat för pedagogiskt arbete, övrigt antas vara samma som forskarutbildningens hemvist).

3.3 Personal

Antal personår (årsarbetskrafter) enligt tabell 7 visar en minskning av personalstyrkan under året med totalt 33 årsarbetskrafter. Minskningen återfinns vid samtliga institutioner samt inom det högskolegemensamma verksamhetsstödet och förklaras främst av vakanser, pågående rekryteringar, pensionsavgångar samt anpassningar till ekonomiska förutsättningar. Sammantaget pekar utvecklingen på behovet av fortsatt strategisk kompetensförsörjning inklusive kompetensutveckling för att säkerställa rätt kompetens i relation till verksamhetens omfattning och framtida behov.

Tabell 7. Antal personår per institution 2025, år 2024 inom parentes. Källa: Primula

	IHOV		IIT		IKS		ISLL		Verksamhetsstöd och RF		TOTALT	
	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)	Antal	Kvinnor/ män (%)
TOTAL	108	72 / 28	89	35 / 65	130	58 / 42	84	70 / 30	184	62 / 38	595	60 / 40
	(118)	(74 / 26)	(91)	(33 / 67)	(143)	(59 / 41)	(88)	(67 / 33)	(188)	(64 / 36)	(628)	(60 / 40)

Jämförelse avser december 2025 mot december 2024.

4. Ekonomi

4.1 Övergripande resultat och myndighetskapital

Under 2025 har antalet studenter som påbörjat någon av lärosätets utbildningar ökat något medan prestationsgraden är i linje med föregående år, vilket inneburit något högre intäkter och ett fullt återhämtat anslagssparande för lärosätet. Efter att tidigare års anslagssparande om 4,6 mnkr nyttjats går lärosätet ut 2025 med en överproduktion om 50,4 mnkr.

Högskolan Dalarnas resultat för 2025 uppgår till 15,3 mnkr (föregående år 81,5 mnkr), vilket innebär en resultatförändring med -66,2 mnkr. Av föregående års resultat utgjorde en stor del av beloppet en konsekvens av ändrad redovisningsprincip gällande projekt vilka finansieras med avgifter och bidrag från Skolverket och Kammarkollegiet. Dessa projekt från och med 2024, när de bedöms avslutade, avslutas som kapitalförändring i stället för som tidigare balanseras som förutbetalda avgifter och oförbrukade bidrag.

Den ändrade redovisningsprincipen påverkade 2024 års resultat positivt med 61,3 mnkr och en handlingsplan togs då fram som innebar att hela beloppet kommer användas inom främst uppdragsverksamheten men även inom grundutbildningen för kompetensutveckling, infrastruktur och övriga kvalitetsfrämjande åtgärder. Handlingsplanen sträcker sig över fem år och uppdateras under denna period årligen med intäkter och kostnader inom ramen för detta. Till följd av ändrad redovisningsprincip har årets överskott påverkats negativt med 7,0 mnkr. Justerat för ändrad redovisningsprincip uppgår resultatet 2025 till 22,4 mnkr (föregående år 20,2 mnkr).

Jämfört med föregående år har intäkter av anslag ökat med 12,9 mnkr (varav 4,6 mnkr utgjorde nyttjat anslagssparande), men de totala intäkterna har minskat. 8,5 mnkr härrör till 2024 års ändrade redovisningsprincip gällande projekt vilka finansieras med avgifter och bidrag. Justerat för ändrad redovisningsprincip har intäkter från avgifter och bidrag ändå minskat jämfört med föregående år, och är lägre än på många år.

Medan intäkterna minskat ligger de totala kostnaderna i linje med föregående år. Fördelningen mellan kostnadsposterna är dock inte lika mellan åren. Personalstyrkan minskade under året med 33 årsarbetskrafter och de totala personalkostnaderna var 20,3 mnkr lägre än föregående år, även om institutionernas personalkostnader var ca 11,5 mnkr sämre än budgeterat. Lokalkostnaderna har ökat med 18,3 mnkr, huvudsakligen till följd av att campus Borlänge som togs i drift hösten 2024, nu varit i drift hela året (2024 års kostnader påverkades även av slutavräkningen med den tidigare hyresvärden i Borlänge i form av minskade kostnader med 3,7 mnkr). Även ökningen av avskrivningar om 6,5 mnkr är huvudsakligen en effekt av driftsättande av campus Borlänge. När det kommer till driftkostnaderna har dessa minskat de senaste åren och så även 2025 om än inte så mycket som tänkt då en del kostnader var i linje med föregående år men budgeterad att minska (t.ex. konsulttjänster och datatjänster).

Årets resultat ökar myndighetskapitalet med 15,3 mnkr och uppgår vid utgången av 2025 till 141,4 mnkr (exklusive statskapital och donationskapital om totalt 0,7 mnkr). Av kapitalförändringen beror -7,0 mnkr på ändrad redovisningsprincip. Dessa medel räknas inte in i högskolestyrelsens mål om att myndighetskapitalet ska vara 10 % av omsättningen. Vid utgången av 2025 uppgår därför det justerade myndighetskapitalet till 10,8 % (föregående år 7,9 %) av omsättningen, vilket är strax över högskolestyrelsens mål. Se tabell 8 och 9 för myndighetskapitalets utveckling under året och andel av total omsättning, inklusive respektive exklusive ändrad redovisningsprincip.

Tabell 8: Myndighetskapital inklusive ändrad redovisningsprincip

HDA, tkr	Ingående myndighetskapital 2025-01-01	Förändring 2025	Utgående myndighetskapital 2025-12-31	Utgående myndighetskapital som % av total omsättning
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	27 675	8 395	36 070	4,4 %
Forskning och utbildning på forskarnivå	40 784	12 748	53 532	6,6 %
Uppdragsverksamhet	57 603	-5 794	51 809	6,4 %
Total	126 062	15 349	141 411	17,4 %

Tabell 9: Myndighetskapital exklusive ändrad redovisningsprincip

HDA, tkr	Ingående myndighetskapital 2025-01-01	Förändring 2025	Utgående myndighetskapital 2025-12-31	Utgående myndighetskapital som % av total omsättning
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	13 470	9 694	23 164	2,9 %
Forskning och utbildning på forskarnivå	40 784	12 748	53 532	6,6 %
Uppdragsverksamhet	10 498	-70	10 428	1,9 %
Total	64 752	22 372	87 124	10,8 %

I tabell 10 visas utfall och budget 2025 för institutionerna, exklusive ändrad redovisningsprincip för att se det underliggande resultatet. Av det positiva resultat på 22,4 mnkr som lärosätet uppvisar på totalen, exkl. ändrad redovisningsprincip, står institutionerna för 4,5 mnkr. Resterande resultat är främst hänförligt till outnyttjade centrala reserver, bland annat kopplat till strategiska delen av forskningsanslaget, och disponerat anslagssparande i och med överproduktion. Institutionerna som helhet hamnar -6,2 mnkr sämre än budget, drivet av IKS som hamnar -7,4 mnkr sämre än budget på grund av högre personalkostnader.

Tabell 10. Institutionernas resultat, jämförelse utfall mot budget (exkl. ändrad redovisningsprincip), 2025

Tkr	Resultat 2025	Budgerat resultat 2025	Differens utfall mot budget 2025
Institutionen för...			
Hälsa och välfärd	1 259	992	267
Information och teknik	-1 611	-976	-635
Kultur och samhälle	-1 656	5 705	-7 361
Språk, litteratur och lärande	6 463*	4 976*	1 487
Totalt institutioner	4 455	10 697	-6 242

*) Inkl. ändrad redovisningsprincip är utfallet -560 tkr och budget -6 645 tkr för ISLL. Notera att utfallet inkluderar 8 537 tkr i ökade intäkter kopplat till överskott som tillkommit under 2025 från avgiftsfinansierade projekt som resultatförts, som inte var budgeterat för.

Då anslagen väntas minska något de kommande åren behöver lärosätet arbeta för ökad externfinansiering samtidigt som man fortsätter se över och begränsa kostnaderna så att dessa inte ökar i större takt än intäkterna. Lärosätet behöver även se till att den femårsplan, avseende medel inom

myndighetskapalet som uppstått till följd av ändrad redovisningsprincip, verkställs och följs upp så att medlen kommer verksamheten till nytta.

4.2 Resultat per verksamhetsgren och utfall av studentproduktion

Nedan listas en summering av intäkter och kostnader per verksamhetsgren, 2023 – 2025, tabell 11. För att tydliggöra effekten av ändrad redovisningsprincip har rader lagts till som visar hur principändringen slår mot olika verksamhetsgrenar.

Tabell 11. Intäkter och kostnader per verksamhetsgren, 2023-2025

Intäkter och kostnader per verksamhetsgren 2025-12-31, tkr Källa: Unit4												
	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			Uppdragsutbildning			Forskning och utbildning på forskarnivå			Uppdragsforskning		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Intäkter av anslag	518 974	510 476	480 048				118 622	114 256	110 949			
Intäkter av avgifter	20 991	19 781	20 398	39 252	75 298	33 524	5 994	6 738	6 871	1 213	975	945
Intäkter av bidrag	37 326	55 253	34 058	9 764	25 700	14 817	53 673	60 435	55 636	0	1	1
Finansiella intäkter	4 161	6 495	6 324	319	504	535	1 577	2 622	2 784	12	16	15
Intäkter	581 452	592 005	540 828	49 335	101 502	48 876	179 865	184 051	176 240	1 225	992	961
Personal	417 596	428 645	408 438	42 178	41 336	37 372	125 967	136 251	148 875	1 044	872	777
Lokaler	62 900	50 370	45 938	4 489	2 346	1 887	14 478	10 900	11 910	30	21	48
Drift	72 639	77 802	79 923	7 307	7 760	8 603	22 352	22 286	25 571	116	78	110
Finansiella kostnader	2 261	1 862	1 114	193	144	93	810	653	458	6	4	2
Avskrivningar	17 661	12 778	9 496	978	559	325	3 510	2 350	1 396	12	9	3
Kostnader	573 057	571 457	544 909	55 146	52 145	48 280	167 117	172 440	188 210	1 208	984	940
Erhållna medel	2 851	3 286	2 913		656	6 898	5 963	3 336	2 477			
Lämnade bidrag	-2 851	-3 286	-2 913		-656	-6 898	-5 963	-3 336	-2 477			
Resultat	8 395	20 548	-4 081	-5 811	49 357	596	12 748	11 611	-11 970	16	8	21
<i>Ändrad redovisningsprincip</i>	1 299	14 205		5 724	47 105		0	0		0	0	
Justerat resultat	9 694	6 343		-87	2 252		12 748	11 611		16	8	

Anm: Tabellen visar Högskolan Dalarnas verksamheter då stödverksamheten och andra gemensamma poster, som strategiska medel och hyror, utfördelats.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Samtliga institutioner har 2025 överproducerat både jämfört med takbelopp och planerad produktion, se tabell 12. Efter svårigheter hos institutionerna att nå upp till takbeloppen 2022 och 2023 sattes åtgärder in för att öka studentproduktionen. Detta resulterade i att IIT och IKS åter nådde upp till sina takbelopp 2024. Åtgärderna som sattes in har haft fortsatt effekt 2025, oväntat stor effekt enligt vissa institutioner. Trots att man tidigt under året kunde se att studentproduktionen låg på en hög nivå i förhållande till planerad produktion lyckades man inte bromsa in tillräckligt under hösten för att undvika den mycket stora överproduktion som sedan blev resultatet för 2025. Det är nu högt prioriterat att arbeta för att hitta en balans mellan utbildningsvolym och den studentproduktion som förväntas uppnås, särskilt med tanke på att lärosätet nu nästintill har slagit i taket för hur mycket överproduktion som 2026 får sparas (till ett senare år med underproduktion). Samtliga institutioner signalerar att man aktivt arbetar med dessa frågor.

Tabell 12. Över-/underproduktion per institution jämfört med takbelopp 2023-2025 och jämfört med planerad produktion 2025 (lokala belopp, exkl. sena prestationer), tkr

tkr Institutionen för...	Över- /underproduktion jmf med takbelopp 2023	Över- /underproduktion jmf med takbelopp 2024	Över- /underproduktion jmf med takbelopp 2025	Över- /underproduktion jmf med planerad produktion 2025
Hälsa och välfärd	-5 749	-3 922	5 990	2 897 (102 %)
Information och teknik	-1 078	14 935	14 899	5 345 (104 %)
Kultur och samhälle	-9 133	5 038	18 112	15 862 (109 %)
Läro- och lärutbildning	-7 867	-5 936	*	*
Språk, litteratur och lärande	-4 008	-3 695	13 748	13 748 (117 %)
	-27 836	6 420	52 750	37 853 (107 %)

*) ILU upphörde som institution 2024-12-31 och dess verksamhet integrerades i övriga institutioner fr.o.m. 2025.

Lärosätet hade 2025 en hög överproduktion vilket även återspeglar sig i institutionernas resultat då de kostnader som kommer med detta inte möts upp av intäkter då takbeloppet överstigs. Tabell 13 nedan listar respektive institutions ekonomiska resultat för verksamhetsgrenen utbildning 2023-2025. Samtliga institutioner har förbättrat sina resultat jämfört med föregående år men totalt visar verksamhetsgrenen ett negativt resultat om ca 2 mnkr. Inom grundutbildningen uppvisar samtliga institutioner högre personalkostnader än budgeterat, totalt 13,4 mnkr över budget. På totalen räddas det upp av att samtliga institutioner, utom IHOV, har lägre personalkostnader än budgeterat inom forskningsverksamheten, totalt 3,1 mnkr bättre än budget. Institutionerna bör analysera resultaten noga och fortsätta arbeta för att vända verksamhetsgrenens resultat till ett positivt sådant.

Tabell 13. Respektive institutions ekonomiska resultat för verksamhetsgren utbildning

Utbildning på grund- och avancerad nivå (22), tkr	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Institution			
Hälsa och välfärd (IHOV)	6 066	-1 789	-1 732
Information och teknik (IIT)	-8 336	-4 498	-2 966
Kultur och samhälle (IKS)	-10 641	-3 284	-217
Läro- och lärutbildning (ILU)	-6 913	10 771*	-**
Språk, litteratur och lärande (ISLL)	-5 275	-3 113	2 947
	-25 099	-1 913	-1 968

*) ILU visar för 2024 ett stort positivt resultat till följd av ändrad redovisningsprincip, justerat för denna uppgår resultatet till -3,4 mnkr.

**) ILU upphörde som institution 2024-12-31 och dess verksamhet integrerades i övriga institutioner fr.o.m. 2025.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 14 nedan listar respektive institutions ekonomiska resultat för verksamhetsgren forskning 2023-2025. Samtliga institutioner visar i år ett positivt resultat, om än något blygsammare än 2024. Utom IKS som landar på -1,1 mnkr och lyfter institutionens interna modell för fördelning av lokalkostnader i kombination med lägre externa finansieringsgrad av lokaler än väntat som den huvudsakliga förklaringen till det negativa resultatet. Det positiva resultatet på IIT och ISLL härrör främst till lägre personalkostnader än budgeterat och därmed även lägre OH-kostnader. IHOV däremot har haft högre personalkostnader än budgeterat men också en högre finansiering från avgifter och bidrag vilket bidragit till det positiva resultatet.

Tabell 14. Respektive institutions ekonomiska resultat för verksamhetsgren forskning

Forskning och utbildning på forskarnivå (24), tkr	Resultat 2023	Resultat 2024	Resultat 2025
Institution			
Hälsa och välfärd (IHOV)	73	2 580	1 504
Information och teknik (IIT)	-1 336	2 373	890
Kultur och samhälle (IKS)	-1 278	1 016	-1 141
Läro- och lärutbildning (ILU)	-1 650	1 101	-*
Språk, litteratur och lärande (ISLL)	1 942	4 407	965
	-2 249	11 477	2 218

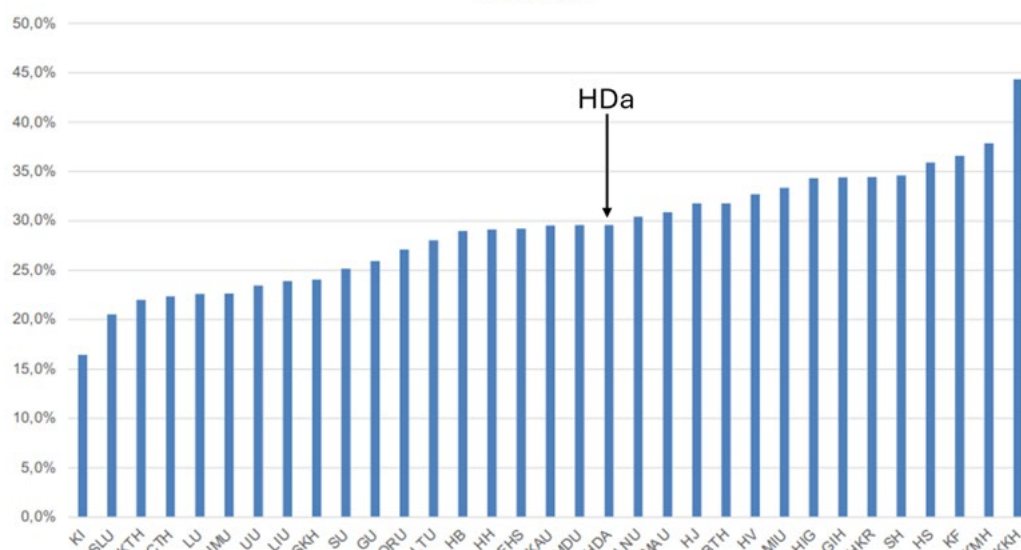
*) ILU upphörde som institution 2024-12-31 och dess verksamhet integrerades i övriga institutioner fr.o.m. 2025.

4.3 Kostnader och finansiering av stödverksamheten

Stödverksamheten vid Högskolan Dalarna inkluderar bland annat verksamhetsstödet, nämnder, råd, chefer samt institutionernas och lärosätets ledning. Nedan jämförs Högskolan Dalarnas andel indirekta kostnader totalt, för verksamhetsgren utbildning och för verksamhetsgren forskning, med andra svenska lärosäten, se figurerna 1a-c.

Högskolan Dalarnas andel indirekta kostnader är liknande andra jämförbara lärosäten och lärosätet ligger i mitten av fördelningen. Stödverksamhetens kostnader för utbildning har ökat de senaste åren för ett sedan falla tillbaka något 2025, och ligger fortsatt något lägre jämfört med liknande lärosäten. Forskningens kostnader har historiskt varit stabila över tid men sjönk 2024, och ligger 2025 fortsatt i linje med eller under jämförbara lärosäten.

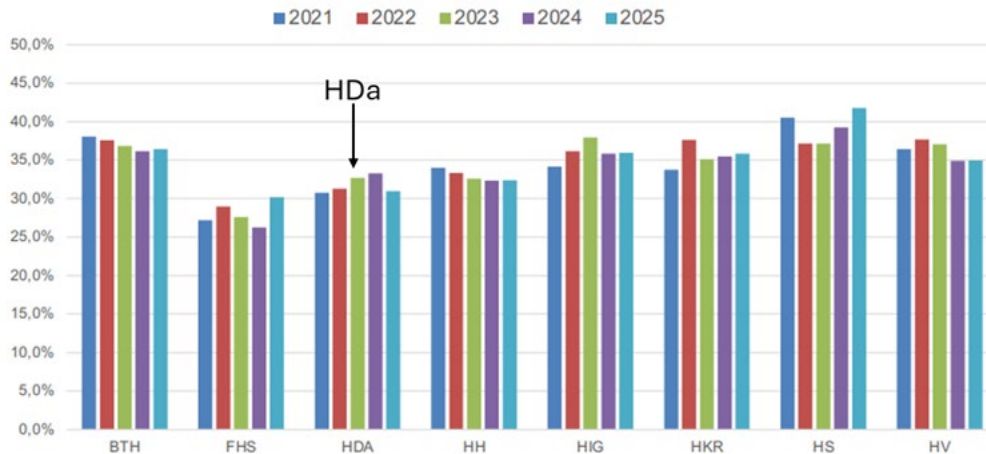
Andel indirekta kostnader 2025 Totalt

Figur 1a. Andel indirekta kostnader, totalt, källa: SUHF Statistik 2025, [SUHF-modellen / Full kostnadstäckning - SUHF](#)

Utveckling 2021-2025

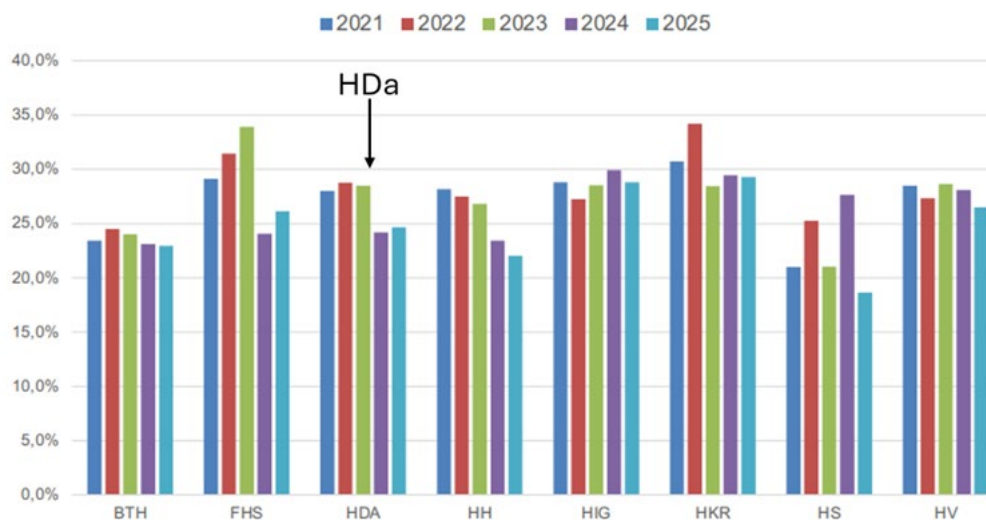
Lärosäten med omsättning 0,5-1 mdkr - utbildning

Figur 1b. Andel indirekta kostnader, totalt, källa: SUHF Statistik 2025, [SUHF-modellen / Full kostnadstäckning - SUHF](#)

Utveckling 2021-2025

Lärosäten med omsättning 0,5-1 mdkr - forskning

Figur 1c. Andel indirekta kostnader, totalt, källa: SUHF Statistik 2025, [SUHF-modellen / Full kostnadstäckning - SUHF](#)

Årsbokslut 2025-01-01 – 2025-12-31 Högskolegemensam verksamhet

I tabell 15 nedan finns resultaträkning för högskolegemensam verksamhet 2025. Utöver denna stödverksamhet som inkluderar ledning, nämnder, råd och verksamhetsstödet finns lokal stödverksamhet vid institutionerna. Högskolegemensam verksamhet som helhet håller sin tilldelade ram. Verksamhetsstödet översteg sin kostnadsram med ca. 0,5 mnkr främst på grund av ökade IT-systemkostnader och försenad varselprocess, medan ledning, nämnder och råd hade ca 1 mnkr lägre

kostnader än budgeterat, bland annat till följd av vakanser samt att budgeterade medel för oförutsedda händelser inte utnyttjats.

Tabell 15. Resultaträkning för högskolegemensam verksamhet 2025, tkr

Högskolegemensam verksamhet Verksamhetskod 29*	Utfall 2025
Intäkter av anslag	539
Intäkter av avgifter inom anslagsfinansierad verksamhet	949
Intäkter av bidrag	0
Finansiella intäkter	6 069
Intäkter	7 557
Personalkostnader	-150 580
Lokalkostnader	-274
Driftskostnader	-40 101
Finansiella kostnader	-3 230
Avskrivningar	-3 942
Kostnader	-198 128
Resultat före interna omföringar	-190 571
Högskoleavgift och interndebiteringar	-3 784
Personal	3 043
Lokalkostnader	-25 279
Övriga driftskostnader (debet)	-1 339
Övriga driftskostnader (kredit)	17 595
Operativt resultat	-200 333
Indirekta kostnader och OH	200 868
RESULTAT	535

Även om högskolegemensamma ramen som helhet hålls täcker inte det så kallade OH-uttaget kostnadsramen, utan resterande har finansierats via rektors reserv. Det är viktigt att lärosätet hittar ett hållbart sätt att hantera detta framåt. OH-påslagen som ska finansiera det högskolegemensamma stödet baseras på budgeterade kostnader för stödverksamheten och på budgeterade OH-genererande kostnader vid institutionerna. Utöver att ge stöd till institutionerna har det högskolegemensamma stödet även i uppdrag att svara mot lärosätet som myndighet, där bland annat remisshantering, återrapporering till andra myndigheter och handläggning av myndighetsfrågor ingår. Myndighetsuppdraget är oftast lika stort oavsett storlek på lärosätet. Vid nedskärningar behöver även stödverksamheten se över sina kostnader, men det finns alltid en kärna i uppdraget som behöver uppfyllas.

5. Strategiska prioriteringar utifrån verksamhetsplan

5.1 Huvuduppdrag

Lärosätets institutioner bedöms sammantaget ha fullgjort sina huvuduppdrag under 2025. Underlagen visar dock att verksamheten i flera avseenden har bedrivits under förhållanden som kan påverka den långsiktiga hållbarheten. Ekonomiska ramar, hög belastning och organisatoriska förändringar har inneburit utmaningar kopplade till kompetensförsörjning, forskningsanknytning, arbetsmiljö och samverkan. I vissa delar har också externa förutsättningar, såsom regional kapacitet, påverkat möjligheterna att fullt ut möta verksamhetens behov. Sammantaget pekar detta på ett behov av fortsatt strategisk uppmärksamhet för att säkerställa hållbara förutsättningar framåt.

5.2 Strategins delmål inkl. rektors fokusområden

Nedan redogörs för uppföljning av strategins delmål inklusive rektors fokusområden 2025. Se även avsnitten 5.3 *Systematiskt kvalitetsarbete*, 5.4 *Hållbarhetsarbete* och 5.5 *Arbetsmiljöarbete* för kompletterande uppföljning kopplat till strategins delmål.

a. Med sammanhållna akademiska miljöer med attraktiva utbildningar inom relevanta utbildningsområden, där forskning och utbildning hänger samman och där flera områden erbjuder utbildning från grundnivå till forskarutbildning

Rektors fokusområde: Ekonomi i balans

Utifrån lärosätets ekonomiska situation var det även under 2025 centralt att arbeta aktivt med åtgärder för att nå en hållbar ekonomi över tid. Arbetet har under 2025 i hög grad handlat om att stärka den ekonomiska styrningen, arbeta för en hållbarhet kopplat till studentproduktion/ekonomi, kvalitet och arbetsmiljö inklusive att strategiskt se över utbildningsutbud och anpassa lokaler därefter.

Verksamhetsstödet har även prioriterat att förtydliga arbetsätt kopplat till budgetprocessen samt gett kommunikationsstöd kopplat till fokusområdet, och lyfter framåt behov av förtätning av lokaler, samordning, minska konsultberoende och fortsätta effektivisera processer för att också kunna hantera ökade systemkostnader framåt. En risk som lyfts i årsuppföljningen av 2025 års risker är att kommunikationen kring ekonomiska frågor inte når hela organisationen på ett effektivt sätt och att arbetsätt fortfarande inte stärker verksamhetens möjlighet till ekonomisk styrning.

En utmaning som varit extra närvarande under året och lyfts av ledningen som centralt att fortsatt förbättra framåt är stöd i arbetet för att styra studentproduktionen mot planerad produktion. Trots tidig medvetenhet om hög produktion i förhållande till planerad produktion, och viss inbromsning i form av inställda kurser till hösten, hamnade lärosätet långt över planerad produktion. Ledningen har även lyft vikten av kommunikation för att öka medvetenheten hos personalen att lärosätet verkar i en miljö där förändring är en naturlig del och att det därför behövs arbetsätt för att hantera förändring, bland annat genom att utöka eller begränsa antalet fristående kurser och separera avgiftsskyldiga och anslagsgrundande sökande i antagningsprocessen.

En annan utmaning som lyfts av ledningen är kopplad till utnyttjande av uppdragsmedel. Med anledning av ändrad redovisningsprincip 2024 behöver lärosätet utnyttja upparbetat överskott av uppdragsmedel kommande åren enligt aktuell handlingsplan som delats med Riksrevisionen. Även överskott som tillkommit 2025 behöver nyttjas under samma period. För att hantera detta framåt behöver man säkerställa resursplanering för att nyttja överskottet samt medel för nya uppdrag lärosätet åtagit sig att genomföra, utan att för den delen kompromissa på grunduppdraget. Potentiella uppdragsutbildningar behöver diskuteras strategiskt och resursplaneras för att säkerställa att det är

strategiskt rättfärdigat och genomförbart. Som stöd finns en beredningsgrupp, och en processledare som ska börja i mars 2026.

Efter årets resultat har lärosätet som helhet redan nu klarat högskolestyrelsens mål om att myndighetskapitalet ska utgöra 10% av omsättningen senast vid utgången av 2027, vilket gett lärosätet en stabilare grund framåt. Viktigt att vara medveten om är att myndighetskapitalet till stor del byggs upp av outnyttjade forskningsanslag som ska upparbetas framåt. Syftet med styrelsens målsättning är att lärosätet ska ha en stor nog buffert för beredskap vid eventuella oförutsedda händelser eller vid strategiska satsningar. Därför blir det viktigt att det fortsatt arbetas aktivt för att stärka ekonomin på grundutbildningen. Utmaningen framåt blir att åstadkomma det samtidigt som lärosätet behöver utnyttja ålagda uppdragsmedel och forskningsanslag samt upprätthålla god kvalitet och arbetsmiljö. Om lärosätet ska öka andelen externfinansierad forskning behöver förutsättningar och arbetssätt fortsatt stärkas även där.

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från översyn av utbildningsutbud

Lärosätet har under året fokuserat på att få ett mer balanserat utbildningsutbud utifrån individ- och samhällsintresse samtidigt som arbetet med att upprätthålla stark koppling mellan utbildning och forskning inom ramen för institutionernas verksamhet har fortsatt.

Flera institutioner har påbörjat eller fördjupat översyner av sina program under året. Vid IKS har en genomgripande programöversyn inom samhällsvetenskapliga området inletts med målet att skapa en hållbar utbildningsportfölj utifrån kvalitet och ekonomi, och att minska överproduktionen. IHOV har arbetat med att ta fram en utbildnings- och forskningsstrategi, och har arbetat strategiskt med att komplettera miljön genom ansökan om fysioterapeutprogram på grundnivå. Institutionen lyfter även sin höga andel samhällsbärande utbildningar och att ett stort antal fristående kurser fått ställas in på grund av ekonomin, vilket begränsar möjlighet att kompetensutveckla yrkesverksamma. IIT har utvecklat program och kurser, bland annat inom assisterande teknik och industriell ekonomi, samt anpassat utbildningar till huvudområdet Data Analytics. Dom använder också fortsatt programanalysverktyget för att utvärdera forskningsanknytning. Inom ISLL har fokus legat på att öka medvetenheten och styrningen mot ekonomiska ramar inklusive hållbar studentproduktion samt att skapa relevans i utbildning och uppdragsutbildning utifrån skolhuvudmannaperspektiv där det också behöver göras resursutrymme för att nyttja dom medel som lärosätet åtagit sig utan att kompromissa på grunduppdraget. Verksamhetsstödet har utgjort stöd bland annat genom framtagande av underlag för strategiska diskussioner och avvägningar kopplat till utbildningsutbud samt lokalanpassning utifrån detta.

Utöver ordinarie arbete med principer för kommande års utbildningsutbud har det under året arbetats med kommande strategisk plan för 2027-2030. I det arbetet har diskussioner förts kring det fortsatta arbetet med fokusområdet sammanhållna akademiska miljöer. En del i detta fokusområde handlar om kartläggning av lärosätets utbildningsportfölj och prioritering och konsolidering av utbildningsutbudet. Bland annat behöver övergripande principer utarbetas och avvägningar göras kopplat till balans mellan campus och distans samt kurs- och programtillfällen som ska erbjudas.

Förutsättningarna för forskningsanknytning har stärkts under året genom inrättandet av det nya forskarutbildningsämnet Data Analytics som ersätter Mikrodataanalys. Därutöver är IKS i slutskedet i ansökningsförfarandet om att erhålla rätt att utfärda examen på forskarnivå inom området *Hållbara samhällen och organisationer*, definitivt besked kommer att ges under 2026. Andelen disputerade är på samma nivå som tidigare, men antalet disputerade har gått ner vilket medför en risk för försämring om det skulle innebära färre undervisade timmar av disputerade, vilken är något som bör följas. Flera institutioner uttrycker dock att rekrytering av fler disputerade är del av kompetensförsörjningsplanen. En utmaning som lyftes som en högskoleövergripande, men även sektorsövergripande, fråga vid

ledningens dialogdag är risken att inte ha råd att ha tex professorer i utbildningen, vilket i sin tur kan påverka kvalitet och forskningsanknytning negativt.

b. Där interdisciplinära ansatser är en naturlig del av utbildningen och där andelen utbildning på avancerad nivå har utökats

Inom lärarutbildningen bedrivs tvärvetenskapliga kurser i samverkan mellan IHOV och IKS. Liknande ämnesöverskridande utveckling framträder i kursutveckling i arbetsplatskommunikation som ISLL genomför med IKS, samt vid IKS där arbetsvetenskap integreras i företagsekonomi. Vid IIT deltar personal därtill i internationella matematikdidaktiska nätverk. Ambitionen att utöka andelen utbildning på avancerad nivå märks bland annat genom att IKS och ISLL utvecklar magister- respektive masterprogram som avses utgöra naturliga ingångar mot eventuell forskarutbildning. Samtliga institutioner har ökat antal anslagsgrundande helårsstudenter (HST) på avancerad nivå vilket ligger i linje med lärosätets ambition att öka rekryteringen till dessa utbildningar. Ökningen är 10 procent (64 HST) totalt sett jämfört med föregående år men utbildningar på avancerad nivå står ändå kvar på 10 procent av den totala volymen HST att jämföra med målet som är 15 procent. Däremot noteras en mer markant andelsökning inom den ej anslagsgrundande utbildningen där andelen på avancerad nivå har stigit till 28 procent under året. Vid IIT tog planerna på att öppna kurser på avancerad nivå inom materialteknik en annan riktning då ämnet lades ned för att i stället prioritera och stärka andra delar av verksamheten resursmässigt, och prioritet riktas nu mot att produktionen ska rymmas inom tilldelade takbelopp. Vid IHOV begränsar resursbristen utrymmet att utveckla nya kurser på avancerad nivå utanför de regleringsstyrda programmen, och som en konsekvens av överproduktionen sänks antagningstalen på bland annat sjuksköterskeprogrammet.

c. Där studenten är i centrum, där digitaliseringskompetens är centralt och där det erbjuds flexibla undervisningsformer med en väl utvecklad pedagogik för såväl utbildning på campus som för nätburen undervisning

Utvecklingen av digital kompetens präglas tydligt av framväxten av generativ AI. Vid IKS har vid tillfällen vissa examinationsformer lagts om till muntliga redovisningar för att undvika fusk medan studenternas egna kritiska förhållningssätt stärks genom workshoppar. Vid IHOV efterfrågas lärosätetsövergripande verktyg för att upptäcka fusk. Enligt ISLL bedrivs därtill specifik forskning om AI-pedagogik. AI-utvecklingen medför ekonomiska konsekvenser, då en anpassning mot fler fysiska salstentamina har resulterat i ökade kostnader för examensvakter. Arbetet med flexibla undervisningsformer fortsätter att utvecklas. Vid IIT har lärosätets nya ALC-salar integrerats i undervisningen för såväl campus- som hybridformat. Utvärderingar påvisar dock att studenter i hög grad väljer att delta på distans när möjligheten ges. En utmaning är målsättningen att upprätthålla levande campusmiljöer; vid IIT har andelen campusstudenter minskat, förmodligen som en direkt konsekvens av att intagningen på distansprogram utökades år HT24. Det studentcentrerade lärandet stärks genom studentaktiva metoder. Inom omvårdnadsutbildningarna vid IHOV implementeras detta systematiskt och försök med ökad valfrihet för studenter inför verksamhetsförlagd utbildning bedöms ha fallit väl ut. Vid IKS anpassas undervisningen utifrån studenternas förkunskaper, vilket framträder i bildämnets gestaltande arbete samt inom programmet Vidareutbildning av lärare (VAL) där tidigare meriter tas tillvara genom individuella studieplaner. För att ytterligare stödja detta och utveckla lärosätets pedagogik har Avdelningen för student- och utbildningsstöd startat upp behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningar (BHU) för undervisande personal.

Högskolan Dalarna har även, tillsammans med Karlstad universitet, ansökt om att få bli Riksidrottsuniversitet (RIU), vilket ska öka möjligheterna för elitidrottare att studera. Besked kom under året från Riksidrottsförbundet som valde att inte utse något nytt RIU denna gång. Återkopplingen till Högskolan Dalarna var att forskningsmiljön inte är tillräckligt omfattande, vilket

var en bedömningsgrund som inte var känd för lärosätet vid ansökningstillfället. Behov finns därför av att få förtydliganden kring kravbilden inför eventuella framtida ansökningar.

d. Där bildning, utbildning och internationalisering är i fokus för att öka kunskap om, och beredskap för, att möta viktiga samhällsutmaningar

Inom IHOV utgör hållbarhetsperspektiv en integrerad del i lärarutbildningen, vilket underbyggs av nordiska samarbeten och forskargruppen HUNT:s projekt om klimatångest och biodiversitet. Vid Institutionen för kultur och samhälle (IKS) behandlas demokrati och hållbarhet inom statsvetenskap och arbetsvetenskap, samt inom medieutbildningen och bildämnet där resiliens och visuell kultur adresseras som demokratiska kompetenser. Därtill identifierar IKS ett framtida behov av att integrera teman som mänskliga rättigheter och neurodiversitet i utbildningen. För att möta komplexa utmaningar inom skolans område stöttar ISLL skolverksamheter och framåt identifieras ett behov av tvärssektoriell samverkan med bland annat hälso- och sjukvårdsaktörer i Dalarna. Internationalisering nyttjas som en strategi för att stärka de akademiska miljöerna. Lärosätets studentmobilitet via Erasmus ligger på en stabil nivå med ett ökande intresse för korta utbyten och även om den totala personalmobiliteten har minskat rapporterar exempelvis ISLL om ökade utbyten för sin personal; parallellt arbetar IHOV för att attrahera internationella gästforskare och vid IKS förbereds studenter tidigt för utlandsstudier genom riktade informationsinsatser. Som ett led i att fördjupa samarbeten inom Europa förbereds därtill ett avtal om dubbel examen för masterutbildningen i solenergiteknik vid IIT tillsammans med Université Mont Blanc, vilket planeras slutföras under våren 2026. Det internationella arbetet möter dock utmaningar; utbyten begränsas av att partnerlärosätet huvudsakligen ger kurser på franska och rekryteringsinsatser utanför EU bedöms kräva utredningar för att säkerställa att beviljade uppehållstillstånd de facto nyttjas för studier. Parallellt utvecklas nationella samarbeten. Vid IIT har samverkan med Högskolan i Gävle stärkts genom inrättandet av en gemensam utbildning på masternivå inom grön omställning. Utbudet påverkas dock av lärosätets ekonomiska förutsättningar. Som en direkt konsekvens av den pågående studentöverproduktionen har IHOV tvingats ställa in fristående kurser i global hälsa under året, vilket belyser hur sparkrav på kort sikt begränsar flexibiliteten.

e. Med en dynamisk och samhällsrelevant forskning med starka forskargrupper inom flera forskningsområden

Vid IHOV formaliseras forskargrupper och IIT bygger kapacitet för en framtida centrumbildning genom en initial forskargrupp inom hållbar industriell produktion. På lärosätetsnivå pågår diskussioner om forskarutbildningssamarbeten med andra lärosäten. Parallellt noteras en minskande andel professorer till följd av pensionsavgångar och uppskjutna rekryteringar. Institutionerna arbetar dock aktivt för att vända denna trend; exempelvis pågår rekrytering av två professorer vid IIT samtidigt som IHOV utlyst flera nya professorer under året inom bland annat omvårdnad och vårdvetenskap. Förmågan att attrahera externa forskningsmedel utvecklas systematiskt. Gällande forskningsfinansiering har lärosätets totala andel externa medel minskat från 37 till 34 procent under året och trenden är nedåtgående för samtliga institutioner med undantag för IIT. Vid ISLL etableras stödstrukturer genom årshjul och workshoppar med fokus på framgångsrika forskningsansökningar. Under året har IKS erhållit anslag från bland annat Vetenskapsrådet och Forte, samtidigt som systematiska uppföljningar av avslag planeras för att långsiktigt vidareutveckla forskningsidéer. Vid IIT har därtill företagssamarbeten initierats för att möjliggöra ansökningar till KK-stiftelsen. Forskningens relevans upprätthålls genom samverkan och koppling till utbildningsuppdraget. Vid ISLL utgör det nationella ULF-uppdraget en plattform för att koordinera praktisknära skolforskning. I lärosätetsgemensamma dialoger framhålls att externa medel tydligare behöver kopplas till forskningsanknytningen av grundutbildningen. Samtidigt belyses en strategisk utmaning gällande svårigheten att finansiera professorer och docenter med grundutbildningsmedel vilket medför att

denna kompetens i stället styrs mot forskning. Detta bedöms på sikt inte vara hållbart och riskerar att påverka utbildningens kvalitet negativt.

f. Där kollegiet har en central roll och där det råder en väl utvecklad kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit

***Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning
kvalitetssystem***

Under 2025 har Högskolan Dalarna fått återkoppling från UKÄ efter den granskning av kvalitetssystemet som genomfördes 2024–2025. Högskolan Dalarna fick det samlade omdömet Godkänt med förbehåll både avseende kvalitetssystemet för utbildning och för forskning. Omdömet innebär att kvalitetssystemet i huvudsak bedöms vara väl beskrivet, väl motiverat och väl fungerande i praktiken, samtidigt som enstaka bedömningsgrunder ej är uppfyllda. De bedömningsgrunder som bedöms ej uppfyllda är Kontinuerlig uppföljning och Jämställdhet avseende forskning, samt Studentcentrerat lärande avseende utbildning. Ett arbete har därefter inletts i syfte att följa upp och åtgärda identifierade utvecklingsområden.

Flera avdelningar inom verksamhetsstödet har under året varit och är fortsatt engagerade i arbetet, och uppföljning av hur åtgärder har genomförts sker kontinuerligt vid kvalitetsrådets möten. Exempel på åtgärder är framtagande av statistik och nyckeltal för uppföljning och kvalitetssäkring av forskning, utvecklad metodik kopplad till aspekter av det verksamhetsnära kvalitetsarbetet (så som automatisering av kursvärderingar), reviderade arbetssätt för att bättre kunna beakta jämställdhetsperspektivet vid rekrytering samt framtagande av sätt att utvärdera hybridundervisning ur ett studentperspektiv, något som anknyter till det studentcentrerade lärandet. Verksamhetsstödet har också utmaningar kopplat till tolkningsutrymmet som bedömargruppens yttrande tillåter vilket gjort att arbetet dragit ut på tiden. Ett särskilt kvalitetsuppdrag kopplat till studentcentrerat lärande kommer att genomföras under 2026 för att säkerställa kvalitet, kontinuitet och förankring i verksamheten.

Institutionerna har bidragit till utvecklingsarbetet på flera sätt. Exempelvis har IHOV genomfört en workshop, med välfungerande stöd, om konstruktiv länkning och studentaktivt lärande samt samarbete med Högskolan i Gävle gällande VFU-platser. IIT har fortsatt sitt översynsarbete av forskningsanknytning, med hjälp av programanalysverktyg, och av mötesflora som kommer att leda till att formera branschråd per program. IKS har rekryterat en gästprofessor inom jämställdhet i akademien, och ISLL har lagt fokus på att genom bland annat mötesformer, tydlighet i roller och strukturer skapa och upprätthålla en kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit även om man ser behov av förstärkt stöd. Verksamhetsstödet har också fortsatt arbetet med att stärka forskningsstödet, bland annat genom att utveckla dialogarenan samrådsgruppen där prorektor, proprefekter och verksamhetsstödet samlas i syfte att samordna och prioritera utvecklingen av ett relevant forskningsstöd.

Rektors fokusområde: Inre organisation

Från och med 1 jan 2025 började besluten gälla om ny inre organisation inom institutionerna samt omorganisation av lärarutbildningen, som togs i syfte att stärka kollegiala styrningen och den akademiska kvaliteten. Verksamheten har under året utifrån detta arbetat med att tydliggöra och implementera nya roller för avdelningsledare och justerade roller för ämnesansvariga samt välkomnat och integrerat sina respektive lärarutbildningsdelar, och anpassat organisationsstrukturen därefter. Arbetet kvarstår för full implementering, och det är för tidigt för att utvärdera någon effekt.

Under året har även en interimistisk lärarutbildningsnämnd arbetat intensivt med att, på uppdrag av rektor, ta fram förslag på hur lärosätets lärarutbildningar ska ledas och utvecklas i en matrismodell.

Utskott och arbetsgrupper har tillsats för att kunna hantera de 11 uppgifterna inom ramen för detta, parallellt med hantering av den löpande verksamheten inom lärarutbildningsområdet. Förslaget ska möjliggöra en permanent lärarutbildningsnämnd. Redovisning av uppdraget lämnades i december (dnr. C 2024/1233) och arbetet kommer att fortsätta under 2026 utifrån detta. Lärarutbildningens organisering som helhet inklusive lärarutbildningsnämndens mandat och utformning samt organisatorisk placering av PUD och pedagogiskt arbete är exempel på frågor som kvarstår efter årets slut, där svar är en förutsättning för full implementering och önskad effekt av omorganisationen.

En gemensam utmaning under året har varit arbetsmiljön. IHOV lyfter stress kopplat till minskade kursbudgetar och att medarbetare på ämnet naturvetenskap drabbats av att inte vara placerade på samma geografiska plats som övriga kollegiet inom lärarutbildningarna, då det minskar det kollegiala utbytet genom spontana möten. Även svårigheter med att rekrytera avdelningsledare lyftes vid ledningens dialogdag såsom behov av chefsstöd. IIT har arbetat för att förbättra kontorsutnyttjandet utifrån behov av enskilda kontor för distansundervisning, men lyfter fortsatta utmaningar med detta. IKS lyfter bland annat utmaningar med hög arbetsbelastning och brist på återhämtning där man vidtagit vissa åtgärder. Även att önskan finns om längre framförhållning mellan beslut och implementering samt svarstider på remisser som berör verksamhetens centrala delar för att skapa bättre förutsättningar för medverkan. ISLL trycker fortsatt på trångboddhet samt upplever stress på grund av osäkerhet kopplat till slutlig placering av avdelning 3 (PUD och lärarutbildningskansliet).

Högskoleövergripande utvecklingsinsatser har gjorts i form av lokalanpassningar, framtagande av styrdokument gällande medarbetar- och chefspolicy samt uppstart av återkommande kommunikationsinsatser från ledningen i form av *Högskoleaktuellt*. Även andra positiva framsteg har gjorts under året så som formalisering av forskargrupper inom IHOV, översyn av mötesflora som kommer leda till att formera branschråd per program på IIT, upplevd nöjdhet inom IKS kopplat till arbetsmiljön på Campus Borlänge och med beslut om att media flyttar till Campus Falun samt att ISLL upplevt att den sociala miljön och trivselen stärkts där bland annat delaktighet, framförhållning och transparens lyfts som fortsatt viktigt framåt. Under året har även stärkt kollegial styrning varit en central fråga, som en av fem fokusområden, i framtagandet av strategiska planen 2027-30.

g. Där stödet till verksamheten är ändamålsenligt och effektivt

Se under delmål f för redogörelse för rektors fokusområde *Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning kvalitetssystem*.

h. Där samverkan för ömsesidig nytta med viktiga intressenter i omgivande samhället är en grundsten

För att stärka den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har IHOV slutit nya avtal med Dalarnas kommuner och planerar inrätta en övergripande intern VFU-organisation. Kopplingen till arbetslivet upprätthålls genom branschråd; vid IKS deltar näringslivsrepresentanter i programråd och vid IIT integreras företagsmedverkan i examensarbeten samt genom adjungeringar inom hållbara energisystem. Ett systematiskt samverkansarbete bedrivs med regionens skolhuvudmän via nätverket för Pedagogiskt Utvecklingscentrum Dalarna (PUD). Här samverkar ISLL kring bland annat arbetsintegrerad lärarutbildning och praktikinrä forskning. Uppdragsutbildning utgör ett strategiskt utvecklingsområde. I intern dialog framhålls ett behov av en tydlig övergripande struktur för anbuds-förfaranden för att samordna arbetet och säkerställa att relevanta funktioner involveras tidigt i processen. Samtidigt betonas att uppdragsutbildningar inte ska konkurrera med grunduppdraget, vilket bedöms kräva långsiktig kompetensförstärkning och noggranna avvägningar kring vilka uppdrag som antas. Specifikt ser ISLL ett behov av att utveckla uppdragsutbildningar inom språk som bedöms centrala för Sveriges nationella säkerhet. Som del av riskhanteringen har en utredning genomförts kring modell för övergripande struktur samt ledning och styrning av lärosätets kommunsamverkan.

Samarbetet har stärkts genom att verksamhetsledare för bland annat PUD, Hälsa och välfärd i Dalarna (tidigare SUD) och LeDA ofta möter kommunerna tillsammans.

Forskningssamverkan bedrivs i nära anslutning till externa parter behov. Som exempel genomförs projekt vid IKS i samarbete med Försvarsmakten samt regionala aktörer inom besöksnäringen samtidigt som IIT har initierat samarbeten med Polisregion Mitt. I den övergripande dialogen framhålls att samverkansprojekt tydligare behöver bidra till forskningsanknytningen av grundutbildningen. För att nå ut till allmänhet och skola nyttjar IHOV och IIT arrangemang som Teknikåttan, varvid IHOV därtill medverkar i Forskarfredag, medan ISLL arbetar för att stärka humanioras roll genom bland annat tankesmedjan Humtank. Under året fick lärosätet framgång med ansökan om medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) för att stärka de tekniska utbildningarna och för att kunna bygga ett centrum för hållbara industriella processer.

Under våren 2025 inbjöds Högskolan Dalarna tillsammans med flera andra lärosäten i Mellansverige att inkomma med ansökan om att få ge polisutbildning. Under kort tid togs en stark och välgrundad ansökan fram i samverkan med flera regionala aktörer. Tyvärr fick Högskolan Dalarna inte uppdraget, men arbetet och det breda engagemanget visade på att regionen med gemensamma krafter kan skapa förutsättningar för att möta viktiga samhällsutmaningar.

i. Där den fysiska och sociala arbetsmiljöns höga kvalitet starkt bidrar till lärosätets attraktivitet och medarbetarnas trivsel

Se under delmål f för redogörelse för rektors fokusområde *Inre organisation*.

Övrigt

Rektors fokusområde: Initiera ett nytt strategiarbete

Högskolan Dalarnas strategi sträcker sig till och med år 2026. Som en fördjupning av nuvarande strategi har lärosätet under 2025 arbetat intensivt med framtagande av en strategisk plan för perioden 2027-2030. Högskolestyrelsen fastställde under våren 2025 fem fokusområden (kopplat till utvecklad kollegial styrning, prioritering av utbud och konsolidering av sammanhållna akademiska miljöer, stärkta forskningsmiljöer och ökad externfinansiering samt utveckling av internationaliseringsstrategi och strategiska partnerskap) som styrgruppen sen har arbetat vidare utifrån med kollegial förankring samt interna och externa referensgrupper. Beslut om den strategiska planen inklusive målsättningar och strategiska kvalitetsuppdrag per fokusområde fattas av högskolestyrelsen i början av 2026. Vidare planeringsförutsättningar förväntas sedan rektor att besluta om genom inriktningsverksamhetsplanen 2027 (-29).

5.3 Systematiskt kvalitetsarbete

5.3.1 Kvalitetssystemet

Högskolan Dalarnas systematiska kvalitetsarbete bygger på ledningssystemets ramar, regler och arbetssätt och ska säkerställa en hög och långsiktigt hållbar kvalitet i verksamheten. Kvalitetssystemet omfattar både kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Kvalitetssäkring innebär att skapa goda förutsättningar för kvalitet genom tydliga arbetssätt, styrande dokument och kontinuerlig uppföljning. Kvalitetssäkringsarbetets resultat utgör underlag för kvalitetsutveckling.

Systematiken vilar på tre pelare: *verksamhetsstyrning och uppföljning, operativt och verksamhetsnära kvalitetsarbete*, samt *granskning och planerad utvärdering*. Pelarna samspelar kontinuerligt. Exempelvis prioriteras och resurssätts utvecklingsområden inom verksamhetsstyrningen utifrån behov som identifieras i granskningar och i det operativa kvalitetsarbetet. De tre pelarna stöds av

gemensamma strukturer såsom styrdokument, processer, rutiner och arbetssätt. Kvalitetsarbetet utgör ett gemensamt ansvar där både medarbetare och studenter bidrar till en kvalitetsmedveten kultur och kontinuerliga förbättringar i vardagen. Utbildnings- och forskningsmiljöerna ansvarar för att planera, genomföra och följa upp sin verksamhet, hantera avvikelser och identifiera utvecklingsbehov. Den övergripande reflektionen över kvalitetsarbetet sammanfattas årligen i Högskolan Dalarnas verksamhetsberättelse.

Granskning av lärosätets kvalitetssäkringsarbete

Kvalitetssystemet genomgick en omfattande genomlysning 2024–25 när Högskolan Dalarna ingick i den första gruppen lärosäten som granskades av UKÄ enligt den nya granskningscykeln. Granskningen utgick från fastställda bedömningsgrunder: åtta för utbildning och åtta för forskning, baserade på svensk lag och förordning samt nationella och internationella principer. Under 2025 fick Högskolan Dalarna UKÄ:s återkoppling på kvalitetssäkringsgranskningen. Lärosätet fick omdömet *Godkänt med förbehåll* för både utbildning och forskning, vilket innebär att kvalitetssystemet fungerar väl i stort men att några bedömningsgrunder inte uppfylls. UKÄ lyfte tre områden där kraven inte anses uppfylla: *studentcentrerat lärande* inom utbildning samt *kontinuerlig uppföljning* och *jämställdhet* inom forskning. Lärosätet har därefter analyserat synpunkterna och påbörjat åtgärder för att stärka kvalitetssystemet. Arbetet fortsätter under 2026 och en åtgärdsredovisning ska lämnas till UKÄ senast i mars 2027.

UKÄ har under året påbörjat en nationell utvärdering av utbildningar som leder till socionomexamen, vilket även omfattar Högskolan Dalarnas socionomprogram. Under hösten genomförde UKÄ:s bedömargrupp ett platsbesök, och återkoppling väntas i mars 2026.

Ansökan om examenstillstånd

Högskolan Dalarna lämnade 2025 in två ansökningar om examenstillstånd till UKÄ: forskarexamen inom området Hållbara samhällen och organisationer, samt fysioterapeutexamen. Förstnämnda ansökan har fått förlängd prövotid fram till juni 2026, då bedömningsgrunden *Område* inte ansågs vara uppfylld. Åtgärdsarbete pågår vid IKS. Ansökan om fysioterapeutexamen är fortsatt under handläggning.

Uppföljning av föregående års identifierade utvecklingsområden och utveckling av kvalitetssystemet

Det utvecklingsarbete som genomförts under året utgår både från UKÄ:s kvalitetssäkringsgranskning och från de utvecklingsområden som identifierades föregående år.

Exempel på åtgärder utifrån UKÄ:s granskning är utveckling av statistik och nyckeltal för uppföljning och kvalitetssäkring av forskningsverksamheten samt tekniska lösningar för kurs- och programanalyser. Inom bedömningsgrunden studentcentrerat lärande pågår flera initiativ, bland annat utveckling av en sammanhållen modell för kompetensutveckling av undervisande personal och en bred intern diskussion om hur studentcentrerat lärande ska beskrivas vid Högskolan Dalarna.

Arbetet med att öka kunskapen om ledningssystemet, inklusive kvalitetssäkring av utbildning och forskning samt lärosätets jämställdhetsarbete, har fortsatt. Flera utbildningsmoduler inom det interna chefsutbildningsprogrammet behandlar olika delar av ledningssystemet och erbjuds numera även till akademiska ledare. Dekanerna bjuder dessutom in alla ämnes- och programansvariga till terminsvisa introduktionsträffar, främst för nya i uppdragen, där ansvar, processer och rutiner kopplade till utbildningsutvärderingar, kurs- och utbildningsplaner samt kurs- och programanalyser går igenom. Vid dessa träffar presenteras också UFN:s övergripande uppdrag. Kvalitetsdialogerna fortsätter att utvecklas och fungerar som en viktig arena för att stärka kvalitetssäkringen på institutionsnivå.

Högskolan Dalarnas process för utvärdering av utbildningar har uppdaterats under året och startar 2026. Genom att ge externa sakkunniga en mer direkt kontakt med respektive miljö förväntas utvärderingarna bli än mer kvalitetsdrivande än tidigare. Verksamhetsstödet har anpassat och utvecklat sina processer för att kunna ge stöd i den nya utvärderingsmodellen.

Under hösten påbörjades arbetet med att se över strukturen för styrdokument som rör forskarutbildning, med målet att öka tillgängligheten. Arbetet fortsätter under 2026.

Under 2025 har arbetet med att säkerställa utbildningarnas relevans fortsatt genom att programmen aktivt har inhämtat synpunkter från avnämare och studenter och integrerat dessa i programutvecklingen. Lärosätet har också vidareutvecklat programråden för att stärka delaktigheten från både studenter och externa intressenter.

Utifrån den tematiska utvärderingen av samverkan har lärosätet fått rekommendationer om att mer systematiskt integrera externa intressenters synpunkter i ordinarie processer, ta fram en samverkansstrategi, se över samverkansmeritering i resursfördelningen samt sprida goda exempel internt. Under 2025 har programråden vidareutvecklats (se ovan), samt att externa referensgrupper har involverats i arbetet med lärosätets kommande strategiska plan.

Identifierade utvecklingsområden för lednings- och kvalitetssystemet

- Framtagande och genomförande av åtgärder för att omhänderta de synpunkter som framkommit vid UKÄ:s kvalitetssäkringsgranskning.
 - Utvecklad metodik för uppföljning och kvalitetssäkring av forskningsverksamheten vid institutionerna.
 - Framtagande av rutiner för hur den kontinuerliga uppföljningen av forskningsverksamheten ska användas som underlag för strategiska beslut och prioriteringar vid institutionerna.
 - Uppföljning av hur den utökade tiden för forskning, kompetensutveckling, samverkan och egen administration, enligt det nya arbetstidsavtalet, används, samt om det finns könsskillnader.
 - Framtagande av systematiskt arbetssätt för könsuppdelad statistik och användning av denna för att beskriva och analysera eventuell ojämställdhet, i syfte att stärka jämställda förutsättningar inom forskningsverksamheten.
 - Utvecklat arbetssätt för att ge förutsättningar för jämställd rekrytering.
 - Utvecklat arbetssätt för att kartlägga lärarnas behov av högskolepedagogisk kompetensutveckling, inklusive kompetens i pedagogiska metoder och tekniska lösningar för nätbaserad undervisning.
 - Uppföljning av hur utbildningarna främjar studenternas aktiva roll i lärandeprocessen, samt uppföljning av hur studenter uppfattar den hybrida undervisningsformen.
- Framtagande av enhetlig systematik för beräkning av doktoranders nettostudietid och i förekommande fall anställningstid.
- Annonsering för, och uppföljning av, akademiska ledares deltagande i de utbildningar inom chefsutbildningsprogrammet som handlar om lednings- och kvalitetssystemet.

5.3.2 Nämndernas reflektion

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) har det övergripande ansvaret för akademisk kvalitetssäkring av lärosätets utbildning och forskning. Forskarutbildningsnämnden (FUN) genomför utvärderingar av forskarutbildning, bereder ärenden för UFN rörande styrdokument och allmänna studieplaner, samt fattar beslut rörande licentiatseminarier, disputationer och högskolegemensamma kurser. UFN:s permanenta utskott, Anställningsförslagsutskottet (AFU), bereder ärenden rörande

anställning, befordran, docenturer och pedagogisk meritering inför rektors eller UFN:s beslut, och institutionsvisa Utskott för kurs- och utbildningsplaner (UKU) bereder UFN:s beslut om fastställande. Examenstillståndsutskottet (XU) och Utskottet för utvärdering av forskning (UUF), sätts samman vid behov och granskar ansökningar om inrättande av utbildning respektive lärosätets forskningsverksamhet inför beslut av rektor och UFN.

Till och med 2025 har fem permanenta utskott för utvärdering av utbildning (UUU) med stöd av externa sakkunniga genomfört utvärderingar av utbildning på grundnivå och avancerad nivå som prövat att kvalitetskraven är uppfyllda. UUU har under året avslutat utvärderingar av sexuell reproduktiv och perinatal hälsa (SRPH) på avancerad nivå, idrotts- och hälsovetenskap, Bygg- och samhällsplanerarprogrammet, Högskoleingenjörprogrammet hållbara energisystem, Yrkeslärarexamen inklusive kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), Ämneslärarexamen (UVK-kurser), samt vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen (VAL) ledande till Ämneslärarexamen 7–9. Sammantaget visar utvärderingarna att utbildningarna uppfyller kvalitetskraven. Kvalitetshöjande åtgärder som åläggs institutionerna att vidta utifrån utvärderingarnas resultat rör bland annat att upprätta planer för kompetensförsörjning för att bibehålla tillräckligt hög grad av forskningsförankring i undervisningen, att synliggöra progressionen mot examensmålen, och att säkerställa studenternas möjlighet till inflytande över utbildningen.

Under 2025 startades kvalitetsutvärderingar av ämnena kinesiska, svenska, portugisiska, och italienska, samt utbildning mot examen på avancerad nivå i audiovisuella studier. Likaså startade utvärdering av utbildningar ledande till följande yrkesexamina: Specialistsjuksköterskeexamina med inriktningarna vård av äldre samt demensvård; Grundlärarexamen F–3 samt 4–6; Grundlärarexamen arbetsintegrerad variant, och Ämneslärarexamen i bild. Dessutom startades utvärderingar av utbildningsprogram mot Högskoleexamen i industriell ekonomi samt produktionstekniker inom maskinteknik.

UFN har under året utvecklat och fastställt regler och vägledningar för en ny utvärderingssystematik där sakkunniga får en större uppgift vid genomförandet av utvärderingarna och institutionerna får större ansvar för att kvalitetssäkra underlagen. Denna nya modell medför att utskotten för utvärdering av utbildning avvecklas vid årsskiftet 25/26. I syfte att fånga upp lärosätets samlade utbildningsverksamhet sker utvärderingarna från och med 2026 av samtliga utbildningar ett ämne ansvarar för, inklusive huvudområden, utbildningsprogram och fristående kurser. Antalet bedömningsgrunder har minskat jämfört med tidigare modell. Ett inslag i den nya modellen är också att utvärderingarna ska genomföras inom ett årshjul med tydligare specificerade hållpunkter än tidigare. Institutionerna behöver från och med 2026 aktivt arbeta för att möjliggöra utvärderingarnas genomförande genom planering, information och avsättning av resurser.

FUN:s utvärdering av forskarutbildningen i resurseffektiv byggd miljö pågick under 2025 och utvärdering av mikrodataanalys/data analytics har startats. Därutöver har FUN fattat beslut om 15 disputationer och licentiatseminarium, samt berett beslut om en allmän studieplan. FUN har under året även fört fortlöpande kvalitetsdialoger med studierektorerna för forskarutbildningarna i syfte att identifiera och ge stöd i kvalitetsfrågor. FUN haft en hög arbetsbelastning under året, inte minst har arbetet med styrdokument varit tidskrävande och för att hinna behandla alla ärenden har mötestiderna förlängts från och med vårterminen 2026.

UFN:s stöd vid utarbetandet och granskning av underlag inför inrättanden och utvärderingar har bidragit till ökad kvalitet i utbildning. Under året har UFN genom XU berett förslag till rektor om inrättande av huvudområdet assisterande teknik med tillhörande program, samt inrättande av utbildningsprogram Personal- och arbetslivsprogrammet. UFN har även berett-ansökningar till UKÄ om tillstånd att utfärda Fysioterapeutexamen och examina på forskarnivå inom forskarutbildningsområdet ”Hållbara samhällen och organisationer”. UFN har också bistått inför UKÄ:s utvärdering av Socionomexamen.

AFU har under 2025 berett nio beslut om antagning av docent, fem beslut om befordran till universitetslektor, nio rörande anställningar av lektor, ett rörande anställning av biträdande lektor, två rörande anställningar av professor, två rörande anställningar av postdoktor, samt sex rörande inplaceringar på den pedagogiska karriärstegen. Därutöver har AFU bland annat berett beslut till UFN om revidering av *Regler för antagning av docent*.

Statsanslaget till forskning fördelas till institutionerna enligt en modell som baseras på ett antal fördelningsnycklar och syftar till en rättvis fördelning som samtidigt ger incitament till utveckling och till att söka extern finansiering. En arbetsgrupp under UFN har under 2025 genomfört årlig utvärdering av modellen och föreslagit mindre justeringar till rektor.

Utöver ovannämnda utbildningsutvärderingar har UFN som fortlöpande beståndsdelar i lärosätets kvalitetsarbete fastställt 123 kursplaner och 9 utbildningsplaner efter beredning av UKU, och genom dekan genomfört återkommande kvalitetsdialoger med institutionernas ledningsråd som bidragit till att stimulera och följa upp institutionernas kvalitetsarbete.

Nämnden har medverkat till att förstärka lärosätets kvalitetssystem genom att utveckla formerna för dessa kvalitetsdialoger. Detta bland annat genom att precisera omfattningen av de ingående underlagen och dess innehåll i form av nyckeltal som verksamhetsstödet tar fram, och genom att rapporter från respektive dialog publiceras på webben. Därtill har ordförandena i utskotten för kurs- och utbildningsplaner gemensamt arbetat för att samordna arbetsformer och kursplanernas utformning, en övergripande översyn har genomförts av bedömningskriterierna i *Regler för pedagogisk karriärstege*, och systematiken kring program- och kursanalyser har justerats i syfte att underlätta för lärarna att genomföra ett löpande kvalitetsarbete.

Under året har UFN även haft ett uttalat uppdrag att bidra till lärosätets långsiktiga strategiska utveckling. Nämnden har på uppdrag av rektor arbetat med inspel till *Högskolan Dalarnas strategiska plan 2027-2030* med fokus på att stärka utbildningens och forskningens kvalitet. Arbetet har bedrivits i dialog med institutioner, studentrepresentanter och verksamhetsstöd och syftat till att ytterligare stärka den akademiska grunden och den kollegiala styrningen av verksamheten. Som ett led i nämndens omvärldsbevakning och kompetensutveckling har ledamöterna även läst och vid ett flertal sammanträden diskuterat och reflekterat kring rapporter och texter om aktuella frågor rörande högskolesektorn och kollegialitet.

Dekanen har även bistått i ärende om misstanke om oredlighet i forskning och/eller avvikelse från god forskningssed genom representation i Högskolan i Gävles Kommitté för god forskningssed (KOF).

Sammantaget har nämnden haft en hög arbetsbelastning under året. En åtgärd för att minska antalet ärenden vid de ordinarie sammanträdena är att från årsskiftet införa ett nytt beslutsforum, *Dekanens*

beslutsmöte, där rutinmässiga beslut som delegeras till dekanen kan hanteras i närvaro av prodekanen och studeranderepresentanter.

5.3.3 Forskningsetiska rådets reflektion

Forskningsetiska rådet (FER) har under året uppfyllt sina huvuduppdrag inom forskningsetik (A) och forskareetik (B):

A: Nio rådsmöten har genomförts; tretton ansökningar från studenter på grund- och avancerad nivå samt en ansökning från forskare har behandlats under året. FER har, som tidigare, fungerat som rådgivande instans i frågor som kommer in via FER:s funktionsadress samt via fortsatta drop-in tider i zoom, 'Fråga FER', med möjlighet till mer interaktiv dialog. Dessa båda forum har stärkt FER:s möjligheter nå berörda målgrupper (studenter, handledare, kursansvarig och forskare tex) och bedöms värdefulla för vanligt förekommande informationsbehov gällande GDPR, forskningsetik och 'vad som gäller för studentarbeten' bland annat. Även enskilda möten har genomförts med tex handledare och student för dialog kring specifika frågor, ibland tillsammans med dataskyddet. Ett fortsatt fokus i FER:s aktiviteter har rört studenters självständiga arbeten/ examensarbeten; dels genom att ta fram och införa en ny, mer förklarande, mall för informationsbrev och samtycke, genom att på hemsidan publicera nya formuleringar för FER utlåtanden med förklarande text, vad utlåtandet innebär för studentens del. Arbete med översättning av nödvändiga dokument för engelskspråkiga studenter inom lärosätets internationella program har också påbörjats.

B; FER har bistått i ärende om misstanke om oredlighet i forskning och/eller avvikelse från god forskningssed genom representation i Högskolan i Gävles Kommitté för god forskningssed (KOF). FER har även bidragit i revideringen av 'Handläggningsordning för hantering av oredlighet i forskning samt avvikelser från god forskningssed', C 2025/2090.

A-B; Kontinuerlig omvärldsbevakning har skett genom deltagande i nationella informationsforum och workshops av relevans för huvuduppdragen, bland annat om internationalisering och forskningsetik, och förslaget om ny etiklag.

Fortsatta utmaningar handlar om att höja den forskningsetiska kompetensen hos såväl lärare/handledare som studenter, att arbeta vidare med identifierade riskområden, i synnerhet gällande databehandling inom studentarbeten. Det (av verksamhetsstödet) påbörjade arbetet med en 'Handläggningsordning för personuppgifter i studentarbeten' ses här som avgörande för att stödja studenter och handledare, så att regelverk följs. En uppföljning av beslut C 2023/980, som begränsar studenters behandling av känsliga personuppgifter, är också angelägen och har inletts.

Förslaget om ny lag om etikprovning Ds 2024:21 har fortsatt aktualitet, där FER också bidragit i remissrunda. En annan fråga som anses särskilt angelägen och har varit uppe till diskussion, såväl internt i FER som i diskussioner med ledningen, gäller behovet av tydliggörande av rådets roll inom lärosätets verksamhet, och hur samverkan mellan de olika stödfunktionerna kan stärkas gällande forskningsetiska frågor. Rådet uppfattar att behovet av stöd och information i verksamheten är stort och ser för framtiden att FER har en roll att kontinuerligt bidra med information till verksamheten via t ex Högskolans nyhetsbrev på medarbetarportalen. Rådet har vidare haft två planeringshalvdagar för utvärdering och planering framåt. I den ena av dessa deltog även särskilt inbjudna från ledning och verksamhetsstöd - vilket ses som en mycket viktig faktor för samsyn och strategisk planering av FER:s verksamhet framåt.

Det ekonomiska utfallet för FER 2025 ligger inom budget, utfallet var 400 000 sek jämfört med budget 480 000 sek.

5.4 Hållbarhetsarbete

Vid Högskolan Dalarna finns åtta hållbarhetsmål som preciserar vad lärosätet ska uppnå under perioden 2021–2026 för att främja en hållbar utveckling i sin verksamhet. En viktig utgångspunkt är att mål, och aktiviteter för att nå målen, ska vara integrerade i ordinarie struktur för planering och uppföljning. Institutionerna och verksamhetsstödet avdelningar lämnas stort utrymme att själva planera och genomföra relevanta aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelse. Rådet för hållbar utveckling har gett förslag på aktiviteter, erbjudit dialog samt gjort uppföljning efter varje verksamhetsår men är sedan december 2025 avvecklat. Beslutet är en del av utvecklingen av lärosätets organisation och arbetssätt de senaste åren. Rådet bedöms i sin nuvarande form ha spelat ut sin roll.

Nedan presenteras för målen ett urval av aktiviteter som genomförts under 2025. Sammanställningen bygger i huvudsak på vad som redovisats i institutioners och verksamhetsstödet verksamhetsberättelser för 2025. En måluppfyllelseanalys bör göras efter målperiodens slut 2026.

Hållbarhetsmål 1, 2 och 3: Utbildning, forskning och samverkan

Hållbarhetsmålet för utbildning anger att alla studenter som läser ett program ska få med sig kunskap och verktyg för att kunna bidra till en hållbar utveckling. Detta ska möjliggöras både genom innehållet och genom pedagogiken i programmets kurser. För att understödja arbetet har det utvecklats ett ”metodstöd” vars syfte bland annat är att kartlägga integreringen av hållbarhetsfrågor i utbildningsprogram. Ett 10-tal av lärosätets totalt cirka 70 program har använt sig av materialet. Under 2025 har ytterligare ett ämnesområde använt sig av "metodstödet" och ISLL anger att fler ämnen ska använda det.

I de behörighetsgivande utbildningarna som undervisande lärare ska gå är en av kursträffarna inriktad på hållbar utveckling i undervisning. Vid ena deltog en hållbarhetsstrateg från Tierps kommun för att ge fler perspektiv på hur hållbarhetsaspekter kommer in i det praktiska arbetet inom en kommun. Utöver det presenterade en lärare goda exempel på vad hur hållbarhetsfrågor integrerats inom sitt ämne för att exemplifiera.

Avseende målet för forskning pågår en lång rad forskningsprojekt som på olika sätt kan bidra till att hitta lösningar på kritiska utmaningar och därmed bidra till en hållbar utveckling. För att belysa forskningens centrala roll har lärosätet inrättat ett forskningskollegium, Research Collegium for the Advancement of Sustainability (RECAST), där doktorander och forskare kan mötas i seminarier och dela kunskap mellan disciplinerna. Under 2025 arrangerade RECAST två halvdagsseminarier.

IHOV har vid revidering av kurs- och utbildningsplaner för ämnet fysioterapi uppdaterat och utvecklat målen kring hållbar utveckling, både för grundutbildning och för magisterprogrammet. Flera av institutionens doktorander deltog i RECAST seminarier under året. Utöver det anordnades ett seminarium med fokus på strategier för ett hållbart arbetsliv.

IKS har utvecklat en forskarutbildning i området hållbara samhällen och organisationer, vilket om examensrätt erhålls kan bidra till nya kunskaper om hållbara platser och hållbart arbetsliv. Under 2025 skedde första intaget till masterprogrammet i hållbarhet och turism. Arbetsvetenskap arrangerade den nationella forskarkonferensen Forum för arbetslivsforskning under 2025 med temat Hållbart arbetsliv i praktiken – forskning i samverkan.

IIT har under 2025 arbetat med uppbyggnaden av en forskningsgrupp mot grön och cirkulär industri och internationell samverkan. Programmet Hållbara energisystem har en utvecklingsplan fastställd av UFN, åtgärder som lyfts är att identifiera kurser där kopplingar till internationalisering och hållbar utveckling behöver stärkas.

ISLL anger att i nyskrivna kursplaner diskuteras hur olika aspekter av hållbarhet kommer in för att stärka studenternas förmåga att förstå och hantera komplexa problem. Utöver det forskar institutionens tre forskargrupper kring frågor som adresserar viktiga språk- och samhällsfrågor, t.ex. migration, mångfald, ekokritik och jämställdhet, som också kan bidra till ökad medvetenhet och kunskap om hållbar utveckling. På ISLL:s campusvecka 2025 lades tonvikten vid språk och politik som ett led i att medvetandegöra vilken roll språket spelar i en demokrati.

Hållbarhetsmål 4: Internationellt samarbete

Högskolan Dalarnas strategiska mål att öka den internationella rörligheten bland studenter och personal har kvarstått. Under 2025 registrerades 72 utresande studenter, stabila siffror jämfört med föregående år. Av dessa deltog 35 i kortare blandad mobilitet eller internationell praktik, antingen under utbildningen eller som nyligen utexaminerade. Möjligheten att delta i kortare mobilitetsprogram är mycket uppskattad av studenterna. Personalutbytet inom Erasmus+ stipendieprogram hamnade under 2025 på totalt 97 utresande, jämfört med 120 under 2024. Minskningen föranleds av att det söktes mindre stipendiemedel. Lärosätet har via erasmusprogrammet tagit emot 8 personer från det ukrainska barnmorskeförbundet på studiebesök under året. Sammantaget har intresset för kort mobilitet (max 30 dagar, alternativt blandade intensivprogram, BIP) bland studenter ökat under 2025 och är stadigt ökande. Personalmobiliteten ligger på en hög nivå och en genomförandegrad för erasmusprogrammet är över 90 %. Flera blandade intensivprogram på campus har genomförts som fungerar som nätverk för forskare och därmed är kvalitetshöjande. Många internationella samarbetsprojekt har påbörjats inom både forskning och utbildning. Institutionerna arbetar på olika sätt, men trenden mot en högre grad av internationalisering är positiv.

Hållbarhetsmål 5: Jämställdhet och lika villkor

Som del av jämställdhetsintegreringsuppdraget har insatser gjorts med fokus på fyra områden:

1. Kunskap och kompetens om jämställdhetsintegrering: Utbildning till nyanställda och chefer ges samt tydligare information på medarbetarwebben om området jämställdhet.
2. Lika möjligheter till karriärvägar: Nytt arbetstidsavtal som ska skapa jämställda förutsättningar för fördelning av interna forskningsresurser.
3. Jämställd studie- och arbetsmiljö: Stor satsning på arbete med kränkande särbehandling på hela högskolan. Förtydligande av information och hur arbetet bedrivs.
4. Jämställd utbildning: Kompetensutveckling för lärare inom hållbar utveckling. Moment om jämställdhet i enlighet med lärosätets målsättningar ska finnas integrerade i alla utbildningsprogram som inrättas.

Utöver det rapporterar IHOV och ISLL att de aktivt har jämställdhetsaspekter och lika villkor i beaktande vid rekryteringar och val av sakkunniga. IIT anger att insatser görs för att främja STEM-intresset hos unga och barn. IKS har rekryterat en gästprofessor med hög kompetens i jämställdhet i akademien för att bidra till en god och jämställd arbetskultur.

Hållbarhetsmål 6: Möten och resor

För tjänsteresor ökade klimatpåverkande utsläpp per årsarbetskraft (kg CO₂/å.a.) med 11 procent under 2025 jämfört med 2024, alltså inte i linje med målet. Men vid jämförelse av värden från 2025 och 2019, innan pandemi och ekonomiska begränsningar, så är minskningen 55 procent. Det är svårt att uppskatta utvecklingen för målet då omständigheter som pandemi och ekonomi har påverkat resandet i stor omfattning.

Majoriteten av lärosalar, mötes- och grupprum på Campus Falun respektive samtliga på nya Campus Borlänge är förberedda med teknik för att kunna genomföra möten och undervisning digitalt eller som

hybrid. Över lag ges mycket undervisning digitalt, vilket speglas av att andelen distansstudenter är 83 procent.

Hållbarhetsmål 7: Byggnader och energi

Den totala energianvändningen (el, värme och kyla, räknat som kWh/m²) 2025 har minskat 2,3 procent jämfört med 2024, vilket är i linje med målet. Minskningen i energianvändning sedan jämförelseåret 2019 är 18 procent. En del av minskningen kan härledas till anpassad energianvändning i två av Högskolan Dalarnas byggnader vid lägre beläggningsgrad. Åtgärderna genomfördes i samarbete med fastighetsägare, med syfte att sänka energiförbrukning och energikostnader under sju sommarveckor under 2025. Åtgärden ledde till en besparing på ca 17 168 kWh (600 kg CO₂). Besparingen hade kunnat vara större men miss i kommunikationerna ledde till att viss del av byggnadernas drift ändå var i gång.

Hållbarhetsmål 8: Cirkulära resursflöden

Som stöd vid planering och genomförande av evenemang har en checklista tagits fram som vägleder personalen för att beakta hållbarhetsaspekter. ISLL och IIT har på eget initiativ tagit beslut om att ställa krav på i första hand växtbaserat eller vegetariskt som förtäring vid evenemang.

Lärosätet har under året försökt systematisera uppföljningen av avfallshandlingen för att identifiera förbättringsbehov. IHOV anger att ambitionen är att återanvända material i stället för nyinköp, men vissa produkttyper är i hög grad engångsartiklar. Avdelningen för medieproduktion på IKS reparerar all teknik på egen hand samt bygger möbler för den del av teknik som ska vara fast installerad, vilket beräknas vara en besparing på två miljoner kronor per år.

5.5 Arbetsmiljöarbete

Nedan följer HR:s redogörelse för arbetet 2025 i förhållande till arbetsmiljömålen.

Mål 1: På Högskolan Dalarna arbetar vi tillsammans för att säkra ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Mål 1 uppfylls genom att lärosätet säkerhetsställer att samtliga nya chefer genomgår en extern utbildning inom arbetsmiljöarbete och rehabilitering för att få övergripande kunskap om området samt att de genomgår chefsutvecklingsprogrammets utbildning i systematisk arbetsmiljö (SAM) för att få kunskap om lärosätets rutiner och aktiviteter inom SAM. En tydlig årlig uppföljning av SAM genomförs och redovisas i huvudarbetsmiljökommittén och som ger oss en bild av vad som fungerar och vad vi behöver arbeta mer med gällande den systematiska arbetsmiljön. Huvudarbetsmiljökommittén har regelbundna möten för att arbeta strategiskt med arbetsmiljöfrågor och ser över statistik i syfte att kunna följa upp eventuella arbetsmiljöåtgärder.

Mål 2: Högskolan Dalarna ska erbjuda en god organisatorisk och social arbetsmiljö för alla anställda och studenter.

Mål 2 uppfylls genom regelbundna medarbetar- och pulsundersökningar för att följa upp arbetsmiljö. Efter genomförd undersökning har samtliga avdelningar ansvar att diskutera och omhänderta resultatet i handlingsplaner som ska leda till förbättrad arbetsmiljö. Aktiviteterna i handlingsplanen ska arbeta och följas upp under hela året för att säkerhetsställa en god arbetsmiljö. Det genomförs även en studentenkät årligen för att följa upp studenternas arbetsmiljö och som också diskuteras på huvudarbetsmiljökommittén, där studentombud deltar.

5.6 Kompetensförsörjning

Högskolan Dalarna ska vara det självklara valet, både för dagens och morgondagens medarbetare. För att nå dit behöver vi fortsätta stärka oss som en attraktiv arbetsgivare genom att utveckla en arbetsmiljö som är trygg, hållbar och stimulerande där de anställdes behov av att utvecklas och växa är vägledande. Vår förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla kompetenser är avgörande

Att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning är avgörande för att vi ska säkra rätt kompetens på plats, idag och på sikt, för att utföra vår uppgift. Att planera kompetensförsörjningen ger positiva effekter både ur organisationens perspektiv och för medarbetarna. Strategisk kompetensförsörjning är nära sammankopplad med andra delar av verksamhetsplaneringen, där verksamhetsplaner beskriver vad vi avser att göra med helheten i fokus och kompetensförsörjningsplanen ska säkra rätt kompetens att utföra arbetet.

Under året har varje institution och verksamhetsstödet haft i uppdrag att påbörja eller fortsätta arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan, en plan som årligen ska revideras. Avdelningen för HR har ansvarat för att stödja i processen och bidra med såväl workshopmaterial, mall för kompetensförsörjningsplan och intern utbildning inom chefsutvecklingsprogrammet gällande strategisk kompetensförsörjning. Av de verksamhetsberättelser som lämnats in framgår att IHOV, IIT och IKS har tagit fram och arbetar utifrån olika former av kompetensförsörjningsplaner. ISLL har utvecklat kompetensförsörjningsplaner på ämnesnivå och lyfter behovet av en diskussion på mer strategisk institutionsövergripande nivå. Inom verksamhetsstödet pågår arbetet på avdelningsnivå.

Kompetensförsörjningsplaner och att arbeta strategiskt med kompetensförsörjning innebär mer än nyrekrytering eller att stärka kompetensen hos befintlig personal. Utöver fortsatt arbetet med kompetensförsörjningsplaner, behöver lärosätet framgent även fokusera på övriga delar i medarbetarresan och konkretisera relevanta strategiska åtgärder inom dessa. Att hantera arbetet med kompetensförsörjningsplaner på ett mer koherent sätt och konkretisera arbetet i samma mall för kompetensförsörjningsplan vore framgent önskvärt för en mer enhetlig syn och möjliggöra för synergier institutioner emellan.

5.7 Säkerhet och beredskap

Incidenter i Sverige under året såsom dödligt våld på en skola i Örebro och ransomware-attack mot Miljödata har sannolikt ökat medvetenheten för säkerhetsfrågor och förstärkt vikten av det systematiska säkerhetsarbetet.

Verksamhetsstödet har arbetat med att bygga upp och stärka säkerhetsorganisationen kopplat till bland annat kontinuitetshantering av verksamhetsstödet viktigaste processer och system (tex deltagande i krisövningar kopplat till Ladok och i samarbete med Sunet för att kunna hantera nätverksproblem), strukturer för fysisk säkerhet (tex finns nu lock-down knappar som låser dörrar vid fara) och framtagande av kriskommunikationsplan som stöd för kommunikationsavdelningen. Arbetet med kontinuitetshantering och fysisk säkerhet kommer att fortsätta in i 2026. Enligt uppföljning av riskhanteringen 2025 planeras även för ett större arbete kring krisberedskap och stabsarbete samt utbildningar i PDV för medarbetare och studenter. Syftet med dom åtgärder som vidtagits, initierats och planerats för är att ha tillräckligt robusta rutiner för utrymning och krisberedskap samt hantering av fysiska och IT-relaterade attacker.

Uppdraget kring säkerhet och beredskap var enligt verksamhetsplanen för Högskolan Dalarna främst riktat till verksamhetsstödet, men i slutändan är det hela organisationen som behöver ha kunskap och agera enligt rutiner. Introduktioner för nyanställda, genomgångar / övningar för berörda samt information och diskussion vid APT är exempel på hur lärosätet arbetar för detta. MSB:s

webbutbildning ”Så bör du agera vid ett terrorattentat” har under året rekommenderats till alla för att öka beredskapen.

5.8 Riskhantering

Riskhanteringen kopplat till högskoleövergripande risker har genomförts under året enligt plan där uppföljning av risker 2025 rapporterades till högskolestyrelsen i december 2025. Riskerna, som följde med från 2024, kopplar till ekonomi i balans, säkerhet, avtalstrohet, kvalitet och legitimitet i omvärlden. Se tabell 16 för uppföljning av riskhanteringen 2025 från rapporteringen i december.

Riskhanteringsprocessen gjordes om under året inför 2026, dels för att ge styrelsen möjlighet till strategiska överväganden kring lärosätets verksamhetsrisker, dels för att få in riskhanteringen i årshjulet för verksamhetsplanering och budget. I den nya processen beslutas strategiska risker, som kan vara fleråriga, av styrelsen och rektor beslutar utifrån dessa om planeringsföresättningar till verksamheten för åtgärder genom inriktningsverksamhetsplanen. Arbete behöver fortgå med att säkerställa att riskhanteringen blir värdeskapande och effektiv som del av verksamhetscykeln.

Tabell 16. Riskhantering 2025, från rapportering till högskolestyrelsen dec 2025

Område	Beskrivning av risk	Kommentar kopplat till åtgärder för begränsning
Ekonomi i balans	Risk att fastställda åtgärdsplaner för en ekonomi i balans inte genomförs fullt ut.	Planerna vid de enskilda institutionerna följs fullt ut, avstämd vid enskilda dialoger våren 2025. Under hösten har det blivit tydligt att det är svårare för verksamheten att klara ekonomisk balans när kostnaderna inte motsvarar minskad intäkt.
Ekonomi i balans	Risk att ekonomiska underlag som grund för beslut saknas eller är av otillräcklig kvalitet.	Arbete pågår kring förbättring och förenkling av arbetsätt / verktyg kopplat till både planering och uppföljning av ekonomi. Ser risk med att kommunikationen kring ekonomiska frågor inte når hela organisationen på ett effektivt sätt och att arbetsätt fortfarande inte stärker verksamhetens möjlighet till ekonomisk styrning.
Säkerhet	Risk att rutiner för utrymningsplan och krisplan är bristfälliga.	Utrymningsplanen är funktionsduglig och digital utrymningsplan finns med i plan framåt. Krisplanen är reviderad och en kriskommunikationsplan är framtagen kopplat till denna. Ett större arbete kring krisberedskap och stabsarbete är planerat för 2026 och framåt. Säkerhetsgenomgång finns med som pass i introduktionen för nyanställda från och med hösten 2024. Utrymningsledarutbildningar ska hållas under 2025 utifrån reviderad utrymningsorganisation. Genomgång av säkerhetsorganisation genomförs under introduktionsdagen för nya medarbetare och säkerhetsfrågor finns med i de individuella introduktionsplanerna.
Säkerhet	Risk att rutiner för fysiska attacker mot lärosätet är bristfälliga.	En information om hur vi ska agera vid händelse av attentat finns nu publicerad på vår medarbetarwebb. Utbildningar i form av e-learning/nano-learning är ett led i att öka medvetenheten och kunskapen hos medarbetare. Särskild övning/utbildning för krisledningsgruppen undersöks och bör genomföras i samband med att uppdaterad krisplan är färdigställd.
Säkerhet	Risk att rutiner för att hantera it-attacker, t ex ransomware-attacker är bristfälliga.	IT har arbetat med att stärka den tekniska robustheten i vår infrastruktur genom systematiska uppdateringar av system för att täppa till säkerhetshål bättre stå emot attacker. Arbetet med kontinuitetshantering enligt MSB's modell är påbörjat, nu inom ramen för systemförvaltningen och verksamhetskritiska processer och system prioriteras först. Externa leverantörer behöver hanteras särskilt genom avtal och upphandling. Högskolan har också deltagit ett par olika krisövningar, bland annat med Ladok och Sunet, för att öva krishantering vid IT-attacker. Kriskommunikationsplan klar.

Avtalstrohet och efterlevnad av LOU	Risk att vi inte är avtalstroga samt följer LOU.	Utvecklad systematik för planering och uppföljning, tydliggörande av ansvar och områden för bevakning / utvärdering kopplat till upphandlingsprocessen. Utvecklat arbetssätt gällande arkiv och gallring vid upphandling av IT-system.
Avtalstrohet och efterlevnad av LOU	Risk att uppdragsutbildning inte följs upp ur olika aspekter.	Arbete med översyn av uppdragsutbildningens organisering och kvalitetssäkring inklusive utvecklingsområden från återkoppling UKÄ pågår. Nyrekrytering av processledare för stöd till uppdragsutbildning påbörjad.
Kvalitet i utbildning och forskning	Risk att volymen externfinansierad forskning inte ökar jämfört med föregående år.	Flertalet åtgärder har vidtagits och initierats. Extern utbildning och löpande workshops/seminarier har hållits i syfte att förbättra kvaliteten på ansökningar. Insatser pågår för att stärka forskningsstödet, bland annat pågående rekryteringar för att stärka koppling mellan forskning och samverkan. Prorektor är representerad i dialogarena för verksamhet och stödet, som är central för relevant utvecklingsarbete. Strategiska delen av forskningsanslaget har använts och beviljats framåt kopplat till medfinansieringar vid ansökningar och forskningsstöd. Fortsatt strategiskt fokus ges framåt genom att externfinansiering är del av rektors fokusområden 2026 och är ett av fem fastställda fokusområden i strategiska planen 2027-30.
Kvalitet i utbildning och forskning	Risk att det är svårt att rekrytera eller att personal tappas inom vissa områden vid genomförande av åtgärdsplaner för att uppnå en ekonomi i balans där vi då riskerar att inte kunna genomföra verksamhet med hög kvalitet.	Kartläggning visar att HDa inte hamnat i något verksamhetskritiskt läge på grund av svårigheter att rekrytera eller att vi tappat personal/kompetens på grund av ekonomiska besparingar. Rekryteringsbehoven följs upp vid varje personalberedning.
Lärosätets legitimitet i omvärlden	Risk att lärosätets samverkan med kommunerna inte är effektiv eller att resurser finns att möta upp och utveckla samverkan.	En utredning är genomförd kring modell för övergripande struktur samt ledning och styrning av lärosätets kommunsamverkan. Utifrån denna fortsätter diskussionen. Redan nu har samarbetet mellan verksamhetsledarna inom PUD, SUD och LeDA stärkts och ledarna möter ofta kommunerna tillsammans.
Lärosätets legitimitet i omvärlden	Risk för undanträngningseffekter inom utbildnings- och forskningsverksamheten på grund av arbete med UKÄ:s granskning av kvalitetssystemet, implementering av ny organisation och styrning inom institutionerna, nytt arbetstidsavtal och tjänsteplaneringsprocess.	Revidering av handläggningsordning lärares arbetstid har synliggjort att tolkning av arbetstidsavtal behöver göras. Utredning kopplat till inre organisationen har genomförts och ska omhändertas.

5.9 Regleringsbrevsuppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som åligger lärosätet har hanterats under året. Återrapportering av uppdrag för Högskolan Dalarna enligt regleringsbrev för budgetår 2025 har i huvudsak skett genom Högskolan Dalarnas årsredovisning 2025.

Bland annat bedöms lärosätet vara i fas för att uppnå mål för antal examina 2025-2028 inom hälso- och sjukvårdsutbildningar och lärarutbildningar. Vid utgången av 2025 hade 237 studenter examinerats för hälso- och sjukvårdsutbildningar (28% av periodens mål om 860 examina) respektive 357 för lärarutbildningarna (26% av periodens mål om 1 360). Under 2025–2028 har lärosätet i regleringsbrevet även ett rekryteringsmål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 50 % kvinnor. Det totala antalet nyrekryterade professorer med beslutat tillträdesdatum under 2025 var fem professorer, två kvinnor och tre män. För att utveckla lärosätets strävan mot en jämställd rekrytering av professorer har arbete genomförts för att konkretisera hur detta kan beaktas i beslutsprocesser. Se årsredovisningen för fullständig rapportering.

Utöver det som rapporterats i årsredovisningen har lärosätet under året gjorts ett par särskilda rapporteringar, se nedan.

Jämställdhetsintegrering 2023-2025

Återrapportering av jämställdhetsintegreringsuppdraget (dnr. C 2022/1015) redovisade de insatser som gjorts inom ramen för regeringens utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter under perioden 2023-2025. Under perioden har ett flertal insatser gjorts med fokus på fyra områden:

1. Kunskap och kompetens om jämställdhetsintegrering: Utbildning till nyanställda och chefer ges samt tydligare information på medarbetarwebben om området jämställdhet.
2. Lika möjligheter till karriärvägar: Nytt arbetstidsavtal som ska skapa jämställda förutsättningar för fördelning av interna forskningsresurser.
3. Jämställd studie- och arbetsmiljö: Stor satsning på arbete med kränkande särbehandling på hela högskolan. Förtydligande av information och hur arbetet bedrivs.
4. Jämställd utbildning: Kompetensutveckling för lärare inom hållbar utveckling. Moment om jämställdhet i enlighet med lärosätets målsättningar ska finnas integrerade i alla utbildningsprogram som inrättas.

Framåt prioriteras fortsatt arbete med att utvärdera nuvarande Plan för jämställdhetsintegrering som sträcker sig mellan 2022-2026 samt arbetet med att skriva en ny inför kommande period för att arbeta vidare med att få in jämställdhetsaspekten i det arbete som lärosätet gör.

Arbetsintegrerad lärarutbildning

Högskolan Dalarna hade i uppdrag att efter förankring i Nätverket för erfarenhetsutbyte kring arbetsintegrerad lärarutbildning (NEAL) redovisa arbetet med att ta fram arbetsmetoder för validering av VFU senast den 2 juni 2025 (Regeringsbeslut I:53. Inom Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 2:64 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, Arbetsintegrerad lärarutbildning). Denna redovisning skedde till Utbildningsdepartementet efter föredragande av författare Helena Grundén i I-LUN den 15 maj 2025 (dnr. C2024/2670).

Redovisningen beskriver processen med arbetet med att ta fram arbetsmetoder för validering av VFU vilket har skett kontinuerligt sedan 2020. Erfarenheter och arbetssätt från olika lärosäten beskrivs. Redovisningen landar i tre förslag på organisering av arbetsintegrerad lärarutbildning som möjliggör validering och tillgodoräkning av verksamhetsförlagd utbildning varav det första föreslår att validering eller tillgodoräkning inte alls ska ske utan studenten genomför VFU i egen tjänst. Övriga två är förslag

som innebär varianter av tillgodoräkning med VFU som komplement till utbildningen. Redovisningen visar också på möjligheten att AIL, liksom VAL, skulle kunna ges en egen förordning där omfattningen på VFU kan regleras.

VFU i utbildningarna hanteras på olika sätt på de olika lärosätena. Det är positivt att det funnits möjlighet att anpassa upplägget efter lokala förutsättningar. Det kan också konstateras att all validering innebär mycket arbete och därmed kostnader för lärosätet. Även om det finns skillnader mellan lärosätena, finns en stor samstämmighet i att den arbetsintegrerade lärarutbildningen ska innehålla VFU i någon mån. Den verksamhetsförlagda utbildningen är en viktig del i att kvalitetssäkra utbildningen.

6. Studenternas reflektion

Studentkåren identifierar i verksamhetsberättelsen ett antal utvecklingsområden som Högskolan Dalarna rekommenderas att prioritera och vidareutveckla under det kommande året. I verksamhetsberättelsen 2024 lyfte studentkåren fram fyra (4) utvecklingsområden som bör särskilt uppmärksammas:

- Prioritera det studentcentrerade lärandet, genom kvalitetsperspektiv
- Ha ordentliga diskussioner om campus- eller distansutbildningar med konsolidering av utbildningsportfölj
- Öka den lärarledda tiden per student
- Utredda VFU-problematiken för sjuksköterskestudenterna inom Dalarnas län

En fråga som var aktuell under föregående år och som fortsatt är relevant är den låga nivån av lärarledd tid vid svenska lärosäten. Detta är något som inte bara drabbar studenten utan också vår framtid. Studentkåren har under både 2024 och 2025 återkommande tagit del av synpunkter från studenter. En del studenter upplever att de efter avslutade studier inte alltid känner sig tillräckligt förberedda inom sina utbildningsområden. Studentkåren har noterat att lärosätet också tagit del av informationen kring den låga nivån av lärarledd tid och vidtagit åtgärder för förbättring. Vidare bedöms ytterligare arbete vara nödvändigt, särskilt inom distansutbildningar. I samband med detta har ett betydande arbete kring studentcentrerat lärande gjorts, där utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) tillsatte en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram en beskrivning av begreppet. Studentkåren ser mycket positivt på detta initiativ och ser fram emot att följa och bidra till den fortsatta utvecklingen under 2026.

Under 2025 har omfattande diskussioner skett kring campus- och distansutbildningar i samband med konsolidering av utbildningsportföljen. På grund av det tidigare ekonomiska läget har distansundervisning varit nödvändigt. Även om genomströmningen i utbildningen ibland är lägre föredrar många studenter distansstudier på grund av den ökade flexibiliteten, vilket gör det möjligt att kombinera studier med arbete, familj och andra åtaganden. Distansundervisning bidrar dessutom till att högre utbildning blir tillgänglig för personer som bor långt ifrån lärosätet eller av andra skäl inte kan delta i den campusbaserad undervisning. Vilket kan främja det livslånga lärandet. Studentkåren noterar att distansundervisning innebär utmaningar, särskilt när resurser och möjligheter saknas för att nå ut till alla distansstudenter. Detta kan försvåra kvalitetssäkringen av utbildningen och påverkar möjligheten att säkerställa en jämförbar utbildningsnivå för samtliga studenter. I detta sammanhang vill studentkåren betona vikten av att campusförlagda utbildningar genomförs i enlighet med sin avsedda undervisningsform. För campusutbildningar innebär detta att föreläsningar, seminarier samt andra examinerande moment i huvudsak ska genomföras på plats och inte ersättas av digitala moment.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har fortsatt att vara ett aktuellt område under föregående år, vilket tidigare uppmärksammats av studentkåren. För sjuksköterskestudenter som läser en distansutbildning kan VFU-placeringar innebära dubbla boendekostnader då många studenter inte bor i Dalarnas län. Det förekommer även problem med otillräckligt antal VFU-platser, vilket kan förhindra vissa studenter från att fullfölja sina studier vid behov av omexamination. Även om detta inte enbart

berör sjuksköterskestudenter är det inom detta program som den mest omfattande problematiken noterats. Studentkåren har sett en positiv utveckling under 2025, då lärosätet har arbetat med samverkan med andra lärosäten för att säkerställa tillgången till VFU-platser. Ett annat identifierat utvecklingsområde avser kommunikationen mellan handledare vid VFU-platsen, kontaktläraren och examinatoren, där förbättrad dialog samt skriftlig halvtidsbedömning kan kvalitetssäkra studenternas utveckling. Vidare rekommenderar studentkåren att examinationsformerna ses över, särskilt inom program och kurser med stort antal studenter. Under 2025 inkom flera klagomål från studenter avseende salstentamen, vilket lärosätet uppmärksammats på och ser över möjligheten för förbättring.

Under 2025 har användning av artificiell intelligens (AI) och olika typer av AI-verktyg diskuterats ingående. Studentkåren och Högskolan Dalarna har uppmärksammat detta som en betydande problematik, speciellt kring det ökande antalet ärenden i disciplinnämnden. Många studenter upplever förvirring och osäkerhet kring hur AI får användas, vilket tyder på att det finns ett behov av tydligare riktlinjer för AI-användning. Studentkåren anser att lärosätet bör utbilda lärare i AI-användning och förtydliga till studenterna under vilka förutsättningar AI får tillämpas inom utbildningen. En tydlig och pedagogisk tabell över olika AI-nivåer bör inkluderas i samtliga kurshandböcker på lärosätet. Då detta utgör ett effektivt sätt att förtydliga för studenterna när det är tillåtet eller inte.

Avslutningsvis finns det mycket att dra lärdom av från 2025 och vidareutveckla under kommande år. Studentkåren vill skicka med fyra (4) utvecklingsområden till 2026:

- Fortsatt prioritering av studentcentrerat lärande för att stärka kvaliteten i utbildningen.
- Öka lärarledd undervisningstid per student.
- Hantering av AI-utvecklingen inom utbildningen för att kvalitetssäkra användningen av AI-verktyg bland studenter och lärare.
- Utreda kvalitén kopplad till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom Dalarnas län.

Verksamhetsberättelse 2025 för Institutionen för hälsa och välfärd (IHOV)

1. Viktigaste budskapen och prioriteringar framåt

Kort sammanfattning – vilka är de tre viktigaste budskapen för institutionen/verksamhetsstödet att berätta om för övriga organisationen och ledningen kopplat till verksamhetsåret 2025? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Ansökan om examenstillstånd för fysioterapeutexamen lämnades in till UKÄ i september 2025. Programmet planeras vara campusbaserat och tar in studenter både VT och HT (30+30 studenter). Under VT-26 genomförs intervjuer av UKÄ startar denna utbildning VT-27. Fysioterapi har inrättats som ämne vid lärosätet. Under 2025 har en professor och 1,5 lektor i fysioterapi rekryterats. Dessutom har en lektor i fysioterapi docentmeriterats.

Ett nytt treårigt tränarprogram startade HT-25. Ämnet Idrott och Hälsaovetenskap har två stora utbildningsprogram (idrottstränare och lärare i idrott och hälsa) och båda ökat antalet studenter i sin reviderade form i och med antagningen HT-25. Ämnet kommer under 2026 arbeta med att bibehålla den ökade attraktionskraften och kvaliteten i de reviderade kurserna.

Under året har UKÄ påbörjat en utvärdering av samtliga socionomutbildningar i Sverige. Utvärderingen kommer att pågå under perioden mars 2025 till och med april 2026. UKÄ har under 2025 genomfört platsbesök med intervjuer av ledning, lärare och studenter. Inför detta har programansvarig tillsammans med lärare inom de ämnen som medverkar på socionomprogrammet, däribland socialt arbete, genomfört en självvärdering och en genomgång av den konstruktiva länkningen mellan examensmål samt lärandemål och examinationer på programmets kurser. Arbetet med att utveckla programmets kurser kommer att vara ett prioriterat område 2026, när UKÄ fattar beslut om programmets kvalitet.

2. Ekonomi

Institutionerna och verksamhetsstödet redogör i separat dokument för uppföljning och analys av årsbokslutet. Vad är de viktigaste budskapen från denna analys gällande årsbokslutet? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Majoriteten av institutionens fristående kurser har ställts in från 2026 för att minska IHOVs överproduktion.

I och med det ökade studentunderlaget till våra programkurser inom Idrotts och Hälsaovetenskap med antagning HT-25 har ämnet nu en ekonomi i balans. Till detta har också avslutet av hyresavtal för fd biokem-labb bidragit till minskade kostnader. Inför 2026 läggs stort engagemang vid att upprätthålla kvalitet och attraktionskraft vid våra programkurser samt fortsatt sökande av externa forskningsmedel.

VFU för SSK studenter innehåller kostnader för kommun-placeringarna, vilket gett en kostnadsökning på 1,9 mkr. Detta motsvarar den kostnad vi tidigare hade för en tjänst som nu är borta. och då även nämna att motsvarade kostnad för en tjänst på HDa är borta.

3. Huvuduppdrag

Utifrån högskolans uppdrag har varje institution och verksamhetsstödet fasta huvuduppdrag, se [Arbetsordning för institutioner](#) respektive [Arbetsordning för verksamhetsstödet](#).

*Huvuduppdragen förväntas vara uppfyllda. Om huvuduppdragen **inte** har uppfyllts ska detta redogöras för här.*

Huvuduppdrag A. Institutionen ska bedriva utbildningar med hög akademisk kvalitet och relevans för människor och samhälle. En strategi för forskning togs fram under 2025. Arbetet med att ta fram en utbildningsstrategi har pågått under 2025 och beräknas vara färdigställt i början av 2026.

Huvuduppdrag B. Institutionen ska arbeta för att integrera utbildning och forskning. Huvuduppdraget uppfyllt (goda exempel nedan).

Inom omvårdnad används en särskild fråga i kursanalysen där kursansvariga beskriver hur forskning har integrerats i kursens upplägg, undervisningsmoment och examinationer. Detta skapar en systematisk uppföljning och synliggör hur forskningsanknytningen utvecklas över tid.

Inom ämnet fysioterapi arbetar man med den så kallade fyrfältaren för forskningsanknytning, vilket innebär att kurserna planeras och analyseras utifrån fyra centrala dimensioner: forskningsbaserat innehåll, forskningsprocesser, forskningsmiljöer och forskande lärare. Genom detta arbetssätt säkerställs att utbildningen täcker samtliga aspekter av forskningsanknytning och att progressionen stärks genom hela programmet.

Huvuduppdrag C. Institutionen ska bedriva forskning av hög kvalitet inom ramen för forskningsprogram med en eller flera forskningsinriktningar där forskningen bedrivs i forskargrupper som verkar för utvecklingen av sammanhållna, robusta och konkurrenskraftiga forskningsmiljöer inom en eller flera institutioner. En utredning kring möjligheten att inrätta en forskarutbildnings utgång i socialt arbete har påbörjats och en rapport som presenterades i januari 2024 har lett till ett fortsatt arbete kring denna fråga under 2025.

Huvuduppdrag D. Institutionen ska arbeta för och ha goda strukturer för samskapande med näringslivet och det omgivande samhället. Tyvärr rapporterades det under HT 2025 att Högskolan Dalarna inte blev ett Riksidrottsuniversitet.

Huvuduppdrag E. Institutionen ska arbeta för en hållbar organisation och struktur för sin verksamhet. IHOV införde redan i mars 2024 en förändring där ämnesansvariga kom att ingå i IL. Detta har lett till en kvalitetsinriktad dialog inom IL.

4. Prioriteringar för verksamhetsåret

4.1 Externa uppdrag

De krav som åligger Högskolan Dalarna som myndighet framgår bland annat via regleringsbrev. Dessa externa uppdrag förväntas vara uppfyllda. Rapportering sker i huvudsak genom årsredovisningen. Om något uppdrag inte uppfyllts ska det även rapporteras här. I de fall särskild rapportering skett under året, ska även dessa kortfattat redogöras för här.

Ett nytt regleringsbrev för hälso- och sjukvårdsutbildningar har tecknats för 2025 till 2028 omfattande 860 examina. Den 31/12 hade 237 studenter examinerats under 2025. Detta motsvarar ca 26 % av antalet som ska examineras under perioden fram till den 31/12 2028. Det innebär att vi för närvarande ligger i fas med vårt åtagande. Inom lärarprogrammet har 357 examina utfärdats av 1100 under året vilket omfattar 25 % av det antal som överenskommit för perioden.

4.2 Strategins delmål inklusive rektors prioriterade delmål

För varje delmål inklusive rektors fokusområden (egna svarsrutor), sammanfatta hur institutionens arbete under året har bidragit till delmålet. Redogör för analys och värdering av det som planerades för / genomfördes 2025 samt vad som tas med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt).

a. Med sammanhållna akademiska miljöer med attraktiva utbildningar inom relevanta utbildningsområden, där forskning och utbildning hänger samman och där flera områden erbjuder utbildning från grundnivå till forskarutbildning

Rektors fokusområde: Ekonomi i balans (inkl. uppföljning av åtgärdsplan för hållbar utbildningsproduktion)

Analys och värdering:

Institutionens utbildningsutbud består till stor del av samhällsbärande utbildningar, där cirka 80 procent av programmen utgör centrala kompetenser för regionens och samhällets behov. Den ekonomiska situationen har samtidigt medfört att ett stort antal fristående kurser har fått ställas in, vilket begränsar möjligheterna att erbjuda kompetensutveckling till yrkesverksamma.

Under 2025 har mycket tid ägnats åt att fastställa en forskningsstrategi och arbetet med en utbildningsstrategi. IHOVs utbildningar sträcker sig från grundutbildning till forskarutbildning och det som saknas i denna kedja är dels en grundutbildning för fysioterapeuter, dels en forskningsutgång för socialt arbete. Högt söktryck till de utbildningar som ges på institutionen ligger till grund för en ekonomi i balans. Arbetet inom fysioterapi med ansökan för grundutbildning i fysioterapi startades hösten 2023 och en projektgrupp har arbetat med ansökan under hela 2024. Under senare delen av våren 2025 och första delen hösten 2025 slutfördes arbetet och en ansökan skickades in september 2025. Vi kommer att fortsätta med en dialog med UKÄ under våren 2026. Om UKÄ godkänner ansökan så kommer vi att förbereda för start av grundutbildning för fysioterapeuter våren 2027.

I naturkunskap har ämnets medarbetare i dagsläget en betydande del av sin tjänstgöring inom kurser som organisatoriskt ligger under pedagogiskt arbete. Inom gruppen finns en uttalad oro för att nuvarande/framtida organisation ska leda till minskad tjänstgöring. Detta skulle till viss del kunna förhindras genom flytt av kurser från pedagogiskt arbete till naturvetenskapen. Under 2025 har medarbetarna inom ämnet naturvetenskap visat ett stort engagemang i frågor som rör samverkan och organisering av den nya lärarutbildningen. Detta har skett genom programansvar för tre olika lärarprogram samt genom aktivt deltagande i ILUN, dess utskott och arbetsgrupper.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Under 2026 kommer arbetet med att bygga upp en fysioterapeututbildning att pågå. Om UKÄ godkänner ansökan så kommer vi att förbereda för start av fysioterapeutprogrammet våren 2027. Av denna anledning kommer takbeloppet att höjas under 2027.

De under 2025 påbörjade granskningarna av Specialistsjuksköterskeprogrammen Vård av Äldre samt Demensvård är inte avslutade då studentintervjuer ska göras under 2026.

Det högskoleövergripande arbetet med lärarutbildningarna behöver fortsatt prioriteras under 2026 för att skapa en mer sammanhållen akademisk miljö.

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från översyn av utbildningsutbud

Analys och värdering: Sexuell, Reproductiv och Perinatal Hälsa (SRPH) har under 2025 stärkt utbildningens forskningsanknytning och bärkraft genom utveckling av nya fristående kurser på avancerad nivå, kontinuerliga kursanalyser, och integrering av forskning i undervisningen. Forskning och samverkan med nationella och internationella partneruniversitet och organisationer har resulterat i beviljade forskningsmedel och vetenskapliga publikationer. Två doktorander har antagits i ämnet. Flera ämnen har genomgått UKÄ granskning under året (se sid 11 4.3).

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

Övrigt

-

b. Där interdisciplinära ansatser är en naturlig del av utbildningen och där andelen utbildning på avancerad nivå har utökats**Analys och värdering:**

Bristande medelstilldelning i omvårdnad begränsar ämnet att utveckla kurser bortanför de regleringsstyrda utbildningsprogrammen. Detta gör det svårt att balansera såväl personalresurser som efterfrågan från samhället samt ökning av kurser på avancerad nivå vilket i förlängningen kan hämma utvecklingen inom ämnet

Lärarutbildningen har en lång tradition av interdisciplinära samarbeten inom lärarutbildningarna. Ett exempel är den tematiska kursen i SO, NO och teknik för grundlärare i årskurs F-3 (NV1036), som i dagsläget organiseras i samverkan med kollegor inom historia och pedagogiskt arbete vid IKS. Ett annat exempel är VFU-kursen "Utveckling och lärande" inom grundlärarutbildningen. Kursen är organisatoriskt placerad under pedagogiskt arbete, men medarbetare inom ämnet ansvarar för en betydande del av undervisningen, både inom den utbildningsvetenskapliga kärnan och inom ämnesdidaktik.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Huvudfokus är att anpassa de kurser som till de minskade kursbudgetarna som har tilldelats. Till VT och HT26 minskas antagning av studenter på sjuksköterskeprogrammet med fem (totalt 10 studenter) utgående från att minska överproduktionen vid IHOV. Även inom Socionomprogrammet minskas antalet studenter vid antagning HT 2026 med 10 platser.

Vi följer utvecklingen av det i SOU 2025:63 föreslagna ”Vårdprofessionslyftet” samt SUHF:s ”Samarbete mellan lärosäten kring professionsutbildningar inom hälso- och sjukvård”.

I lärarprogrammet behöver tid avsättas för utveckling av flera nya kursplaner. Sammantaget kan dessa förändringar bidra till en stärkt ämnesmiljö, men samtidigt innebära risk för en minskning av interdisciplinära ansatser inom lärarutbildningarna med konsekvenser för ambitionen att bibehålla sammanhållna akademiska miljöer.

c. Där studenten är i centrum, där digitaliseringskompetens är centralt och där det erbjuds flexibla undervisningsformer med en väl utvecklad pedagogik för såväl utbildning på campus som för nätburen undervisning

Analys och värdering:

Studentcentrerat lärande har varit i fokus inom Barnmorskeprogrammet samt Globala magisterprogrammet. Digitala läresurser och blended learning-format för både campus- och nätbaserad undervisning i båda programmen och i fristående kurser. I barnmorskeutbildningen är nätbaserad och blended learning-format det bästa eftersom den har tre studieorter (Gävleborg, Dalarna och Värmland).

Inom omvårdnads samtliga programkurser är pedagogiken baserad på studentaktivt lärande i allt högre utsträckning. Distriktsköterskeprogrammet har infört träning av praktiska förmågor på KTC VT25. Övriga specialistsjuksköterskeprogram ser möjligheter om det går att genomföra färdighetsträning på distans. Distriktsköterskeprogrammet har på försök tillämpat valfrihet i hospiteringsvecka VFU där studenterna kan välja att genomföra VFU i hemsjukvård eller palliativ vård. Försöket har fallit väl ut.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Fortsatt införande av studentaktivt lärande i kurserna som ges. Skapa struktur för systematiskt tillvaratagande av pedagogisk meriterade lärares kompetens i formativa och summativa examinationsformer som mäter kunskap muntligt, samt hur lärare och studenter kan använda AI som resurs i lärandet.

Önskvärt vore ett högskoleövergripande pedagogiskt stöd för hur man kan förebygga och upptäcka fusk med hjälp av AI-verktyg.

d. Där bildning, utbildning och internationalisering är i fokus för att öka kunskap om, och beredskap för, att möta viktiga samhällsutmaningar

Analys och värdering:

Institutionen planerar att vidareutveckla det internationella utbytet via ERASMUS, bland annat genom att skapa nya samarbeten och utbytesavtal med utländska universitet. Detta ger studenter och personal möjlighet att ta del av internationella erfarenheter och stärka den akademiska miljön. Samtidigt arbetar institutionen aktivt för att attrahera internationella gästforskare, vilket bidrar till ökad kompetens, nya forskningsperspektiv och ett starkare globalt nätverk. Genom dessa satsningar stärks både utbildning och forskning, och institutionen positionerar sig som en attraktiv partner för internationella samarbeten

Inom naturvetenskap finns sedan en lång tid tillbaka haft ett starkt engagemang i utbildning för hållbar utveckling. Området har en framträdande roll i kurser inom naturvetenskap och teknik för såväl lärarstudenter som verksamma lärare. Den internationella kursen Introduktion till hållbar utveckling (NV1027) gavs även under 2025. Medarbetare har därutöver varit engagerade i det nordiska samarbetsprojektet Dialog för hållbarhet, som syftar till att skapa mötesplatser för nordiska

lärarstudenter och lärarutbildare. Under 2025 har flera medarbetare även varit aktiva i forskargruppen Hållbar utveckling, naturvetenskapernas och teknikens didaktik (HUNT), bland annat inom forskningsprojektet Eco-anxiety in the global classroom – educational strategies about biodiversity in a sustainable perspective.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

På grund av den överproduktion som funnits under 2025 har inga fristående kurser i Global Hälsa ges varken inom omvårdnad eller SRPH.

Inom forskargruppen Hållbar utveckling, naturvetenskapernas och teknikens didaktik (HUNT) ligger fortsatt fokus på forskningsprojektet Eco-anxiety in the global classroom – educational strategies about biodiversity in a sustainable perspective, med målsättningen att färdigställa och skicka in artiklar för publikation.

e. Med en dynamisk och samhällsrelevant forskning med starka forskargrupper inom flera forskningsområden

Analys och värdering:

Under 2025 har en professor i fysioterapi rekryterats. Behov av professor i omvårdnad med inriktning äldrevård lett till utlysning av sådan tjänst HT25. Vidare har ämnet, utgående från IHOVs forskningsstrategi, inventerat forskningsområden som medarbetarna är aktiva inom samt gjort analyser av forskargrupper i relation till önskemål.

Inom ämnet vårdvetenskap har en professur med inriktning migration och jämlik vård samt en professur i Evidensbaserad praktik lysts ut. Mycket få aktiva forskare inom IHOV är medlemmar i en forskargrupp men majoriteten önskar göra det varför slutsatsen är att fler forskargrupper behövs. Som ett första steg har en ny forskargrupp formaliserats och ytterligare forskargrupper håller på att formaliseras. Flera forskargrupper har bildats.

Institutionen arbetar systematiskt för att utveckla en hållbar organisation och struktur genom tydliga roller, ansvar och beslutsvägar samt långsiktiga processer för planering, uppföljning och kvalitetssäkring. Bemanningen stärks genom att en kompetensförsörjningsplan uppdateras årligen i dialog med ämnesansvariga för att säkerställa att den speglar verksamhetens behov. Det systematiska arbetsmiljöarbetet och återkommande medarbetarsamtal utgör viktiga delar i att skapa en stabil och välfungerande verksamhet.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Inrättandet av ytterligare forskargrupper kommer att ske. Se över möjligheterna att rekrytera ytterligare en professor inom Idrott och Hälsa.

f. Där kollegiet har en central roll och där det råder en väl utvecklad kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning kvalitetsystem

Analys och värdering:

Under året fick institutionen i uppdrag att undersöka samläsningsmöjligheter med Högskolan i Gävle (HiG) avseende Specialistsjuksköterskeprogrammet Vård av Äldre. HiG identifierade sådana skillnader mellan programmen och personaltillgång att de inte såg hur samläsning är möjligt.

Utbildningsdepartementet har via Kammarkollegiet utbetalat 300,000 kr till Högskolan Dalarna för att bygga upp kompletterande utbildning för personer med avslutat utländsk sjuksköterskeutbildning (KUSK). Medlen har använts under 2025. Utbildningen ska bedrivas enligt förordningen om högskoleutbildning som kompletterar avslutat utländsk utbildning. Högskolan Gävle som sedan tidigare har genomfört denna utbildning för sjuksköterskor kontaktades för att ett samarbete där HDa erbjuder VFU platser och träning för fem studenter i regionen.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Slutrapport om KUSK utbildningen ska lämnas till regeringen senast den 15 april 2026. Användningen av planeringsmedlen kommer att redovisas i vår årsredovisning för 2025.

Rektors fokusområde: Inre organisation

Analys och värdering: Under året har en process med att formalisera forskargrupperna på institutionen skett. Samtliga avdelningar har bytt namn från de gamla ämnesbeteckning till Vård och Hälsa 1-4 samt Idrott, naturvetenskap och lärande samt avdelningen för social välfärd.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

Övrigt

Analys och värdering: I ämnet omvårdnad på avancerad nivå har sekundärgranskning av examensarbete inletts med Högskolan i Borås. En liknande strategi har framtagits inom socionomprogrammet. Att etablera motsvarande samarbeten för de två övriga utbildningsprogrammen på avancerad nivå har varit svårare då det är begränsat antal lärosäten som ger dessa utbildningar. På grundnivå har samarbete inletts med Mälardalens universitet.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

g. Där stödet till verksamheten är ändamålsenligt och effektivt

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning kvalitetsystem

Analys och värdering: Den pedagogiska arbetsgruppen inom omvårdnad har återkommande under 2025 tagit stöd av S-UF vid ett flertal aktiviteter, tex workshop om konstruktiv länkning och student aktivt lärande. Stödet har varit användbart och värdefullt, vilket tyder på en fungerande dialog och samverkan.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Utfall från UKÄ granskningen av Socionomprogrammet kommer att stå i fokus under 2026 på institutionen. Resultaten från de under 2025 genomförda externa granskningarna av Specialistsjuksköterskeprogram inom vård av äldre och Specialistsjuksköterskeprogram med inriktning demensvård kommer att rapporteras och diskuteras i IL.

Övrigt

-

h. Där samverkan för ömsesidig nytta med viktiga intressenter i omgivande samhället är en grundsten

Analys och värdering:

Nya VFU-avtal med Dalarnas kommuner har slutits (Avtal för samverkan mellan Högskolan Dalarna och kommuner i Dalarna: Samverkansavtal mellan Högskolan Dalarna och [respektive kommun] avseende verksamhetsförlagd utbildning inom sjuksköterskeprogrammet (grundnivå) och specialistsjuksköterskeprogrammen med inriktning vård av äldre, demensvård samt distriktsköterska (avancerad nivå)). Avtalet med Region Värmland och kommuner i norra och västra Värmland avseende VFU för en mindre grupp studenter på har förlängts och sträcker sig till 2028-06-30.

Under 2025 har medarbetare inom naturvetenskap varit engagerade i flera samverkanssammanhang med syfte att främja elevers intresse för naturvetenskap och teknik. Dessa inkluderar bland annat Unga forskare (för gymnasieelever), Gymnasieforskarskolan och Teknikåttan. Medarbetare har också deltagit i arrangemangen Låna en forskare och Forskarfredag som syftar till att nå ut med forskning till skolor, ideella föreningar, arbetsplatser med flera.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Att införa en intern VFU-organisation som är ändamålsenlig och svarar upp mot de behov som finns för att administrera VFU inom alla utbildningsprogram och där det finns en tydlighet kring kvalitetssäkring av VFU inom olika kontext. Detta kommer att gälla även fysioterapiprogrammer.

Medarbetare inom naturvetenskap fortsätter sitt engagemang i Unga forskare, Gymnasieforskarskolan, Teknikåttan, Nationellt resurscentrum för teknikundervisning i skolan (CETIS) samt Dialog för hållbarhet.

i. Där den fysiska och sociala arbetsmiljöns höga kvalitet starkt bidrar till lärosätets attraktivitet och medarbetarnas trivsel

Rektors fokusområde: Inre organisation

Analys och värdering:

Många lärare har upplevt en stress kring minskade kursbudgetar, ffa inom sjuksköterskeprogrammet. Budgetarbetet är nytt för många och måste etableras som en naturlig del av verksamheten inom alla program och kurser. Aktiviteter har under året genomförts kopplade till IHOVs forskningsstrategi och har bidragit till en inkluderande miljö. Alla lärare har bjudits in till att delta i specifika seminarier och enkäter som berör forskning.

Under HT25 har en professor i omvårdnad med inriktning äldrevård annonserats vilket ämnet ser mycket positivt på. Möte har genomförts med avdelningsledare och ämnesansvariga för att öka antalet seniora forskare från andra ämnen som engagerar sig i specialistsjuksköterskeutbildningarna på avancerad nivå. Det har dessvärre visat sig att seniora forskare i andra ämnen med relevans för äldrevård endast i undantagsfall har möjlighet att delta i ämnets utbildningar.

Flytten av medarbetare från naturvetenskap har medfört att ämnet nu är geografiskt placerat längre från delar av kollegiet inom lärarutbildningarna. Detta har påverkat möjligheterna till spontana möten och det vardagliga kollegiala utbytet, vilket är en aspekt att ta med i det fortsatta arbetet med den sociala arbetsmiljön. Då ämnets identitet är starkt kopplad till lärarutbildningarna är möjligheten till kollegialt utbyte viktigt för den sociala arbetsmiljön och medarbetarnas trivsel.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Det högskoleövergripande arbetet med lärarutbildningarna behöver fortsatt prioriteras under 2026. Önskvärt vore att skapa fysiska mötesplatser på campus Falun för lärarutbildare.

Övrigt

-

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

På [UFNs webbsida](#) framgår status för aktuella utvärderingar av utbildningar / ämnen inklusive fastställda utvecklingsplaner. Nedan förväntas varje institution lista de viktigaste åtgärderna som genomförts/påbörjats under 2025 utifrån fastställda utvecklingsplaner. Även åtgärder kopplat till forskningsutvärdering och externa utvärderingar inkluderas i detta.

Utvärdering inklusive år för utvärdering	Genomförda åtgärder (kortfattad summering av de viktigaste)
<i>Socialt Arbete UKÄ granskning 2025</i>	Återkoppling till IHOV sker i mars 2026
<i>Sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa – avancerad nivå 2024</i>	Utvecklingsplan har rapporterats och godkänts av UFN i december 2025
<i>Globala Magistern</i>	Utvecklingsplan har rapporterats och godkänts av UFN i december 2025
<i>Idrottstränarprogrammet</i>	Utvecklingsplan har godkänts och sedan granskningen har ett nytt tränarprogram också sjösatts.
<i>Specialistsjuksköterskeexamen i äldrevård 2025</i>	Utvärderingen ännu inte slutförd då det saknas studenternas synpunkter
<i>Specialistsjuksköterskeexamen i demens 2025</i>	Utvärderingen ännu inte slutförd då det saknas studenternas synpunkter

Utöver det som nämnts under ovan rubriker, har det genomförts andra åtgärder/utvecklingsinsatser under året som har bidragit till en förbättrad systematik i kvalitetssäkringsarbetet?

[Högskolans kvalitetssystem - Högskolan Dalarna](#)

Analys och värdering: Sjuksköterskeexamen (2020) - Krav på kompetens för handledande sjuksköterskor nu tydligt angett i alla VFU-avtal, liksom att avtalsparter ska förmedla sammanställning av kompetens hos handledare. Rapportering vid lokal samverkan har genomförts under 2025

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

4.4 Hållbarhetsarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina mål för hållbar utveckling? Rådet för hållbar utveckling kommer att använda dessa uppgifter för sin årliga uppföljning.

Målområdena är:

1. Utbildning
2. Forskning
3. Samverkan
4. Internationellt samarbete
5. Jämställdhet och inkludering
6. Möten och resor
7. Byggnader och energi
8. Cirkulära resursflöden

För mer info om målen, se [Mål och resultat - Högskolan Dalarna](#) och [Vägledning för arbete med hållbarhetsmålen 2025](#)

Analys och värdering:

Utbildning - Fokus på hållbarhet ska finnas i alla utbildningar och möjligen kan detta samordnas vid en gemensam introduktionsdag. Under revideringen av kurs- och utbildningsplaner har ämnet fysioterapi uppdaterat och utvecklat hållbarhetsmålen och hållbar utveckling. Både för grundutbildning och för magisterprogrammet.

Forskning – Flera doktorander har medverkat i RECAST seminarier under året. Ett separat seminarium med temat ”Bli klar i tid och må bra på vägen” en strategi för ett hållbart arbetsliv genomfördes i november 2025 för doktorander.

Samverkan - Målsättningen i VP 2025 – 2027 att locka tillbaka fler medarbetare till campus går inte att mäta men vid de nyrekryteringar som gjorts har detta påtalats i intervjuer med de arbetssökande.

Internationella samarbeten – I de projekt som drivits under året har ett stort fokus legat på projekt tillsammans med Ukraina. Även projekt med partneruniversitet i Storbritannien och i Norge pågår. Barnmorskeprogrammet har vidareutvecklats med fördjupat fokus på hållbar utveckling och jämlik vård. Det Globala magisterprogrammet har fortsatt att attrahera internationella studenter och stärkt Högskolans globala profil. Gemensamma seminarier mellan Barnmorskeprogrammets studenter och Globala magisterstudenterna har bidragit till internationalisering på plats. Utöver det har två studerande åkt ut, en till Indien och en till Gambia och två lärare varit i Nepal och Indien.

Jämställdhet och inkludering – genderperspektiv finns alltid med vid anställning och i samband med val av sakkunniga i olika sammanhang så långt det är möjligt.

Möten och resor – om möjligt uppmanar vi medarbetare att undvika transatlantiska flygresor för att delta på konferenser. Kollektiva färdmedel rekommenderas (tåg och buss) när så är möjligt. Möjlighet att delta digitalt ges på de flesta möten undantaget institutionsdagar (2 – 4 per år).

Byggnader och energi – Lokalkostnaderna minskade totalt sett under 2025. Vi strävar efter att endast de medarbetare som är på plats regelbundet har egna rum.

Cirkulära resursflöden – I den mån det är möjligt strävar vi efter att återanvända material istället för nyinköp. Dock har vi via KTC hög användning av material som inte går att laga eller återanvända. Det kan vara armar till övningsdockor, kateteriseringssett, sprutor och spetsar etc.

Planen inför 2025 att anordna en institutionsdag med fokus på hållbarhet sköts framåt eftersom det bedömdes att en institutionsdag måste användas för strategiarbetet som pågår på högskolan.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): En institutionsdag i hållbarhetsfrågor bör genomföras under 2026.

4.5 Arbetsmiljöarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina arbetsmiljömål?

För mer info om målen, se [Arbetsmiljömål HDa 2024-2026 med bilaga.pdf](#)

Analys och värdering:

Mål 1: Systematiskt arbetsmiljöarbete – några exempel

I ämnet för SRPH arbetar man aktivt för att säkra ett systematiskt arbetsmiljöarbete genom tydlig rollfördelning, återkommande avstämningar och dokumenterade rutiner. De planerar kurser och möten med både digitala och fysiska alternativ, säkerställer teknisk kvalitet och pedagogiskt stöd för hybridlösningar samt skapar gemensamma riktlinjer för kursupplägg och kursmaterial i Canvas. Genom regelbundna check-ins och möten mellan avdelningsledning, programansvariga och medarbetare identifieras risker och behov i arbetsmiljön, vilket möjliggör snabb uppföljning och förebyggande åtgärder.

I alla ämnen deltar medarbetare i det systematiska arbetsmiljöarbetet som leds av avdelningsledningarna. En modell för samarbete mellan avdelningsledare, ämnesansvarig och programansvariga för tillsättning av kursansvariga har införts.

Trygghet och högt i tak: Möjlighet till dialog skapas vid avdelningsmöten och ämnesträffar, och gemensamma riktlinjer för kursstruktur.

Synliggöra framgångar: Positiva erfarenheter, framgångsrika undervisningsmoment och projekt lyfts regelbundet vid möten för att stärka motivation och arbetsglädje.

Hantering av arbetsbelastning: Timtilldelning, prioriteringsprinciper och flexibilitet i arbetsfördelning säkerställer tid för reflektion, planering och kvalitetssäkring av undervisning och forskning.

Stöd och återkoppling: Medarbetare ska få kontinuerlig feedback från ledningen, handledare och kollegor.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Arbetet med SAM fortsätter

4.6 Kompetensförsörjning

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året kopplat till kompetensförsörjning?

Analys och värdering:

Ämnet fysioterapi har fått ett tillskott i kompetens med en ny 1/1 professor och 1½ lektorstjänst. Dessutom har en lektor genomfört docentmeritering.

Socialt Arbete - under året har tre doktorander disputerat. En av dessa har adjungerats på 10 % för undervisning inom ämnet. En licentiand har antagits. Ingen annan personal har anställts.

Idrott, Hälsa och lärande – anställning av en adjunkt planeras inför 2026. Inrättande av en professur ska påbörjas under 2026

SRPH – En adjunkt kommer sannolikt att gå i delpension 2026. De närmaste tre åren kommer sannolikt även ämnets professor gå in pension. På sikt behövs därför nyrekryteringar.

Medicinska Vetenskaper –. Visst behov av rekrytering behöva göras när en fysioterapiutbildning startas.

Vårdvetenskap - Ämnet kommer i och med inrättande av assisterad teknik och eventuellt grundutbildning av fysioterapi få ansvar för ett flertal kurser. I nuläget ser vi inget behov av nyanställning.

Omvårdnad – En adjunkt går i pension under våren. Denna lärare kommer sannolikt inte att ersättningsrekryteras. Status i januari 2026 är att vissa lärare inte är fullt tjänsteplanerade under året. En professorstjänst är utlyst under 2025 och kommer att tillsättas under 2026.

Tre professorstjänster har utlysts under hösten 2025 och sakkunniggranskning kommer sannolikt att vara klar i mars 2026.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Institutionen jobbar vidare utifrån årligen uppdaterad kompetensförsörjningsplan med förslag om rekryteringar och kompetensutveckling.

4.7 Säkerhet och beredskap

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts utvecklingsinsatser/åtgärder under året kopplat till säkerhet och beredskap?

Analys och värdering: Efter en incidens på en skola i Örebro infördes flera låsta dörrar till lärarkorridorer under VT 2025. På campus i Falun och Borlänge finns blå lockdown-knappar som låser dörrar vid fara – dessa bör lokaliseras i förväg. Högskolan rekommenderar även MSB:s webbutbildning ”Så bör du agera vid ett terrorattentat” för att öka beredskapen. I det förebyggande arbetet ingår att vara uppmärksam på avvikande beteenden, känna till utrymningsvägar, inte släppa in obehöriga samt rapportera risker och incidenter till närmaste chef eller Securitas. Genom kunskap, vaksamhet och tydliga rutiner kan risker minimeras och tryggheten stärkas.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

5. Riskhantering

Högskolegemensamma risker följs upp i separat process för rapportering till högskolestyrelsen. I de fall där specifika risker för institutionen/verksamhetsstödet identifierades i verksamhetsplanen, redogör för hur riskerna hanterats under året.

Analys och värdering: Analys och värdering: En tydlig risk som återkommit är tillgången på VFU platser för sjuksköterske- och socionomstudenter. Tillgången till VFU platser är starkt knutet till att den kliniska verksamheten i region och kommuner har personal som kan handleda studenter.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Dimensioneringen av sjuksköterskeprogrammet är fortsatt viktig att bevaka.

6. Övrigt

Är det något övrigt som institutionen/verksamhetsstödet vill berätta om för ledningen och organisationen kopplat till verksamhetsåret 2025?

-

Verksamhetsberättelse 2025 för Institutionen för information och teknik (IIT)

1. Viktigaste budskapen och prioriteringar framåt

Kort sammanfattning – vilka är de tre viktigaste budskapen för institutionen/verksamhetsstödet att berätta om för övriga organisationen och ledningen kopplat till verksamhetsåret 2025? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

1) Arbete med att konsolidera ämnesorganisationen till ett färre antal sammanhållna akademiska ämnesmiljöer för utbildning, forskning och samverkan har fortsatt enligt plan under 2025. Institutionen har sex ämnesmiljöer som uppfyller kraven på verksamhet inom utbildning, forskning och samverkan: Datavetenskaper, Byggteknik, Energiteknik, Industriell ekonomi, Maskinteknik och Matematikdidaktik. Ämnen utan personal har avvecklats (materialteknik) och är under avveckling 2026 och 2027 (fysik, samhällsbyggnadsteknik, datateknik, informatik, mikrodataanalys) i takt med att överflyttning av kurser och program från dessa till någon av de sex ämnesmiljöerna sker.

2) Ämnet matematikdidaktik har flyttats till IIT från 2025. Förändringen har medfört ny fysisk placering och organisatorisk hemvist, vilket även har inneburit en översyn av befintliga ämnesmässigt närliggande ämnen på institutionen (matematik och statistik). Dessa två ämnen ingår med matematikdidaktik i avdelning 3 och under året har de tre ämnena startat processen med att få inblick i de olika ämnena för att i framtiden hitta gemensamma områden inom utbildning och forskning.

3) Arbetet har fortsatt fokus på att öka externa forskningsmedel vilket inneburit satsningar på ett mer strukturerat stöd till KK-ansökningar och andra större ansökningar. Medel för OH över avtal och medfinansiering har sökts ur rektors strategiska pott. Detaljer presenteras under prioriterade verksamhetsuppdrag.

2. Ekonomi

Institutionerna och verksamhetsstödet redogör i separat dokument för uppföljning och analys av årsbokslutet. Vad är de viktigaste budskapen från denna analys gällande årsbokslutet? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Avdelningsledaruppdrag har minskats i tid efter införande av studierektor för utbildning grund och avancerad nivå. Ekonomiskt ökade inte kostnaderna för institutionens interna ledning och stöd jämfört med nuvarande modell med avdelningschefer på heltid.

Avsatt särskild pott i budget för större kurs- och programutvecklingsinsatser motsvarande 1200 tim. Tilldelning av medel efter äskanden i samband med dialog mellan program- och ämnesansvariga på IL en gång per termin.

Efter de stora studentintagen 2023 och 2024 så är trycket nu stort på handledare och examinatorer för examensarbeten. Vi måste ner på hållbara nivåer i relation till bemanningen för att undvika oövertid och

för att frigöra tid för forskning. En omstrukturering av utbildningarna inom datavetenskaper pågår för att minska antalet kurser. Samtidigt pågår ett utvecklingsarbete för att skapa balans genom att öka antalet studenter inom övriga tekniska utbildningar.

Mängden övertid har varit större än planerat, delvis knutet till JUFÉ-samarbetet, vilket kommer att fasas ut fram till 2030. Här märks också att planeringen kan bli bättre så att förväntad men ännu ej fördelad tid finns i systemet från årets start.

3. Huvuduppdrag

Utifrån högskolans uppdrag har varje institution och verksamhetsstödet fasta huvuduppdrag, se [Arbetsordning för institutioner](#) respektive [Arbetsordning för verksamhetsstödet](#).

Huvuduppdragen förväntas vara uppfyllda. Om huvuduppdragen inte har uppfyllts ska detta redogöras för här.

Huvuduppdragen har uppfyllts.

4. Prioriteringar för verksamhetsåret

4.1 Externa uppdrag

De krav som åligger Högskolan Dalarna som myndighet framgår bland annat via regleringsbrev. Dessa externa uppdrag förväntas vara uppfyllda. Rapportering sker i huvudsak genom årsredovisningen. Om något uppdrag inte uppfyllts ska det även rapporteras här. I de fall särskild rapportering skett under året, ska även dessa kortfattat redogöras för här.

-

4.2 Strategins delmål inklusive rektors prioriterade delmål

För varje delmål inklusive rektors fokusområden (egna svarsrutor), sammanfatta hur institutionens arbete under året har bidragit till delmålet. Redogör för analys och värdering av det som planerades för / genomfördes 2025 samt vad som tas med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt).

a. Med sammanhållna akademiska miljöer med attraktiva utbildningar inom relevanta utbildningsområden, där forskning och utbildning hänger samman och där flera områden erbjuder utbildning från grundnivå till forskarutbildning

Rektors fokusområde: Ekonomi i balans (inkl. uppföljning av åtgärdsplan för hållbar utbildningsproduktion)

Rektors fokusområde: Omhändertata resultat från översyn av utbildningsutbud

a1) *Stärka forskningskompetensen i alla utbildningsprogram på grundläggande nivå. Detta pågår och har gradvis ökat både genom att bemanning i kurser har gjorts medvetet med tanke på att stärka forskningskompetensen och genom att fler disputerade har rekryterats vilket har möjliggjort att bemanna strategiskt i kurserna med forskningsaktiva lärare. Ökat fokus på att rekrytera disputerade följer institutionens kompetensförsörjningsplan. Prioriterade insatser enligt kompetensförsörjningsplanen för 2026 har beslutats av prefekt med hörande i IL.*

a2) *Utvärdera formen hybridundervisning. En arbetsgrupp bestående av de fyra programansvariga för program med hybridundervisning har under året träffats och utbytt erfarenheter. Studenter och lärare*

anser att de hybrida formerna fungerar i de flesta läraaktiviteterna. Utmaningen på framför allt programmen på grundnivå är att behålla studenterna i programgrupperna som deltar på distans. Denna fråga återstår för 2026 och framåt att hantera.

a3) *Utveckla utbildning på kandidatnivå inom industriell ekonomi och assisterande teknik.*

Programmet i assisterande teknik fastställdes i december 2025 och kommer att ges från ht2026. Utveckling av två nya kurser på G2-nivå inom Industriell ekonomi, samt revidering av befintlig kandidatexamensarbetskurs har påbörjats, och arbetet beräknas slutföras i februari 2026. Avsikten är att erbjuda dessa tre kurser som fristående under 2026/27 för att härigenom möjliggöra för tidigare programstudenter med högskoleexamen att läsa vidare och söka generell examen på kandidatnivå inom huvudområdet industriell ekonomi.

a4) *Anpassa berörda program och kurser till ämnet datavetenskaper och huvudområde i Data Analytics.* En genomförandeplan är under utveckling.

Övrigt

Långsiktigt: *Ekonomi hållbart i balans förutsätter strukturella förändringar som ökad extern forskningsfinansiering och minskat beroende av grundutbildningsanslaget.* Ambitionen kvarstår. Fortsatt fokus på att höja kvaliteten på våra forskningsansökningar genom högt deltagande i kurs att skriva ansökan (Grant application Workshop). Samarbetet har stärkts med IUC Dalarna, Dalarna Science Park och regionalt näringsliv för att öka forskningsfinansieringen. Utbildningen har de senaste åren lutat allt för tungt mot Datavetenskaper. Ambition att justera balansen vilket innebär färre studenter på datavetenskapliga program och fler på andra teknikprogram. Nytt program startas i assisterande teknik, och program med högskoleexamen i industriell ekonomi ska möjliggöra kandidatexamen genom att erbjuda kurser, bla examensarbetskurs. Strävan att det ska finnas utbildning på avancerad nivå som är tillgänglig för studenter inom alla ämnesområden.

b. Där interdisciplinära ansatser är en naturlig del av utbildningen och där andelen utbildning på avancerad nivå har utökats

b1) *Fortsätta stödja lärare att delta i nationella och internationella konferenser och andra typer av möten som handlar om didaktisk forskning.* Deltagande på ingenjörskonferens i Karlskrona med bidrag om programanalysmodellen. Personal från ämnet matematikdidaktik har deltagit på såväl nationella som internationella konferenser för forskning inom ämnet, samt varit aktiva inom matematikdidaktiska nätverk, för forskare, lärarutbildare och lärare. Flera nätverksträffar (t.ex. inom nätverket Nordic Network for Algebra Learning) har arrangerats av Högskolan Dalarna.

b2) *Utveckla fristående kurser på avancerad nivå där inte program ges men rättighet på avancerad nivå finns.* Tanken med detta uppdrag var att kunna öppna för kurser inom, materialtekniks huvudområde på avancerad nivå. Det hela tog en annan riktning med nedläggning av ämnet och tillhörande huvudområden då kompetensen långsiktigt inte kan upprätthållas och andra delar av institutionens verksamhet måste prioriteras för att stärkas resursmässigt.

b3) *Ämnesöverskridande process för lärande och utveckling kring examensarbetet som del i program.* Studierektor för GU kallade kursansvariga i examensarbetskurserna till möten under året och man tog fram ramar för fortsatt arbete under 2026. Fortsätter som ett VU under 2026.

Långsiktigt: *Ökad utbildningsvolym på avancerad nivå.* Inga steg har tagits i den riktningen under året då institutionen har en överproduktion. För 2026 kommer fokus att hålla produktionen inom taket för antal utbildningsplatser som tilldelats vilket behöver rymma det nya kandidatprogrammet i assisterande teknik. Uppdraget lever kvar som långsiktigt för 2026 till 2028.

c. Där studenten är i centrum, där digitaliseringskompetens är centralt och där det erbjuds flexibla undervisningsformer med en väl utvecklad pedagogik för såväl utbildning på campus som för nätburen undervisning

c1) *Lära oss nyttja möjligheterna hos nya campus för att stärka campusutbildningarna.* Har huvudsakligen fokuserat på att institutionens lärare lärt sig använda tekniken i salarna på campus vilket har utvecklat undervisningen med de möjligheter som tekniken erbjuder jämfört med gamla campus. Två pedagogiska seminarier har genomförts på temat att utnyttja tekniken och salarna i undervisningen vilket har inspirerat till att använda ALC-salarna. ALC-salarna med sin fulla funktion har utnyttjats i hög grad och har utvecklat undervisningen. Har använts både för ren campus och hybridundervisning. Salarna fungerar i gruppövningar utan att grupperna stört varandra.

Långsiktigt: *Utveckla levande campusmiljöer* (undervisning, synlighet näringsliv och allmänhet m.m.). Institutionen har genomfört ett flertal arrangemang med näringslivspartners, både i egen regi och i gemensam regi med externa parter, kopplat till forskning och/eller utbildning. Särskilt kan nämnas det Hackaton som samarrangerades med Trafikverket och Dalarna Science Park. Andra exempel på arrangemang: workshopen med Dalarnas energibolag om rekryteringsfrågor, Stommaterialdagen tillsammans med Byggdialogen, Konferens om Markbaserade solcellsparkar, värdar för internationella konferensen Building & Simulation. Forskningens dag i december bidrar också till att synliggöra vår forskning för företag i regionen. Ambitionen är att fortsatt ha ett öppet campus för olika typer av arrangemang med näringsliv och organisationer.

Långsiktigt: *Ökad andel campusstudenter.* Under 2025 hade IIT 40,7% campus räknat på antal individer, en minskning med 3,2 procentenheter sedan 2024. Räknat på HST var 57,3% campus 2025, en minskning med 2,9 procentenheter sedan 2024. Förklaringen är att väldigt många studenter togs in på de distansbaserade under HT24 för att öka studentproduktionen. Ökat antal campusträffar för distansprogrammen ökar närvaro på campus.

d. Där bildning, utbildning och internationalisering är i fokus för att öka kunskap om, och beredskap för, att möta viktiga samhällsutmaningar

d1) *Ta initiativ till fördjupade samarbeten med minst ett lärosäte i Europa, specifikt fortsätta med kontakter vid Université Mont Blanc (USMB).* Institutionen besökte USMB med en ledningsdelegation under november 2025. Avtal för dubbel examen slutförs våren 2026 för master i solenergiteknik. Datavetenskaper har fortsatt kontakt för att kunna utforma valfria kurser under en termin. En begränsning är att huvudparten av kurser ges enbart på franska.

d2) *Återuppta och intensifiera arbetet med att rekrytera internationella studenter utanför EU.* Uppdraget har inte utförts under 2025. Under 2026 i samarbete med kommunikationsavdelningen tas det fram en kortlista med länder och lärosäten som vi riktar in oss på för rekrytering av studenter. Vi behöver också säkra att vi får studenter som avser studera och inte för att jobba via ett uppehållstillstånd för studier. Detta behöver utredas under 2026.

Långsiktigt: *Stärka samarbeten och relationer med lärosäten nationellt och internationellt. Särskilt undersöka de möjligheter som finns att samordna och samverka inom forskning och utbildning med Högskolan i Gävle.* Under året har institutionen och HiG's motsvarande akademi (ATM) träffats både på ledningsnivå och i ämnesgrupperingar. Samarbete har stärkts inom industriell ekonomi genom att en professor vid ATM anställts som gästprofessor vid IIT. Diskussioner om samarbete har också förts mellan de matematikdidaktiska ämnena. Energi- och byggt teknikämnena har också träffats utgående från redan etablerade samarbeten. Ny gemensam utbildning på masternivå i grön omställning klar för intag ht2026. Samarbete fortsätter 2026.

e. Med en dynamisk och samhällsrelevant forskning med starka forskargrupper inom flera forskningsområden

e1) *Fortsätta implementera handlingsplanen för forskning som togs fram efter självvärdering och granskning 2023. Planen har implementerats.*

e2) *Fastställa en strategi för institutionens forskning förankrad i starka akademiska miljöer. En strategi för forskning och utbildning på institutionsnivå är framtagen och integrerad i kompetensförsörjningsplanen.*

e3) *Bygga kapacitet för ett kommande forskningscentrum med inriktning mot industriell omvandling och grön och cirkulär industri. Ett första steg är taget med att skapa en forskningsgrupp inom hållbar industriell produktion med medel från ERUF. Rekrytering av forskande personal (lektorer och professorer) pågår och fortsätter under 2026 med rekrytering av doktorander.*

e4) *Prioritera att i samverkan med näringslivet söka medel från KK-stiftelsen. Institutionen har skickat in två ansökningar till KK under 2025: Biträdande lektor och Tidigt karriärstöd.*

Långsiktigt: Etablera ett forskningscentrum med inriktning mot industriell omvandling och grön och cirkulär industri. Att etablera forskningsgruppen enligt e3) ovan är första steget. Samtidigt har ett arbete med att etablera samarbeten med företag initierats för att kunna söka medel från KK och bygga upp den samverkan som är nödvändig för en centrumbildning.

f. Där kollegiet har en central roll och där det råder en väl utvecklad kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning kvalitetsystem

Rektors fokusområde: Inre organisation

f1) *Fortsätta implementera institutionens kvalitetsårshjul med programanalysverktyget och synkning till dialogerna med dekan och upprättande av institutionens verksamhetsuppdrag. Institutionen har fortsatt använt kvalitetsårshjulet inför dekanalogerna och det ligger nu som en rutin i verksamheten. Framåt kan behov för fortsatt utveckling forskningsanknytning mm som utvärderades under 2024 och även professionsanknytning via branschråd (som är under inrättande). Identifiera de viktigaste utvecklingsområdena för det fortsatta arbetet och arbeta med på Utbildningens dag 26 augusti.*

f2) *Inrätta programråd för samtliga utbildningsprogram. Institutionen har inventerat vilka mötesfora som finns kopplat till utbildningsprogrammen. Inget program har programråd som samlar lärarlag, extern representant från relevant bransch och studentrepresentanter. Det finns studentrepresentation i olika former, främst kopplade till programmöten med lärarlagen. Byggprogrammen har ett forum där bransch och studenter deltar. Under 2026 är planen att formera branschråd till alla program, ett råd per program eller grupp av program som har liknande ämnesinnehåll.*

Övrigt

f3) *Fortsätta utveckla institutionens seminarieverksamhet med seminarier om pedagogik och didaktik knutet till de större ämnesmiljöerna. Institutionen genomförde två seminarier under året och kommer att fortsätta under 2026. Ambitionen är två seminarier per termin.*

g. Där stödet till verksamheten är ändamålsenligt och effektivt

**Rektors fokusområde: Omhändertata resultat från självvärdering och extern granskning
kvalitetssystem**

-

Övrigt

-

h. Där samverkan för ömsesidig nytta med viktiga intressenter i omgivande samhället är en grundsten

h1) *Öppna upp relevanta labbmiljöer som Makerspace och tekniklabbet för mer samverkan med omgivande samhälle.* Teknikåttan, Teknikerjakten och Gymnasieforskarskolan utnyttjar Makerspace och labben. Även PUD har genomfört aktiviteter i Makerspace och Ingenjörssektionen använder den för möten och pluggstuga.

h2) *Utöka samarbetet med branschföreträdande organisationer som IT-forum, energibolagen och Byggdialog Dalarna, IUC om kompetensförsörjning för näringslivet.* Här följer exempel på de viktigaste samarbeten under året. Workshop med Dalarnas energibolag har genomförts om kompetensförsörjning i branschen. Samarbeten med Polisregion-mitt och Försvarsmakten har initierats inom datavetenskaper. Samverkan med IUC angående etablering av branschråd för index. Teknikcollege och UIC har planerat för digitalutbildningsdag som genomförs feb. 2026. Företagsmedverkan i kursmoduler i master i solenergiteknik där medel för utvecklingen av modulerna söks i externa forskningsansökningar. DSP och företag pitchar idéer om examensarbeten. DSP medverkar i ett antal arrangemang främst med Jacob Ode. Science Center 2047 och IIT har ett nära och frekvent samarbete. Hitachi Energy utökat samarbete med att få till en adjungering för att stärka samarbetet inom Hållbara energisystem.

h3) *Campus nyttjas strategiskt och regelbundet för aktiviteter, möten och konferenser i samarbete med näringsliv och andra aktörer av betydelse för vår verksamhet.* Se svar under c, Långsiktigt: Utveckla levande campusmiljöer.

i. Där den fysiska och sociala arbetsmiljöns höga kvalitet starkt bidrar till lärosätets attraktivitet och medarbetarnas trivsel

Rektors fokusområde: Inre organisation

i1) *Utveckla lokalnyttjandet för att främja samarbete och en positiv arbetsplats.* Arbete har pågått under året tillsammans med fastighetsavdelningen för att förbättra kontorsnyttjandet och tillgodose behovet av enskilt kontor för distansundervisning. Här finns en utmaning för framför allt matematikdidaktik som har huvuddelen av sin undervisning i distansutbildningar. Frågan är långt i från löst under 2025.

Övrigt

i2) *Doktorandernas arbetsvillkor, klargöra särskilt vad som gäller för institutionstjänstgöring och möten.* Ett excel-verktyg har utvecklats (utgående från det som HR använder) för att doktoranderna ska kunna räkna ut återstående tid i doktorandanställningen vid ett givet tillfälle. Möten med HR om hur vi ska förbättra rutiner för bemanning av doktorander i undervisningen har resulterat i att HR

skriver anställningsavtalen på kalenderår (utom första och sista) för att bättre kunna använda Retendo som planerings- och uppföljningsverktyg av institutionstjänstgöring. Institutionstjänstgöring per doktorand följs upp övergripande en gång per termin på IL.

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

På UFNs webbsida framgår status för aktuella utvärderingar av utbildningar / ämnen inklusive fastställda utvecklingsplaner. Nedan förväntas varje institution lista de viktigaste åtgärderna som genomförts/påbörjats under 2025 utifrån fastställda utvecklingsplaner. Även åtgärder kopplat till forskningsutvärdering och externa utvärderingar inkluderas i detta.

Utvärdering	År för utvärdering	Planerad åtgärd 2025	Planerad åtgärd 2026 – 2027
<i>Utvärderingar med status genomförda har genomförts 2021 eller tidigare och åtgärder har genomförts. Övriga utvärderingar är pågående och endast Hållbara energisystem har en fastställd utvecklingsplan.</i>			
<i>Hållbara energisystem</i>	2023	<i>Utvecklingsplan fastställd av UFN</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rekrytering bitr. lektor, klart vt26 2. Uppdatera programmatrisen, med fokus på koppling till mål i högskoleförordningen, klart vt26 3. Identifiera kurser där kopplingar till internationalisering och hållbar utveckling behöver stärkas, klart vt26 4. Uppdatera kursplaner utifrån pkt 2, 3 ovan, klart ht26
<i>Bygg och samhällsplanering</i>	2023	<i>Utvecklingsplan återremitterats av UFN för ytterligare klargöranden</i>	
<i>Industriell ekonomi</i>	2024	<i>Inväntar sakkunnigyttrande</i>	<i>Skapa och implementera handlingsplan baserat på utvärdering.</i>
<i>Digitala tjänster</i>	2024	<i>Avbruten</i>	
<i>Solenergimagister</i>	2024	<i>Aktuellt program görs om, utvärdering kommer eventuellt att skjutas upp.</i>	
<i>Högskoleexamen: Produktionstekniker inom maskinteknik</i>	2025	<i>Självvärdering under framtagande</i>	<i>Pågått under 2025 men ej klart. Pausas då utvärderingen övergår i nya modellen från 2026.</i>
<i>Forskning</i>	2023	<i>Implementerat handlingsplan för forskningen</i>	<i>Implementering klar</i>

Signerats av: Stina Eklund (HDA), 2026-04-08

Utöver det som nämnts under ovan rubriker, har det genomförts andra åtgärder/utvecklingsinsatser under året som har bidragit till en förbättrad systematik i kvalitetssäkringsarbetet?

[Högskolans kvalitetssystem - Högskolan Dalarna](#)

-

4.4 Hållbarhetsarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina mål för hållbar utveckling? Rådet för hållbar utveckling kommer att använda dessa uppgifter för sin årliga uppföljning.

Målområdena är:

1. Utbildning
2. Forskning
3. Samverkan
4. Internationellt samarbete
5. Jämställdhet och inkludering
6. Möten och resor
7. Byggnader och energi
8. Cirkulära resursflöden

För mer info om målen, se [Mål och resultat - Högskolan Dalarna](#) och [Vägledning för arbete med hållbarhetsmålen 2025](#)

Genomföra aktiviteter för att främja jämställdhet och inkludering. Medverkar i olika aktiviteter för att främja STEM-intresse hos barn och unga. Högskolan står i februari 2026 värd för Dalarnas industrikompetensdag där temat är jämställdhet i industrin.

Fika och förtäring i samband med institutionskonferenser och möten ska övervägande vara vegetariskt. Tillämpas på institutionskonferenser, interna möten och Utbildningens och Forskningens dag. Fortsätter under 2026.

4.5 Arbetsmiljöarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina arbetsmiljömål?

För mer info om målen, se [Arbetsmiljömål HDa 2024-2026 med bilaga.pdf](#)

-

4.6 Kompetensförsörjning

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året kopplat till kompetensförsörjning?

Genomfört under 2025 baserat på kompetensförsörjningsplanen
<i>Rekrytering av biträdande lektor inom maskinteknik med inriktning robotik och/eller automation. En biträdande lektor har rekryterats till maskinteknik, men med annan inriktning.</i>
<i>Förstärka miljön inom maskinteknik för att börja bygga kapacitet för forskningscenter inom industriell omställning och grön cirkulär industri och tillverkning. Övervägande extern finansiering. Rekrytering pågår av två professorer, sakkunniggranskning av kandidater pågår i skrivande stund (januari 2026).</i>
<i>Rekrytering Gästprofessor (20%) inom industriell ekonomi. syftar till att bygga upp forskning inom ämnet men också stärka samverkan mellan HDa och HiG.</i>
<i>Rekrytering av lektor inom Industriell ekonomi. syftar till att stärka ämnet akademisk för att kunna bygga upp både forskning men också utbildning i ett första steg mot kandidatnivå</i>
<i>Söka extern finansiering för rekrytering av 50% biträdande lektor i byggt teknik med inriktning arkitektur. Har inte genomförts då extern finansiering inte erhållits.</i>
<i>Rekrytering biträdande lektor inom byggt teknik. Under året har denna rekrytering genomförts för att stärka miljön inom både bygg- och Samhällsbyggnadsteknik.</i>
<i>Doktorander inom våra två forskarutbildningar. Tre externrekryterade (2 DV, 1 ET) och två internt rekryterade som kompetensutveckling (1 ET, 1 BT) har antagits under året.</i>
<i>Stärka kompetensen inom elektroteknik, åtgärd utreds. Annonsering av biträdande lektor gjord och sökande har intervjuats.</i>

4.7 Säkerhet och beredskap

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts utvecklingsinsatser/åtgärder under året kopplat till säkerhet och beredskap?

-

5. Riskhantering

Högskolegemensamma risker följs upp i separat process för rapportering till högskolestyrelsen. I de fall där specifika risker för institutionen/verksamhetsstödet identifierades i verksamhetsplanen, redogör för hur riskerna hanterats under året.

-

6. Övrigt

Är det något övrigt som institutionen/verksamhetsstödet vill berätta om för ledningen och organisationen kopplat till verksamhetsåret 2025?

-

Verksamhetsberättelse 2025 för Institutionen för kultur och samhälle (IKS)

1. Viktigaste budskapen och prioriteringar framåt

Kort sammanfattning – vilka är de tre viktigaste budskapen för institutionen/verksamhetsstödet att berätta om för övriga organisationen och ledningen kopplat till verksamhetsåret 2025? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Vid IKS finns flera viktiga budskap från 2025 att lära sig av och ta med sig in i 2026, tre av dessa är:

1. Genom ett tvärvetenskapligt samarbete mellan samhällsvetare och humanister har vi utvecklat en forskarutbildning inom området Hållbara samhällen och organisationer. Detta arbete har inneburit att sammanhållningen vid institutionen har stärkts, och att samarbetsmöjligheter mellan forskare från olika ämnen har identifierats. Endast sista finslipningen på innehållet kvarstår, och förhoppningsvis kan vi nå målet med examensrätt under 2026.
2. I en situation med en mycket hög överproduktion har lärarna vid institutionen visat på stor lojalitet och hög kompetens, genom att trots allt leverera med kvalitet. En förklaring till det är bla en god sammanhållning i ämnesgrupperna. Samtidigt behöver vi hitta former där krav och resurser är i balans, inte minst utifrån resultat från medarbetarenkäten och att kraven varit väl höga de senaste åren. För att skapa en på sikt hållbar arbetsmiljö.
3. IKS har idag ett stort nätverk av olika forsknings- och utbildningssamarbeten samt samverkansuppdrag i såväl den offentliga som privata sektorn. Det är en stor och viktig tillgång för vår verksamhet, det blir därför viktigt att våra lärare och forskare ges möjlighet att underhålla och utveckla externa kontakter. Det kan tex handla om att bjuda in till forskningssamarbete, uppdragsutbildningar, bildning i samhället et cetera.

2. Ekonomi

Institutionerna och verksamhetsstödet redogör i separat dokument för uppföljning och analys av årsbokslutet. Vad är de viktigaste budskapen från denna analys gällande årsbokslutet? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Institutionen för kultur och samhälles sammanlagda resultat för 2025 är -1 656 tkr i förhållande till budget. Samtidigt behöver vi komma ihåg att institutionens personalkostnader har minskat med 13 miljoner jämfört 2024. Detta resultat grundar sig i högre personalkostnader (inklusive OH) i verksamheten grundutbildning. Personalkostnaderna för månadsanställda medarbetare vid institutionen är dock i linje med budget. Den ökade kostnaden beror till stor del på tillfälligt anställd personal, inklusive ökade kostnader för tentamensvakter. Trots ett arbete med antagningen inför höstterminen i syfte att minska institutionens pågående överproduktionen landar institutionen på 17 328 tkr (Tabell 4). Ovanstående innebär att institutionen behöver arbeta mer genomgripande med antagningssiffror och följa det mål som är satt inför 2026. Dessutom finns, med utgångspunkt i 2025

års resultat, frågetecken kring f.d. ILU:s resultat när det gäller den budget som upprättades och “delades upp” på respektive ämne inför 2025.

De viktigaste förbättringsområdena inför 2026 är att:

Arbeta kraftfullt med antagning till program och kurser för att få ner överproduktionen till en rimlig nivå.

Minska antalet timanställda.

Utreda hur vi kan skapa mer ekonomiska och samtidigt rättssäkra examinationer i grundutbildningen.

Genomföra regelbundna ekonomiska analyser över rekrytering/timanställda samt i samband med antagning till grundutbildning se över dimensioneringen.

Fortsatt analysera konsekvenserna av tidigare ILU:s uppdelning samt lärarutbildningens framtida organisation.

3. Huvuduppdrag

Utifrån högskolans uppdrag har varje institution och verksamhetsstödet fasta huvuduppdrag, se [Arbetsordning för institutioner](#) respektive [Arbetsordning för verksamhetsstödet](#).

Huvuduppdragen förväntas vara uppfyllda. Om huvuduppdragen inte har uppfyllts ska detta redogöras för här.

Samtliga huvuduppdrag är uppfyllda, dvs A, B, C, D och E. IKS bevakar och upprätthåller samtliga huvuduppdrag i vår långsiktiga verksamhetsplan utifrån de formulerade huvuduppdragen nedan och högskolans interna regler och riktlinjer.

Huvuduppdrag A. Institutionen ska bedriva utbildningar med hög akademisk kvalitet och relevans.

Huvuduppdrag B. Institutionen ska bedriva forskning av hög kvalitet.

Huvuduppdrag C. Institutionen ska arbeta för att integrera utbildning och forskning.

Huvuduppdrag D. Institutionen ska samverka med det omgivande samhället. Samverkan ska vara till gagn för forskning och utbildning.

Huvuduppdrag E. Institutionen ska arbeta för en hållbar organisation och struktur för sin verksamhet.

4. Prioriteringar för verksamhetsåret

4.1 Externa uppdrag

De krav som åligger Högskolan Dalarna som myndighet framgår bland annat via regleringsbrev.

Dessa externa uppdrag förväntas vara uppfyllda. Rapportering sker i huvudsak genom årsredovisningen. Om något uppdrag inte uppfyllts ska det även rapporteras här. I de fall särskild rapportering skett under året, ska även dessa kortfattat redogöras för här.

-

4.2 Strategins delmål inklusive rektors prioriterade delmål

För varje delmål inklusive rektors fokusområden (egna svarsrutor), sammanfatta hur institutionens arbete under året har bidragit till delmålet. Redogör för analys och värdering av det som planerades för / genomfördes 2025 samt vad som tas med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt).

a. Med sammanhållna akademiska miljöer med attraktiva utbildningar inom relevanta utbildningsområden, där forskning och utbildning hänger samman och där flera områden erbjuder utbildning från grundnivå till forskarutbildning

Rektors fokusområde: Ekonomi i balans (inkl. uppföljning av åtgärdsplan för hållbar utbildningsproduktion)

Analys och värdering:

I verksamhetsplanen för 2025 var följande prioriterat.

1. *Institutionen fortsätter under 2025 med implementering av rektors beslut om översyn av utbildningsportföljen inom det samhällsvetenskapliga området samt minskningen av lönekostnaderna. Detta arbete är mycket centralt för IKS under 2025 och 2026.*

Överproduktionen vid IKS har varit alltför hög under 2025. Översynen av programmen har påbörjats under 2025 med en nödvändig fortsättning under 2026. Sammantaget innebär detta att frågan om en hållbar utbildningsportfölj behöver bearbetas på ett djupare plan vid IKS under 2026.

Lönekostnaderna för den fasta personalen vid IKS har minskat med 13 miljoner under 2025, samtidigt har kostnaderna för timanställda ökat betydligt.

2. *Arbetet med den nya forskarutbildningen kommer att fortsätta och ett viktigt fokusområde blir att säkerställa dess förankring i hela den samhällsvetenskapliga forskningsmiljön vid institutionen.*

Arbetet med en ny forskarutbildning vid IKS har pågått under hela 2025, med fokus på att sammanställa ett enhetligt och väl genomarbetat underlag till UKÄ. I detta arbete har två externa granskare varit involverade, utöver den grupp som var tillsatt med uppdrag att utveckla forskarutbildningen. Förankring i kollegiet har genomförts i olika former; vid institutionskonferenser, doktoranddagar och arbete i lite större konstellationer än den interna arbetsgruppen. Det senare för att stärka den tvärvetenskapliga ansatsen i område och ämne. Arbetet resulterade i att ansökan är godkänd på fem av totalt sex bedömningsgrunder. I denna bedömningsgrund (område) är det två kriterier som är kommenterade av bedömargruppen och som ska åtgärdas senast i juni 2026.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Se över utbildningsportföljen vid IKS utifrån såväl akademisk kvalitet som ekonomi.

I anslutning till punkten ovan även analysera studentproduktionen, med målsättningen att den ska minska under 2026.

Erhålla rätt att utfärda examen på forskarnivå i området hållbara samhällen och organisationer.

Rektors fokusområde: Omhändertata resultat från översyn av utbildningsutbud

Analys och värdering:

Nedan följer en lite längre redogörelse för insatser i IKS utbildningsutbud.

Avdelningen medier har genomfört ett gediget konsolideringsarbete och startat nya kandidatprogram ht -25, där samläsning sker i ett stort antal kurser - totalt 120 hp. Det pågår utveckling av kandidatprogrammen sport management och business management. Magisterprogrammen i företagsekonomi respektive nationalekonomi har påbörjat ett revideringsarbete med syftet att öka attraktiviteten och tydligare knyta an till forskarutbildning inom området hållbara samhällen och organisationer. Därutöver har beslut tagits om att inte längre ge programmet entreprenöriellt företagande.

Inom arbetslivs- och fritidstudier har flertalet fristående kurser avvecklats, med syfte att fokusera på programkurser.

Den nya organisationen av lärarutbildningarna har inneburit utmaningar för den kollegiala miljön i pedagogiskt arbete, utifrån att medarbetare ska få nya organisatoriska tillhörigheter. Målsättningen är med förändringen är att stärka de ämnesdidaktiska kompetenserna. Detta är ett arbete som påbörjats under 2025 och ska slutföras under 2026. I denna process krävs kontinuerlig dialog och förankring med berörda ämnen, inklusive pedagogiskt arbete. En del i detta är det arbete som påbörjades i slutet av 2025 och som syftar till att utveckla en gemensam fysisk träffpunkt för medarbetare i lärarutbildningarna.

Under 2025 har statsvetenskapens utbildningsutbud fortsatt utgjort en sammanhållen akademisk miljö där utbildning och forskning har varit nära integrerade, vilket har säkerställt både hög ämnesmässig relevans och vetenskaplig förankring. Flera av ämnets kurser har under 2025 präglats av interdisciplinära inslag, där kollegor från andra ämnen har medverkat i undervisningen. Detta har bidragit till att bredda studenternas perspektiv och samtidigt stärka utbildningarnas akademiska kvalitet.

Pedagogiskt arbete har under året 2025 påbörjat utveckling av magisterprogrammet, utifrån bland annat den kommande lärarutbildningsutredningen. I samband med det kan även nämnas att ämnesdefinitionen av pedagogiskt arbete är bearbetad med syfte att stärka den sammanhållna akademiska miljön.

En betydande andel av kurserna i religionsvetenskap ges inom ramen för ämneslärarutbildningen. Ett arbete för att eventuellt kunna överta VFU-kurser i lärarprogrammen har påbörjats. Under hösten 2025 inledde vi dessutom ett samarbete med Språkstödet vid Högskolan Dalarna i syfte att hitta nya strategier för att utveckla studenternas akademiska skrivande.

Under 2025 har arbetsvetenskap utvecklat ett nytt utbildningsprogram som startar i januari 2026, vilket ytterligare stärker kopplingen mellan forskning och utbildning. Arbetsvetenskap har under året även bidragit till andra utbildningsprogram, både vid Högskolan Dalarna och vid andra lärosäten, bland annat magisterprogrammet i samarbete med Göteborgs universitet, Karlstads universitet och Högskolan i Borås.

Under året har första intaget till den två-åriga masterutbildningen i hållbarhet och turism genomförts med ett tillfredsställande studentantal. Ämnet har även initierat ett arbete med att revidera kandidatutbildningen inom turism mot en anpassning till en förhoppningsvis framtida forskarutbildningsrätt med platsutvecklingstema.

Bildämnet har under 2025 bidragit till sammanhållna akademiska miljöer genom en tydlig koppling mellan utbildning, konstnärlig och vetenskaplig forskning samt professionsanknytning, särskilt inom ämneslärarprogrammet. Efter bildämnets flytt till institutionen för kultur och samhälle har arbetet under 2025 också inneburit en orientering mot nya samverkansformer inom institutionen, vilket lagt grunden för vidare utveckling under 2026.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Översyn av fristående kurser för att se om resurser kan frigöras till att förbättra kvaliteten i programutbudet och samtidigt minska överproduktionen.

Fortsatt arbete med att konsolidera utbildningsutbudet, bla genom att färdigställa det nya magisterprogram som är ett samarbete mellan företagsekonomi och arbetsvetenskap (med första antagning vt-27).

Fortsatt kontinuerlig medverkan från institutionsledningens sida i möten som berör lärarutbildningarna, för att informera och föra dialog kring förändringar.

En utmaning för långsiktig utveckling av en sammanhållen akademisk miljö vid IKS är att det bedrivs flera ”ämnesinriktade” magister- och masterutbildningar vid institutionen. Detta begränsar möjligheterna till samordning och en sammanhängande utbildningsstruktur från kandidatnivå till forskarutbildning. Något som blir särskilt viktigt att se över om högskolan och IKS erhåller utbildning på forskarnivå.

Ett stort arbete ligger framför oss med att reformera lärarutbildningarna enligt regeringsbeslut i december 2025 och den utredning som ska presenteras i början av 2026.

Övrigt

-

b. Där interdisciplinära ansatser är en naturlig del av utbildningen och där andelen utbildning på avancerad nivå har utök**Analys och värdering:**

Flera av institutionens program på såväl grundnivå som avancerad nivå har interdisciplinära inslag. Exempel är magisterprogrammen i pedagogiskt arbete, sport management, samhällsvetarprogrammet, kurser i religionsvetenskap, PAL-programmet, audiovisuella studier. De tvärvetenskapliga ansatserna finns i bland annat metodkurser och tematiska kurser, där olika vetenskapliga perspektiv möts och granskas kritiskt.

Arbetet med revideringen av magisterprogrammet i företagsekonomi har påbörjats. Det reviderade programmet ska också inkludera kurser inom arbetsvetenskap och utgöra en naturlig länk mellan grundutbildningar och eventuell ny forskarutbildning.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Färdigställa det nya magisterprogrammet i företagsekonomi.

Se över om det finns kurser i metod som med fördel kan samläsas mellan program.

c. Där studenten är i centrum, där digitaliseringskompetens är centralt och där det erbjuds flexibla undervisningsformer med en väl utvecklad pedagogik för såväl utbildning på campus som för nätburen undervisning**Analys och värdering:**

Ett exempel kan ges i form av en workshop med magisterstudenter (i företagsekonomi) om kritiskt tänkande i GenAI-eran, genom vilken studenternas digitala kompetens stärks.

Diskussioner pågår om AI i relation till examinationsformer och rättssäkerhet, samt användning av AI i undervisningen. Inpera har testats och använts vid examen i sal och på annan ort.

Examinationsformer har anpassats för att undvika fusk via AI. Ett sådant exempel är läskursen i Religionsvetenskap II där ämneslärarstudenterna tidigare skrivit PM, men där detta nu kompletteras med en muntlig redovisning och gruppsamtal.

Inom VAL finns ett starkt studentorienterat perspektiv då tidigare meriter och erfarenheter tas tillvara när sökandes individuella studieplaner skapas. Studentinflytandet säkerställs genom programråd och kursvärderingar.

Under året har särskilda insatser genomförts för att ytterligare stärka studentcentrerat lärande. Detta har bland annat skett genom utveckling av undervisnings- och examinationsformer i fristående kurser där aktiva lärandeformer, ökad studentdelaktighet och tydligare koppling mellan undervisning och examination har prioriterats. Dessa pedagogiska metoder har därefter anammats och vidareutvecklats i flera andra kurser inom ämnet statsvetenskap. Under 2025 har ämnet även tagit initiativ till kompetensutveckling inom artificiell intelligens med inriktning mot såväl undervisning som forskning. På grund av avsaknad av interna medel har dessa insatser dock inte kunnat genomföras under året, men behovet kvarstår och utgör en viktig utvecklingsfråga framåt.

Mediehuset fortsätter att vara en unik och levande lärandemiljö. Studenter från olika program rör sig konstant mellan studios, redigeringsrum och gemensamma ytor, och i dessa miljöer uppstår dagligen spontana samarbeten och informella lärandesituationer som stärker den studentcentrerade pedagogiken.

Bildämnet utbildning har under 2025 präglats av ett studentcentrerat arbetssätt, där undervisningen tar sin utgångspunkt i studenternas olika förkunskaper och kombinerar eget gestaltande arbete med reflektion, handledning och respons.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Kompetensutveckling av personal för att hantera AI-frågor är angeläget.

Fokusera på studenters förståelse av generativa AI-verktygs möjligheter och begränsningar samt deras användning, inte bara i akademiskt arbete utan även i deras framtida yrkesliv.

Utveckling av pedagogiska former för nätburen undervisning och hybridundervisning

d. Där bildning, utbildning och internationalisering är i fokus för att öka kunskap om, och beredskap för, att möta viktiga samhällsutmaningar

Analys och värdering:

Samhällsvetarprogrammet arbetar från förra året mer aktivt med internationalisering i syfte att öka antalet utresande studenter. Studenter på termin 5 erbjuds möjligheten att åka utomlands på Erasmus under en hel termin. I samarbete med I-vägledare vid HDA anordnas flera träffar med studenter, redan från termin 1, för att informera, förbereda samt motivera studenter till Erasmusutbyte. Ytterligare ny satsning är insamling av de utresande studenters berättelser och erfarenheter, just nu i form av video, som studenter på programmet kan ta del av.

Under året har statsvetenskap haft ett tydligt fokus på bildning, utbildning och internationalisering genom en stark forskningsanknytning till centrala samhällsutmaningar på såväl global som lokal nivå. Forskning och utbildning har behandlat frågor om demokrati, medborgerligt engagemang och de institutionella förutsättningarna för ett socialt, politiskt och ekonomiskt hållbart samhälle. Globala och

jämförande perspektiv är en självklar del av disciplinens kärna och erbjuder studenterna analytiska verktyg för att förstå demokratiska processer, globalisering och politisk förändring i olika nationella och internationella kontexter, samtidigt som lokala utmaningar såsom segregation och social sammanhållning.

Det nya utbildningsprogrammet med inriktning hållbarhet i arbetslivet inom arbetsvetenskap är ett resultat för att möta viktiga samhällsutmaningar, med fokus på utmaningar i arbetslivet.

I pedagogiskt arbete har en internationell kurs givits som behandlar det svenska skolsystemet.

DAVA-miljön utgör en stark bildnings- och utbildningsplattform där resiliens i medieproduktion ses som en central demokratisk kompetens. Genom internationella samarbeten inom FilmNord stärks denna inriktning ytterligare, och under 2025 deltog DAVA aktivt i flera BIP-aktiviteter. Närvaron vid Nord Creative Camp i Kintai i Litauen var särskilt tydlig, och deltagarna fick möjlighet att utveckla både sitt internationella nätverk och sin förståelse för medieproduktionens roll i demokratiska samhällen.

Bildämnets utbildning har under 2025 haft ett tydligt fokus på bildning och utbildning genom arbete med visuella kulturer, estetiska uttryck och bilddidaktiska perspektiv som belyser centrala samhällsutmaningar såsom demokrati, hållbar utveckling och barns och ungas villkor. Genom analys och gestaltning av samtida och historiska visuella uttryck ges studenterna redskap att kritiskt förstå bilders roll i samhälle och utbildning. Internationalisering har främst kommit till uttryck genom lärarnas aktiva deltagande i internationella forskningsnätverk och konferenser, vilket bidrar till att internationella perspektiv och aktuell forskning integreras i utbildningen. Sammantaget stärker detta studenternas beredskap att möta komplexa samhällsutmaningar i sin framtida yrkesutövning som bildlärare.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Läroutbildningarna står inför stora förändringar och utmaningar utifrån förändringar i samhället och samhällets behov av utbildning. En ny läroutbildning ska sätts ht-28 och det arbetet behöver påbörjas under 2026.

Bidra till bildning i samhället utifrån teman som en demokratisk värdegrund, representationer av islam och dess roll i det svenska samhället och arbetslivet, kontroversiella religiösa rörelser i relation till majoritetssamhällets normer, mänskliga rättigheter och försoningsprocesser efter konflikt samt neurodiversitet i skolan, samhället och arbetslivet.

e. Med en dynamisk och samhällsrelevant forskning med starka forskargrupper inom flera forskningsområden

Analys och värdering:

Det finns flera starka forskargrupper vid IKS med relevans för samhälle, skola och arbetsliv.

Under 2025 fick IKS flera stora forskningsanslag från bla VR, RJ och KK-stiftelsen. Vilket visar på att vår forskning och forskarnas kompetens är samhällsrelevant och av hög kvalitet. Därutöver startade ett antal forskningsprojekt med medel från finansiärer som Forte och Afa Försäkring. Projekten behandlar forskningsteman med samhällsrelevans utifrån ämnesområden som historia, arbetsvetenskap, statsvetenskap, utbildningsvetenskap och turismvetenskap.

Ett antal forskningsansökningar har dessutom skickats in, men inte blivit beviljade. Det innebär dock arbete med att fördjupa projektidéer, skriva fram samhällsrelevanta forskningsprofiler och etablerat

nya samarbeten som vi kan bygga vidare på. Tillsammans har processerna synliggjort behovet av att långsiktigt stärka kapaciteten för externfinansierad forskning, något som fortsatt kommer att vara prioriterat under 2026.

Utöver ovanstående har flera doktorander disputerat i pedagogiskt arbete under 2025, och doktorander anställda i turismvetenskap och arbetsvetenskap har disputerat och licencierat vid andra lärosäten.

Vi har genomfört en IKS-doktoranddag där våra anställda doktorander har presenterat och diskuterat sina arbeten för och med varandra. Dagen avslutades med ett post-seminarium för att stärka den sociala sammanhållningen mellan doktorander och seniora.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Det blir viktigt att även här se över kompetensförsörjning och strukturer för forskningen så att vi kan behålla och utveckla forskningskompetensen.

Följa upp ansökningar om externa medel, för att få en mer systematisk bild av vilka som får beviljade anslag eller avslag. De senare ska följas upp med syfte att stärka och vidareutveckla forskningsidén.

Skapa arenor för skrivande.

f. Där kollegiet har en central roll och där det råder en väl utvecklad kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning kvalitetsystem

Analys och värdering:

IKS påbörjade under 2025 rekrytering av en gästprofessor som har hög kompetens inom området jämställdhet i akademien. Hon började sitt arbete vid institutionen i januari 2026, och kommer att bidra in i arbetet med att skapa en god och jämställd arbetskultur där ansvar och tillit är viktiga delar.

En annan viktig fråga är att fördjupa arbetet med lärarnas kompetens i studentcentrerat lärande i olika undervisningssituationer. Det har under 2025 skett mer utifrån egna initiativ i ämnesmiljöerna.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Utveckla strategier för att förbättra jämställdheten ur kvalitativa perspektiv i institutionens ämnesmiljöer, dvs den akademiska vardagen.

Bygga vidare på den medvetenhet och kompetens som finns vid institutionen när det gäller studentcentrerat lärande. Med fokus på olika pedagogiska miljöer (campus, distans, hybrid) och angreppssätt, samt i det arbetet även vara delaktig i det lärosätesövergripande arbetet.

Rektors fokusområde: Inre organisation

Analys och värdering:

Det har varit turbulent kring ledningsfunktionerna vid IKS under det senaste året, med flera prefektbyten och proprefektbyten. Något som fortsätter även in i 2026, men med ett medvetet arbete mot att skapa en mer stabil grupp bestående av prefekt, proprefekt forskning och proprefekt utbildning. Under 2025 utökades institutionen med avdelningarna pedagogiskt arbete 1 och pedagogiskt arbete 2 och bild, vilket innebär att institutionen har utökats med närmare 50 medarbetare.

En utmaning inte bara i att institutionen är antalsmässigt stor utan även verksamhetsmässigt då den nytillkomna verksamheten består av samtliga lärarprogram samt forskarutbildning i pedagogiskt arbete. Något som även ställer krav på såväl administratörer som ekonomer.

Samtidigt pågår en förflyttning enligt den nya organisationsstrukturen av avdelningsledarnas roll till att vara mer akademiskt inriktade utifrån ett uppdrag som är mindre i tidsomfattning. I den nya organisationen ska också ämnesansvarigas roll stärkas, det arbetet har inte påbörjats vid IKS.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Utvärdera hur den nya organisationen utvecklas och hur avdelningsledarnas nya (och minskade) ansvarsområden fallit ut i praktiken.

Initiera ett arbete kring ämnesansvarigas utökade roll och ansvar, inklusive hur det kan organiseras och vilka resurser som krävs.

Övrigt

-

g. Där stödet till verksamheten är ändamålsenligt och effektivt

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning kvalitetsystem

-

Övrigt

-

h. Där samverkan för ömsesidig nytta med viktiga intressenter i omgivande samhället är en grundsten

Analys och värdering:

Vid institutionen finns väl etablerade programråd (tex företagsekonomi) med representanter från näringslivet och vilka bidrar med värdefulla och kontinuerliga inspel till utvecklingen av utbildningarnas innehåll och struktur. En modell som kan spridas till fler program vid IKS.

Gästföreläsningar och studiebesök är aktiviteter som bidrar till att stärka kopplingen mellan akademiska studier och arbetsliv. Inom utbildningen i medieproduktion fortsätter tex samarbetena med SVT, TV4, NEP, Warner Brothers och många mindre bolag att ge studenterna direkt branschkontakt, medan Film i Dalarna, Dala-Pop och Dalarnas Audiovisuella nätverk erbjuder en stark lokal förankring. Tillsammans skapar dessa samarbeten en samverkansmiljö där forskning, utbildning och kulturliv kontinuerligt berikar varandra. Bildämnet upprätthåller kontakter med verksamma bildlärare samt deltar i nationella och internationella nätverk där frågor om bildundervisning och bilddidaktik diskuteras. Detta bidrar till ömsesidig kunskapsutveckling mellan utbildning, forskning och professionsfält.

Genom PUD och Leda finns omfattande och väl inarbetade samarbeten med regionens huvudmän och kommunerna i Dalarn, bla i form av uppdragsutbildningar. AIL och VAL är också goda exempel på

samarbete med det omgivande samhället. I ämnet pedagogiskt arbete pågår flera praktisknära samverkansprojekt genom ULF-medel.

Samverkan med intressenter i omgivande samhället är en hörnsten i verksamheten inom Centrum för Besöksnäringforskning. Under året har samverkan skett inom pågående forskningsprojekt med aktörer som SkiStar Sälenfjällen, Orsa Grönklitt, Kläppen Resort, Stöten i Sälen, Sälenbuss AB, Idre fjäll och Idre Himmelfjäll. Därutöver har samverkan inom utbildning skett med bland andra Visit Dalarna, SkidVM 2027, Siljan Geopark, Sätergläntan, Companion, Visit Village, First hotel samt kommuner och destinationer inom SITE (Sälen-Idre-Trysil-Engerdal)- området. För strategisk samverkan och utveckling kopplat till Regionen Dalarna har forskare från CETLER medverkat i den samhandlings-och innovationsplattformen för Hållbara och kreativa upplevelser inom Boost Dalarna

Lokalt har samverkan även skett genom återkommande medverkan i lokala medier, där ämnets kompetens har bidragit till att belysa och fördjupa förståelsen av aktuella samhällsfrågor. På nationell nivå har medarbetare ofta anlitats som föreläsare och samtalspartners, bland annat inom folkbildningen och näringslivet, vilket har bidragit till kunskapsspridning och dialog med breda samhällsgrupper och privata aktörer.

Under året har statsvetenskap medverkat i samverkansprojekt med fokus på arbetsmarknadsintegrering av nyanlända samt bemötande av extremism på lokal nivå.

Därutöver har forskningsprojekt inom arbetsvetenskap utvecklats i samverkan med olika organisationer såsom Försvarsmakten, Avesta kommun Industriellt utvecklingscentrum Dalarna, Byggindustri i Dalarna samt IF Metall på central, regional och lokal nivå. Under 2025 har DAVA-miljön intensifierat sitt samverkansarbete med det svenska musikundret i nära dialog med branschaktörer.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Att utreda i vilken omfattning IKS kan bedriva uppdragsutbildningar, med utgångspunkt i befintlig lärarkompetens och resurser.

En diskussion och översyn av programrådets roll och sammansättning.

Att fortsatt stödja den mångfald av samverkan och samarbeten som finns vid vår institution.

i. Där den fysiska och sociala arbetsmiljöns höga kvalitet starkt bidrar till lärosätets attraktivitet och medarbetarnas trivsel

Rektors fokusområde: Inre organisation

Analys och värdering:

I stort är de flesta nöjda med den moderna arbetsmiljö som är i Borlänge. Att media har fått ett beslut om att flytta upp i befintliga lokaler på Campus Falun är positivt för hela avdelningen.

Avseende fysisk arbetsmiljö så dras Campus Borlänge fortfarande med vissa utmaningar när det gäller inomhustemperaturer och ventilation. Ytterligare en kritisk punkt är balansen mellan egna rum och beläggningen av de arbetsplatser som finns att tillgå (delade rum/lånerum/öppet landskap).

Medarbetarundersökningen 2024 visade på hög arbetsbelastning och brist på möjligheter till återhämtning. Uppföljning har skett via pulsmätningar, dessa är dock inte helt valida.

Enklare lösningar för en god arbetsmiljö som namnskyltar för alla medarbetare som är anställda (campus Borlänge) har visat sig svåra att ordna på grund av en osäkerhet kring vem som fattar beslut.

I mediahuset har avdelningen arbetat systematiskt med att hitta balans kring arbetsbelastning och återhämtning. Där har det även blivit en uppfräschning av lokalerna initierat av minskning av arbetsyta och pga det tillbudsanmälan.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Arbeta medvetet och systematiskt med lärares arbetsbelastning, reuser och möjligheter till återhämtning.

En genomlysning av hur vi kan nyttja arbetsplatserna på ett sådant sätt att alla känner sig välkomna till campus Borlänge. Detta blir särskilt viktigt när ämnesmiljöerna stärks med didaktisk kompetens.

Fortsatta uppföljningar av arbetsmiljöns olika delar.

Övrigt

-

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

På [UFNs webbsida](#) framgår status för aktuella utvärderingar av utbildningar / ämnen inklusive fastställda utvecklingsplaner. Nedan förväntas varje institution lista de viktigaste åtgärderna som genomförs/påbörjats under 2025 utifrån fastställda utvecklingsplaner. Även åtgärder kopplat till forskningsutvärdering och externa utvärderingar inkluderas i detta.

Utvärdering inklusive år för utvärdering	Genomförda åtgärder (kortfattad summering av de viktigaste)
Religionsvetenskap, 2025-	Intern kvalitetsgranskning påbörjades under 2025, och ämnets självvärdering är inlämnad som ett första steg.
Magisterprogrammet för Audiovisuella studier	Intern kvalitetsgranskning påbörjades under 2025. Vi väntar på utfall och slutgiltig återkoppling.
Grundlärarprogrammet F-6, ordinarie och AIL	Intern självvärdering påbörjades under hösten 2025 och kommer att fortsätta under våren 2026.
Bild	Intern självvärdering genomfördes under 2025.

Utöver det som nämnts under ovan rubriker, har det genomförts andra åtgärder/utvecklingsinsatser under året som har bidragit till en förbättrad systematik i kvalitetssäkringsarbetet?

[Högskolans kvalitetssystem - Högskolan Dalarna](#)

Analys och värdering:

Flera ämnen har haft återkommande möten där kursutvärderingar, progression och examinationsformer har diskuterats gemensamt i lärarlaget. Arbetet med självvärderingen har bidragit till ökad samsyn kring utbildningens struktur och kvalitetskriterier samt tydliggjort behov av långsiktig planering av kursutveckling. Sammantaget har detta stärkt systematiken i kvalitetssäkringsarbetet.

Under 2025 organiserade religionsvetenskap ett kvalitetsinternat för ämnesgemensamma diskussioner om hur progression stimuleras och främjas, framför allt med fokus på gränsdragningar i bedömning av skriftliga insatser och uppsatsskrivande från studenter på olika nivåer. Under hösten 2025 inledde de dessutom ett samarbete med Språkstödet vid Högskolan Dalarna i syfte att hitta nya strategier för att utveckla studenternas akademiska skrivande.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Följa upp att ämnena har olika kvalitetsfrågor länkade till utbildning på agendan vid sina regelbundna möten.

Hitta former för att följa upp och utveckla den forskning som bedrivs vid institutionen.

4.4 Hållbarhetsarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina mål för hållbar utveckling? Rådet för hållbar utveckling kommer att använda dessa uppgifter för sin årliga uppföljning.

Målområdena är:

1. Utbildning
2. Forskning
3. Samverkan
4. Internationellt samarbete
5. Jämställdhet och inkludering
6. Möten och resor
7. Byggnader och energi
8. Cirkulära resursflöden

För mer info om målen, se [Mål och resultat - Högskolan Dalarna](#) och [Vägledning för arbete med hållbarhetsmålen 2025](#)

Analys och värdering:

Avdelningen medier reparerar själva all teknik som går sönder när det är möjligt, istället för att skicka till reparation. Vi tillverkar också alla möbler där vår teknik ska vara fast installerad, en besparing på ungefär 2 miljoner kronor per år. I huset finns 2 verkstäder för dessa ändamål, ansvariga för denna del av verksamheten är våra tekniker. Våra tekniker drar också allt kablage som byts/dras nytt och sköter också all installation och uppdatering av programvaror som innebär ytterligare besparingar för avdelningen. Insatser som bidrar till såväl ekologisk som ekonomisk hållbarhet.

Institutionen har utvecklat en forskarutbildning i området hållbara samhällen och organisationer, vilken om vi får examensrätten kan bidra till nya kunskaper om hur vi kan bidra till mer hållbara platser och hållbart arbetsliv, utifrån framförallt social och ekonomisk hållbarhet.

Arbetsvetenskap arrangerade en nationell forskarkonferens under 2025, där vi vid genomförandet beaktade de hållbarhetskrav som högskolan har.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

4.5 Arbetsmiljöarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina arbetsmiljömål?

För mer info om målen, se [Arbetsmiljömål HDa 2024-2026 med bilaga.pdf](#)

Se punkt 4.2(i).

4.6 Kompetensförsörjning

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året kopplat till kompetensförsörjning?

Analys och värdering: IKS har för första gången skrivit fram en kompetensförsörjningsplan för hela institutionen, med målsättningen att revidera/uppdatera årligen.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Varje avdelning kommer att fortsätta arbetet med långsiktig strategisk kompetensförsörjningsplanering i mer detalj för sina ämnen. Med syfte att identifiera nuvarande och kommande behov av rekryteringar och/eller stöd i den akademiska karriärutvecklingen. Utifrån befintlig forskning och utbildningsportfölj, men också kommande behov av kompetens utifrån olika samhällsförändringar.

Initiera diskussioner om meriteringstjänster.

4.7 Säkerhet och beredskap

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts utvecklingsinsatser/åtgärder under året kopplat till säkerhet och beredskap?

-

5. Riskhantering

Högskolegemensamma risker följs upp i separat process för rapportering till högskolestyrelsen. I de fall där specifika risker för institutionen/verksamhetsstödet identifierades i verksamhetsplanen, redogör för hur riskerna hanterats under året.

-

6. Övrigt

Är det något övrigt som institutionen/verksamhetsstödet vill berätta om för ledningen och organisationen kopplat till verksamhetsåret 2025?

Ett medskick från avdelningsledare är önskemål om bättre framförhållning på beslut som ska implementeras och längre svarstider på remisser som berör verksamhetens centrala delar. Engagemang att medverka finns, men förutsättningar behöver vara i balans med kraven.

Verksamhetsberättelse 2025 för Institutionen för språk, litteratur och lärande (ISLL)

1. Viktigaste budskapen och prioriteringar framåt

Kort sammanfattning – vilka är de tre viktigaste budskapen för institutionen/verksamhetsstödet att berätta om för övriga organisationen och ledningen kopplat till verksamhetsåret 2025? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

1) Fullvärdigt akademiskt lärosäte på sikt

Under 2025 har ISLL konsoliderat sitt utbildningsutbud och förstärkt institutionens sammanhållen akademiska miljö inom språkvetenskap, litteraturvetenskap samt språk- och litteraturdidaktik med en dynamisk ämnesövergripande växelverkan mellan dessa områden. Vi har satsat på att utveckla vårt utbildningsutbud med attraktiva utbildningar (t.ex. inom interkulturella studier och kommunikation på arbetslivet). Vi har ökat samverkan med andra lärosäten och satsar på att profilera oss ännu mer inom nätbaserad didaktik, interkulturella studier och flerspråkighet.

Vi har en nära samverkan mellan forskning och utbildning där stark forskningsanknuten utbildning är en självklarhet. Våra forskargrupper har god förmåga att attrahera till kunskapsutvecklingen inom sina fält nationellt och internationellt. Vi har ett stort antal disputerade lärare och seniorer inom kunskapsområden som är varandra understödande och vi har väl utvecklade nationella och internationella samarbeten med lärosäten inom våra fält. Vi behöver arbeta för att attrahera mer extern finansiering och utveckla vår samverkan med omgivande samhället. Vidare har vi påbörjat utveckla avancerade nivåer i våra utbildningar, så som masterprogram i interkulturella språkstudier, för att på sikt kunna ansöka forskarutbildningsrättigheter i interkulturella litteratur- och språkstudier.

2) Förstärkt samhällsrelevant humanistisk bildning genom nätburen undervisning med AI-säker högskolepedagogik

Vi har under 2025 förstärkt vår status nationellt som ett litet lärosäte med en förhållandevis stor och stark humanioramiljö där utbildning bedrivs med högkvalitativ nätbaserad högskolepedagogik med en hög tryck av nöjda studenter. Vi vill fortsatt arbeta för att behålla vårt bra rykte och satsa på att ännu mer förstärka och synliggöra samhällsrelevansen av våra utbildningar och forskning med digital pedagogik i fokus. Vi arbetar vidare med att föra in hållbarhetsperspektiv i all vår verksamhet och öka samarbete med andra forskare, lärosäten och olika finansiärer både nationellt och internationellt.

Från och med 2026 tar vi hand om forskningsprogrammet Nätburen undervisning som en integrerad del av vår forsknings- och pedagogisk verksamhet. Vidare arbetar vi mycket med att kompetensutveckla oss gällande användning av AI i högre utbildning och forskning. Genom återanslutning till Humtank kommer vi fr.o.m. 2026 arbeta mer synligt med att lyfta humanioras betydelse i dagens samhälle i fokus och verka för att det blir en förändrad syn och attityder till humaniora och bildning både på nationell och lokal nivå.

3) Ekonomi i balans

Under 2025 förbättrade ISLL sitt resultat betydligt inom alla verksamhetsgrenar och därmed uppnådde vi målet med att få ekonomin i balans. Att behålla ekonomin i balans är fortsatt prioriterat.

Vad gäller avdelning 3 (PUD och lärarutbildningskansliet):

Ett ökat intresse för arbete med uppdragsutbildningar. Detta beror bl.a. dels på regeringens införande av det Nationella professionsprogrammet (en nationell struktur för lärares, förskollärares och rektorers kompetensutveckling som bygger på akademiska kurser och praktiktäna skolforskning) och dels på ett ökat intresse från institutionerna utifrån en befarad minskning av studenter de närmaste åren. Avd 3 har under året för det första arbetat med information, kommunikation och dialog om professionsprogrammet såväl internt som externt. För det andra har professionsprogrammets införande inneburit ett ökat antal anbudsfrågningar från Skolverket varav flera krävt att avd 3 samordnat arbetet med dessa mellan olika institutioner. Vidare har avdelningen under hösten arbetat med att förbättra rutinerna kring uppdragsutbildning och även på olika sätt arbetat med information om uppdragsutbildning riktad mot institutionernas personal. Mycket arbete har lagts ner på att hitta former och rutiner för fördelningen av de s.k. PUD-medlen.

Fortsatt stor betydelse att behålla och vidareutveckla samverkan och ett ökat fokus på det praktiktäna. Under året har fortsatta signaler om betydelsen av samverkan kommit från såväl regeringen som skolmyndigheter. Den samverkan som sker mellan högskolan och regionens skolhuvudmän är en viktig grund för centrala delar inom lärarutbildningen såsom VFU, VAL, AIL, ULF osv. Under året har bland annat följande varit i fokus för att utveckla denna samverkan: Hur utveckla samverkan inom AIL utifrån nya behov och förutsättningar, professionsprogrammet som en gemensam angelägenhet både för högskolan och skolhuvudmännen, AI som en gemensam utmaning, relevant kompetensutveckling med högskolan som genomförare. Vidare har personal på avd 3 och PUD-nätverket varit en viktig del i planeringen av ett framtida samarbete med Linköpings universitet gällande lärarutbildning mot fritidshem och forskning med fokus på yngre barns lärande, vilket är ett exempel på en ökad samverkan med andra lärosäten. Vidare har ett initiativ tagits för samverkan med Mittuniversitet kring FRR-kurser (Fortbildning för rektorer som också är en del i professionsprogrammet). Vi kan också konstatera att lärarutbildningsutredningen lyfter de praktiktäna perspektiven som en viktig del i lärarutbildningen och att detta behöver få ännu större utrymme. Här utgör den samverkan som möjliggöra ett utbyte och ett nära samarbete mellan högskolans lärarutbildare och forskare och skolor med dess verksamma lärare och skolledare en viktig förutsättning.

Arbetet med ett förslag till lärarutbildningsnämndens organisation har påverkat avd 3, inte minst för att den har betydelse för avd 3:s placering och uppdrag. Detta kommer att få stor betydelse även under 2026 och en mycket viktig del blir därmed att involvera, föra dialog med och förankra det som sker med befintlig personal på avdelningen.

Under året fick högskolan i hård konkurrens fortsatt förtroende från Skolverket att vara ett av nu fem (tidigare sju) lärosäten som arbetar med det omfattande **uppdraget Riktade insatser, RI** (f.d Samverkan med bästa skola, SBS). Detta är ett stort uppdrag som bygger på den kompetens inom styrning, organisation och ledning av skolverksamheter som framför allt byggts upp inom avd 3 liksom den kompetens inom undervisningsnära skolutveckling som finns ute på institutionerna. Under slutet av året media uppmärksammade högskolans roll och delaktighet i framgångsrik skolutveckling hos några, från varandra skilda, skolhuvudmän kopplat till detta arbete inom SBS och RI.

2. Ekonomi

Institutionerna och verksamhetsstödet redogör i separat dokument för uppföljning och analys av årsbokslutet. Vad är de viktigaste budskapen från denna analys gällande årsbokslutet? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Under 2025 har vi förbättrat vår ekonomi avsevärt och alla verksamhetsgrenar visar ett positivt resultat förutom uppdragsutbildningen, vilket är helt enligt plan. Institutionen har under året fokuserat mycket på att bromsa studentproduktionen, få ner övertidsskulden, minska personalkostnaderna och se över hanteringen och bemanningen av uppdragen inom uppdragsverksamheten. Det är ett jobb som kommer att fortsätta under 2026.

Vi fortsatt behöver arbeta med förbättring av redovisning och öka medvetenheten om kopplingen mellan ekonomin och våra uppdrag. Vi fortsatt behöver öka den externa finansieringen av vår verksamhet. Samt vi behöver ha en mer tydlig struktur och tätare uppföljning av studentproduktionen och våra resurser.

Det arbete som skett under året med att utarbeta en modell för att fördela upparbetade och framtida medel från uppdrag inom VAL, AIL, ULF, uppdragsutbildningar m.m. måste fortsätta under 2026 och leda till att olika satsningar med koppling till dessa verksamheter kan genomföras. Att skapa utrymme i personalens tjänster på institutionerna för att arbeta med och utveckla dessa verksamheter och uppdragsutbildning utgör en viktig del i detta.

3. Huvuduppdrag

Utifrån högskolans uppdrag har varje institution och verksamhetsstödet fasta huvuduppdrag, se [Arbetsordning för institutioner](#) respektive [Arbetsordning för verksamhetsstödet](#).

Huvuduppdragen förväntas vara uppfyllda. Om huvuduppdragen inte har uppfyllts ska detta redogöras för här.

Våra huvuduppdrag uppfylls enligt nedan:

Huvuduppdrag A. *Institutionen ska bedriva utbildningar med hög akademisk kvalitet och relevans. Både kvalitet och relevansen av våra utbildningar är hög och vi har en hög studentnöjdhet. Men vi har pedagogiska utmaningar gällande användning av AI i våra utbildningar.*

Huvuduppdrag B. *Institutionen ska bedriva forskning av hög kvalitet.*

Vi har hög kvalitet i vår forskning, det är både nationellt och internationellt erkänt inom många områden (så som t.ex. tillämpad språkvetenskap, nätbaserad språkdidaktik, litteraturvetenskap), men vi fortsatt behöver synliggöra vår forskning mer och arbeta mer strategiskt för att öka antalet externt finansierade större forskningsprojekt samt fortsatt arbeta mot inrättande av ett forskningscentrum och forskarutbildning (eller forskarskola) enligt *Utvecklingsplan efter utvärdering av forskningsverksamheten vid ISLL*.

Huvuduppdrag C. *Institutionen ska arbeta för att integrera utbildning och forskning.*

Både inom vårt kursutbud på alla nivåer och även inom våra program utgör relevant forskning en naturligt integrerad del. Vissa utbildningar, så som t.ex. masterprogram i interkulturella studier har vuxit fram från en forskargrups (LiS) verksamhet. Seniora forskare deltar både i undervisning och tar fram kurslitteratur. Vi fortsatt satsar på att stötta och uppmuntra adjunkterna att vara en aktiv del av vår forskningsmiljö (genom högre seminarier, forskargruppernas verksamhet och olika forskningsprojekt) i högre utsträckning.

Huvuduppdrag D. *Institutionen ska samverka med det omgivande samhället. Samverkan ska vara till gagn för forskning och utbildning.*

Det sker samverkan både med regionen och det större omgivande samhället genom olika forskar- och ämnesnätverk, uppdragsutbildningar, publikations- och andra akademisk verksamhet (t.ex. olika sakkunniguppdrag, gästföreläsningar, studiebesök, debatt och populärvetenskaplig verksamhet).

Huvuduppdrag E. *Institutionen ska arbeta för en hållbar organisation och struktur för sin verksamhet.*

Vi har kommit en bra bit med detta, men en utmaning är en ökning av arbetsbelastning och därmed stressrelaterade besvär hos medarbetarna inkl. ökade antal sjukskrivningar.

Avd 3:s uppdrag är att främja samverkan med det omgivande samhället på skolområdet. Detta uppdrag har uppfyllts under 2025, bl.a. genom arbetet med samverkan rörande övningsskolor, VFU, AIL, VAL, kompetensutveckling för lärare och rektorer, ULF och övrig praktiktära skolforskning osv. Vidare har avd 3 bland annat tagit en aktiv roll i arbetet som fokuserat på att utveckla en samverkan med Linköpings universitet gällande lärarutbildning mot fritidshem. Avd 3 har också uppfyllt sin roll som "en väg in" för skolmyndigheter, skolhuvudmän m.fl. till högskolan.

Avdelningens roll gällande uppdragsutbildning inom skol- och utbildningsområdet har också uppfyllts. Här har ett arbete med att förbättra och utveckla de interna rutinerna kring bland annat anbudsförfarandet påbörjats. Vidare har mycket tid lagt på arbetet med att hitta former för att fördela medel från våra externa uppdrag såsom AIL, VAL, ULF m fl.

Läroverksamhetskansliet har uppfyllt sina arbetsuppgifter som under året utvecklats i och med att man fungerat som ett stöd för den interimistiska läroverksamhetsnämnden, I-LUN.

De medarbetare som arbetar inom VAL har uppfyllt sitt uppdrag. Regeringen har precis vid årsskiftet fattat beslut om att permanenta VAL.

Ett medskick är dock att dessa uppdrag uppfyllts utifrån en ansträngd arbetsbelastning där flera medarbetare legat på en bra bit över 100% en stor del av året.

4. Prioriteringar för verksamhetsåret

4.1 Externa uppdrag

De krav som åligger Högskolan Dalarna som myndighet framgår bland annat via regleringsbrev.

Dessa externa uppdrag förväntas vara uppfyllda. Rapportering sker i huvudsak genom årsredovisningen. Om något uppdrag inte uppfyllts ska det även rapporteras här. I de fall särskild rapportering skett under året, ska även dessa kortfattat redogöras för här.

-

4.2 Strategins delmål inklusive rektors prioriterade delmål

För varje delmål inklusive rektors fokusområden (egna svarsrutor), sammanfatta hur institutionens arbete under året har bidragit till delmålet. Redogör för analys och värdering av det som planerades för / genomfördes 2025 samt vad som tas med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt).

a. Med sammanhållna akademiska miljöer med attraktiva utbildningar inom relevanta utbildningsområden, där forskning och utbildning hänger samman och där flera områden erbjuder utbildning från grundnivå till forskarutbildning

Rektors fokusområde: Ekonomi i balans (inkl. uppföljning av åtgärdsplan för hållbar utbildningsproduktion)

Analys och värdering:

Vi har under 2025 fått en större medvetenhet om våra ekonomiska förutsättningar att bedriva vår verksamhet och har blivit noggrannare med att hålla oss inom våra ekonomiska ramar.

Att få ekonomin i balans och att få även överskott i vissa ämnen enligt uppdrag har varit vår första prioritet. Vi har arbetat för att öka antalet HST i alla våra ämnen, att få en hållbar studentproduktion, och att effektivisera användningen av personella resurser. Vi har dessutom varit återhållsamma med nyrekryteringar. Vi har lyckats ganska väl med att få ekonomin i balans och att få även överskott i vissa ämnen enligt uppdrag. Vi har också lyckats med att öka antalet HST i alla våra ämnen (i vissa ämnen har detta också lett till en motsatt effekt, nämligen överproducering). Studentproduktionen har också blivit mer hållbar; genomströmningen inom vissa kurser har ökat, medan på andra har minskat. Vi har även lyckats med att effektivisera användningen av våra personella resurser och genom att vi har varit återhållsamma med nyrekryteringar har vi även minskat vår personalstyrka.

Avd 3 bidrar till att utveckla och vidareutveckla utbildningar och uppdragsutbildningar som upplevs kvalitativa och relevanta utifrån ett skolhuvudmannaperspektiv. Ett aktuellt exempel på hur samverkan kan initieras och planeras i ett nära samarbete mellan lärarutbildningen och skolhuvudmännen är den nya AIL-utbildningen 7-9 som startat hösten 2025. Vidare kan samverkansprojekt, uppdragsutbildningar m.m. skapa möjlighet till kompetens- och kursutveckling inom samtliga lärarutbildningar och fortbildningar inom skolområdet och därmed också bidra till att stärka kvaliteten.

Det nya nationella professionsprogrammet har inneburit ett ökat fokus på akademiska kurser som kompetensutveckling för verksamma lärare och skolledare och avd 3 har arbetat mycket aktivt i arbetet med bland annat nya anbudsfrågningar gällande nya kurser som Skolverket tagit fram kopplat till professionsprogrammet. Arbetet med att stödja institutionerna gällande uppdragsutbildning bidrar med alternativa inkomster för institutionerna. Vidare har avd 3 haft en aktiv roll i det påbörjade utbildnings- och forskningssamarbetet med Linköpings universitet gällande ett samarbete kring Lärarutbildning mot fritidshem som är starkt efterfrågat från regionens skolhuvudmän och kan bidra till att behålla och utveckla kompetens inom högskolan.

Avdelningens arbete med den samverkan som möjliggör ett utbyte och ett nära samarbete mellan högskolans lärarutbildare och forskare och skolor med dess verksamma lärare och skolledare utgör en viktig förutsättning för lärarutbildningens kvalitet. Vi kan också konstatera att lärarutbildningsutredningen lyfter de praktisknära perspektiven som en viktig del i lärarutbildningen och att betydelsen av samverkan inte kommer att minska de kommande åren.

Lärarutbildningskansliet utgör en viktig länk mellan olika delar i lärarutbildningen och även i samarbetet med skolhuvudmännen, vilket i sin tur bidrar till lärarutbildningarnas kvalitet.

Personal från avd 3 höll i planeringen och genomförandet av de lärarutbildningsdagar som hölls i Rättvik under hösten, vilka förhoppningsvis bidrog till samarbete och arbetet med kvalitetsutveckling inom lärarutbildningen.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Att hålla oss inom våra ekonomiska ramar är fortsatt prioriterat.

Avdelning 3: Det arbete som under året skett med att utarbeta en modell för att fördela upparbetade och framtida medel från uppdrag inom VAL, AIL, ULF, uppdragsutbildningar m.m. måste fortsätta

under 2026 och leda till att olika satsningar med koppling till dessa verksamheter kan genomföras. Att skapa utrymme i personalens tjänster ute på institutionerna för att arbeta med och utveckla dessa verksamheter och uppdragsutbildning utgör en viktig del i detta.

Rektors fokusområde: Omhändertata resultat från översyn av utbildningsutbud

Analys och värdering: Att omhändertata resultat från översyn av utbildningsutbud har varit prioriterat vid ISLL. En översyn av alla kurser och program har gjorts i ämnena. Som resultat har flera kurser tagits bort och några även periodiserats i vårt kursutbud.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Vissa samhällsrelevanta kurser kan behövas utifrån efterfrågan startas upp igen, medan andra kurser behöver förmodligen pausas för att balansera upp det.

Övrigt

-

b. Där interdisciplinära ansatser är en naturlig del av utbildningen och där andelen utbildning på avancerad nivå har utökats

Analys och värdering:

Masterprogrammet *Interkulturella litteraturstudier* (MIKL) sattes ht 24 och är ett samarbete mellan flertalet av institutionens ämnen. Vi har arbetat vidare med att utveckla programmet och utöka internationella nätverk och utbyten kopplade till programmet. Hittills har programmet visat sig attraktivt.

Vi har utvecklat och gett fr.o.m. ht25 kursen *Kommunikation på arbetsplatsen: Interkulturalitet och inkludering* (15 hp) inom tillämpad språkvetenskap med inriktning mot yrkesliv, flerspråkighet och digital kommunikation, som är ett samarbete mellan flera ämnen och forskare inom ISLL och arbetsvetare inom IKS. Här finns enligt tidigare planer möjlighet till ökat samarbete med andra lärosäten samt näringslivet, som vi önskar kunna utveckla framöver.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Likt MIKL behöver vi utveckla motsvarande språkvetenskapligt program, Masterprogram i interkulturella språkstudier (MIKS) med liknande upplägg, där huvudansvarig för utvecklingen är forskargruppen FoS (Forum för språkvetenskap) för att möjliggöra våra studenter en lämplig ingång till forskarutbildning även inom språkvetenskaplig inriktning. Utvecklingsarbetet sker med stöttning av forskargruppen LiS (Litteraturer i samhället), som utvecklade MIKL samt MIKL:s programråd. Vi planerar också att utveckla en avancerad nivå till kursen *Kommunikation på arbetsplatsen: Interkulturalitet och inkludering* (15 hp) och utöka samarbete med vårdvetenskap. Med dessa utbildningar vill vi dels öka kopplingen till samhällsrelevant forskning och dels öka antalet internationella och betalande studenter. Vi har även preliminära planer på att öka samarbetet med vård- och teknikutbildningar, inte minst inom och genom vårt specifika kompetens på digital kommunikation och nätbaserad pedagogik.

c. Där studenten är i centrum, där digitaliseringskompetens är centralt och där det erbjuds flexibla undervisningsformer med en väl utvecklad pedagogik för såväl utbildning på campus som för nätburen undervisning

Analys och värdering:

Vi ses nationellt som mycket framstående särskilt inom flexibla undervisningsformer med väl utvecklad pedagogik för nätburen undervisning. Vi gör även betydelsefull forskning inom området.

Högskolans kompetens och goda renommé gällande distansutbildning och flexibla undervisningsformer är en viktig konkurrensfördel i samband med anbudsfrågningar gällande uppdragsutbildning från såväl Skolverket som andra uppdragsgivare.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Att bevara och utveckla vår kompetens och våra förutsättningar att erbjuda utbildning av hög kvalitet i olika undervisningsformer och med en hög grad av flexibilitet. Vi vill fortsatt arbeta med att synliggöra våra samhällsrelevanta kurser där nätbaserad undervisning erbjuder studenterna flexibilitet och öppnar nya vägar till kunskap under livets olika faser. Lärarnas digitala didaktiska kompetens fortsätter att utvecklas genom särskilda insatser genom workshops och konferens samt att forskning på nätburen undervisning, högskoledidaktik och AI-pedagogik bedrivs. Vi önskar fortsatt erbjuda didaktiskt inriktade fristående kurser på distans för att möjliggöra olika vägar till lärarexamen för studenter i och utanför Dalaregionen och för att ytterligare bidra till att möta samhällets behov av välutbildade ämneslärare och modersmålslärare i språk.

d. Där bildning, utbildning och internationalisering är i fokus för att öka kunskap om, och beredskap för, att möta viktiga samhällsutmaningar

Analys och värdering:

Vi har ökat de internationella inslagen i våra utbildningar och forskning genom samarbete med lärosäten utomlands och ökat personalmobiliteten med stöd av Erasmus och STINT. Vi har fortsatt arbetat för att kunna erbjuda våra samhällsrelevanta utbildningar digitalt med flexibilitet och med hög kvalitet trots minskade resurser.

Inom Riktade insatser och FOU-nätverket utgör vi en aktiv del i att stödja skolutveckling och bedriva forskning gällande skolverksamheter med stora utmaningar. Detta i sin tur bidrar till att öka kunskapen om dagens skola och de utmaningar den står inför.

PUD ser ett fortsatt behov av att, utifrån samhällsutmaningar inom skolan och utbildning (till exempel hot och våld, psykisk ohälsa, behov av förebyggande elevhälsa osv), samverka med andra sektorer både inom och utanför Högskolan. Exempelvis Hälsa och välfärd i Dalarna (tidigare SUD) kan vara en given partner för att t.ex. arbeta fram fortbildning för lärare, rektorer m.fl. som rör dessa områden. En annan samhällsutmaning är fortsatt kompetensförsörjning inom skolområdet, både i den egna regionen och nationellt. Här ser vi behov av fortsatt dialog och samverkan mellan skolhuvudmännen och Högskolan för att göra läraryrket attraktivt.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Vi behöver fortsatt arbeta med att lyfta hållbarhetsfrågor och därmed aktuella samhällsutmaningar i våra utbildningar. Vidare behöver vi fortsatt satsa på att synliggöra att våra utbildningar och forskning inkluderar aktuella samhällsfrågor, t.ex. inom temana interkulturalitet, språklig mångfald, migration, narrativ och identiteter, dystopisk och utopisk litteratur och det postsovetiska ryska samhället. Vi ska

också i ökad omfattning marknadsföra våra samhällsrelevanta utbildningar till både internationella studenter och näringslivet.

e. Med en dynamisk och samhällsrelevant forskning med starka forskargrupper inom flera forskningsområden

Analys och värdering:

Vi har väl etablerade aktiva forskargrupper som under 2025 arbetat strategiskt för att öka intäkterna från externa forskningsfinansiärer med målet att volymen externfinansierad forskning ska öka. För detta har vi bl.a. upprättat ett årshjul för skrivandet av ansökningar om externa medel, har hållit och deltagit i workshops om att skriva framgångsrika forskningsansökningar, har förstärkt de interna processen för kvalitetssäkring och har format grupper som har arbetat och fortsatt arbetar med gemensamma ansökningar och publikationer. Vi har anordnat också flera både nationella och internationella konferenser, bl.a. inom litteraturvetenskap och modersmålsdidaktik. Forskargrupperna har också arbetat vidare med att utveckla sina publiceringsstrategier där det uppmuntrats till publicering av såväl forskningsartiklar som forskningsbaserade texter med samhällsrelevans. Vi har också satsat mer på forskningskommunikation och samverkan för att öka synliggörandet av samhällsrelevansen av vår forskning.

PUD och lärarutbildningskansliet har flera kanaler för att fånga behov och föra dialog om vilka samhällsutmaningar som är relevanta för såväl utbildning som forskning när det gäller främst området skola och utbildning. Exempel på sådana kanaler är PUD-råd, PUD-AU och de dialogmöten som fortsatt genomförs även under detta år med flera av regionens skolhuvudmän.

Avd 3 framhåller samhällsrelevansen i alla samverkansprojekt mellan akademi och praktik. Avd 3 har en viktig roll i Högskolans arbete med det nationella ULF-uppdraget med fokus på praktiktäna skolforskning. Under året har avdelningen fortsatt sitt arbete med fokus på att koordinera och främja praktiktäna skolforskning inom ramen för ULF, lokal praktikutveckling och skolforskningsfonden

En stark forskningsanknytning är helt centralt även inom högskolans uppdragsutbildningar. Inom det stora uppdraget som utgörs av Riktade insatser finns exempel på hur uppdrag, som högskolan utför på uppdrag av Skolverket, också beforskas i samverkan med andra lärosäten. Under året har medarbetare på avd 3 fortsatt att vara ansvarig för och delaktig i denna forskning och i de seminarier m.m. där denna forskning sprids. Här utgör det nationella FOU-nätverket och dess deltagande lärosäten ett viktigt forum (där även prefekten för ISLL utgör en del av styrgruppen). Ett annat exempel är den följeforskning som fortsatt bedrivs på uppdrag hos en stor skolhuvudman utanför regionen.

Avd 3 bevakar möjligheter till forskningssamverkan inom skolrelevant forskning som stärker lärarutbildning, uppdragsutbildning och stödinsatser i samverkan med skolmyndigheter och skolhuvudmän. Forskargruppen Pedagogiskt ledarskap och pedagogiska miljöer är relevant i detta arbete.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Vi fortsatt behöva arbeta strategiskt för att öka intäkterna från externa forskningsfinansiärer, öka möjligheter för samverkan med näringslivet och ännu mer öka nätverkande och samarbete med andra lärosäten inom samhällsrelevant forskning.

I likhet med andra lärosäten behöver frågan om den praktiktäna forskningens status fortsätta att diskuteras. Här finns som redan nämnts ett tydligt stöd i det nationella ULF-avtalet m.m. som ger fortsatta ekonomiska resurser till praktiktäna forskning/forskning i samverkan.

f. Där kollegiet har en central roll och där det råder en väl utvecklad kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning kvalitetsystem

Analys och värdering:

ISLL har en väl utvecklad och fungerande kollegial sammanhållning, tydliga mötesstrukturer och roller samt en kvalitetskultur med regelbundna högre seminarier, forskargruppträffar, webinarier, högskolepedagogiska seminarier och workshopar, meriteringsträffar, forskarfrukostar, skriv- och läsretreat för samtliga lärare och forskare. Vi har årligen en campusvecka där vi träffas för kollegiala möten och erfarenhetsbyten. Forskargrupperna är väletablerade och arbetar strukturerat med flera kvalitetsuppdrag. Det institutionsövergripande handledarkollegiet arbetar tematiskt och förstärker handledarkompetensen på institutionen genom kontinuerliga träffar. Våra utbildningar och vår forskning kvalitetsgranskas kontinuerligt och får goda omdömen.

Inom avd 3 finns en omfattande kompetens inom området systematiskt kvalitetsarbete m.m. i och med att flera av de uppdrag och uppdragsutbildningar som avdelningens medarbetare själva arbetat i har haft detta fokus. Arbetet inom avd 3 uppdrag ställer stora krav på självständighet som måste baseras på ansvar och tillit och uppfattningen är att detta fungerar mycket väl. Inom de uppdrag och uppdragsutbildningar som högskolan får på uppdrag från Skolverket finns alltid krav på uppföljning och utvärdering där vi i de flesta fall också ska skriva en slutrapport som innehåller en analys av genomförd utvärdering. Det finns därmed ständigt en extern aktör som ställer krav på uppföljning och utvärdering.

Kollegiet är högst involverad i att utveckla vår kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

ISLL arbetar även i fortsättningen för stark forskning inom språkvetenskap, litteraturvetenskap, språk- och litteraturredidaktik samt utbildningsvetenskap och förstärkt kvalitet i våra utbildningar med kontinuerlig satsning på kompetensutveckling. Vi fortsatt arbetar för att öka adjunkternas deltagande i olika institutionsgemensamma forskningsaktiviteter och därmed förstärka forskningsanknytningen i våra utbildningar. Likaså arbetar behöver vi fortsatt arbeta med att öka de seniora forskarnas ansvar i forskningsanknytningen inom institutionens utbildningar och att öka de seniora forskarnas kvalitéstärkande roll t.ex. i samband med meriteringar. Vi behöver också öka de seniora forskarnas akademiska ledningsansvar samt öka antalet seniora forskare för att skapa möjligheter för fler att ta på sig akademiskt ledarskapsuppdrag. Den inre organisationen utvecklas genom stöd till dem som åtar sig ett ledarskapsuppdrag och genom processer för överlämning. Fortsatt arbete görs på avd 3 för att utveckla uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten.

Rektors fokusområde: Inre organisation

Analys och värdering:

Vi har arbetat med att skapa en stabil inre organisation av institutionen med nya avdelningar, roller och funktioner enligt nya regler.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Den inre organisationen av institutionen kommer förmodligen behöva ses över beroende på det utvecklings- och förändringsarbete som görs inom lärosätet gällande lärarutbildningens organisation.

Övrigt

-

g. Där stödet till verksamheten är ändamålsenligt och effektivt

**Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning
kvalitetssystem**

Analys och värdering:

Under 2025 har vi sett en viss försämring av det tidigare så väl fungerande stödet.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Vi vill även i fortsättningen ha en god dialog och samarbete med relevant stödverksamhet.

Övrigt

-

h. Där samverkan för ömsesidig nytta med viktiga intressenter i omgivande samhället är en grundsten

Analys och värdering:

ISLL:s forskare och ämnesmiljöer har alltid haft en god och väl etablerad kontakt med andra utbildningsmiljöer och detta har förstärkts under 2025, bl.a. med ömsesidigt intresse för varandras verksamheter, auskultation hos oss samt gemensamma seminarier och utlåning av personal (främst med Uppsala universitet, Högskolan i Gävle och Luleå tekniska universitet). Många forskare har också etablerade kontakter med skolor samt deltar i fortbildande verksamheter med och för lärare i skolan. Vi har också en förstärkt samverkan med bland annat Språklärarnas riksförbund och med ASLA, den svenska föreningen för tillämpad språkvetenskap, Litteraturens Hus Dalarna. Vi har under 2025 haft också samarbete med bland annat Totalförsvarets forskningsinstitut genom besök. Vi har också påbörjat etablera samarbete med näringslivet.

Under 2025 har ISLL aktivt deltagit i den nationella inventeringen av språkutbildningar och språkforskning som RJ:s styrgrupp för språkforskning genomfört och vi har också aktivt bidragit till att både UKÄ och Riksrevisionen har kunnat samla in kunskap om våra nätbaserade utbildningar. Vi har även deltagit i samhälls- och utbildningspolitisk debatt gällande nätbaserade språkutbildningar. Och återupptagit samarbetet med humanistiska fakulteter runt om i landet genom deltagande på Humanistiska fakultetskonferensen för att i framtiden bli återigen en aktiv aktör inom tankesmedjan Humtank. Utöver dessa har vi även påbörjat ett samarbete med det nystartade Språkmuseet.

PUD som samverkansforum bygger på samverkansavtal för ömsesidig nytta avseende utbildning och forskning finns med PUD-regionens huvudmän, fn ingår 28 skolhuvudmän i PUD-rådet. Två regleringsbrevstyrda uppdrag för utveckling av övningsskolor samt arbetsintegrerad lärarutbildning är centrala i samverkan med skolhuvudmännen. Inom PUD-nätverket har bland annat följande områden varit föremål för samverkan under året: Hur utveckla samverkan inom AIL utifrån nya behov och förutsättningar, professionsprogrammet som en gemensam angelägenhet både för högskolan och skolhuvudmännen, AI som en gemensam utmaning, relevant kompetensutveckling med högskolan som genomförare. Vidare har personal på avd 3 och PUD-nätverket varit en viktig del i planeringen av ett framtida samarbete med Linköpings universitet gällande lärarutbildning mot fritidshem och

forskning med fokus på yngre barns lärande, vilket är ett exempel på en ökad samverkan med andra lärosäten.

Samverkan med det omgivande samhället sker också genom bl.a. Riktade insatser, Fortbildning för rektorer, Skolforskningsfonden, Utveckling, lärande och forskning (ULF).

Avdelning 3 har också en väletablerad och långvarig samverkan med andra lärosäten, bland annat genom det nationella RUC-nätverket samt nationella samverkan, samarbete och erfarenhetsutbyte inom VAL, AIL, övningsskoleprojektet, ULF, SBS osv. Under året har vi ett initiativ tagits för att samverka med Mittuniversitet kring FRR-kurser (Fortbildning för rektorer som också är en del i professionsprogrammet).

I detta sammanhang kan också I-LUNs arbetsgrupp för strategiska frågor, där avd 3 haft en representant, nämnas eftersom gruppen under året till stor del fokuserat på frågor som krävt samverkan med omgivande samhället. Utredningen om en ny ansökan om examensrätt för Förskolläraryrket, samarbetet med Linköping universitet gällande lärutbildning mot fritidshem samt remisser från främst utbildningsdepartementet.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Det har påtalats hur viktiga vissa språk, exempelvis ryska, kinesiska och arabiska, är för Sveriges nationella säkerhet. Det gäller såväl våra språkkurser som kurser i kultur och samhälle. Här vill vi fortsatt arbeta för en närmare kontakt med olika aktörer som behöver denna kunskap i syfte att fler deltar i de kurser vi redan ger och för möjlighet att utveckla fler uppdragsutbildningar.

Vi kommer fortsatt aktivt medverka i de särskilda satsningarna som följer RJ:s utredning, som har målet att förstärka främst forskning inom alla levande språk vid svenska lärosäten. Genom detta ökas våra möjligheter för samverkan med tydlig koppling till samhällets framtida behov av språkutbildningar och språkforskning. Vidare kommer vi genom återanslutning till Humtank arbeta aktivt med att förstärka humanioras roll såväl inom som utanför de akademiska institutionerna. Genom aktiv kommunikation i sociala medier, olika intressenter (bl.a. Språkmuseet) vill vi öka synliggörandet av vår utbildning och forskning.

Som redan framkommit betonas samverkan såväl med det omgivande samhället, övriga lärosäten m.m. i flera aktuella utredningar, avtal osv. Vi ser därmed att den samverkanskompetens, erfarenheter och kontaktnät som finns inom avd 3 fortsatt kan användas för att utveckla arbetet med samverkan inom högskolan. Inom PUD finns också exempel på forskning om samverkan mellan forskare, lärutbildare och verksamma lärare och rektorer.

i. Där den fysiska och sociala arbetsmiljöns höga kvalitet starkt bidrar till lärosätets attraktivitet och medarbetarnas trivsel

Rektors fokusområde: Inre organisation

Analys och värdering:

Inom den nya interna organisationen av institutionen har medarbetarnas roller och funktioner samt det akademiska ansvarstaget blivit mer tydliga och den sociala miljön samt trivsel på arbetsplatsen har blivit något förstärkta genom särskilda satsningar på institutionsgemensamma aktiviteter.

ISLL har sedan länge tillämpat lärosätets lokalpolicy. Trots detta är vi fortsatt ganska trångbodda och huserar i en orenoverad och för vår verksamhet mindre anpassad korridor. Det påverkar attraktiviteten och både den fysiska och sociala arbetsmiljön negativt. En förbättring av den fysiska arbetsmiljön

behövs med förhoppning om att bidra till en förbättring av den sociala arbetsmiljön på institutionen och därmed vår attraktivitet och trivsel på arbetsplatsen.

Samtidigt attraheras personal av den flexibilitet vår distansutbildning och digitala kommunikation medför. Flexibiliteten ökar möjligheterna att attrahera lämpliga personer, både inför anställningar och för samarbeten och utbyten. Den senaste årens snabba förändringar på lärosätet samt ekonomiska svårigheter och därmed ökad arbetsbelastning hos personal har dock påverkat mycket negativt och orsakat en del personalflykt och svårighet med att rekrytera.

Personalen på avd 3 trivs generellt sätt mycket bra med arbetsuppgifter osv. Det utdragna arbetet med att ta fram en ny organisation för lärarutbildningen och att utreda avd 3:s placering har dock fortsatt att ha en negativ påverkan på medarbetarna då det inneburit en osäkerhet om framtiden.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Vi vill fortsatt satsa på att skapa trivsel och ett trevligt arbetsklimat på institutionen genom extra omsorg om personalen som har varit särskilt utsatt under en längre period. Vi värdesätter god förankring, god framförhållning samt tydlig och transparent kommunikation på institutionen både mellan medarbetarna och mellan institutionens ledning och medarbetarna.

Delaktighet, och därmed transparens, i samtliga grupper som kommer att arbeta med rektors beslut rörande avd. 3:s verksamhet är en förutsättning för att återfå trivseln till ursprunglig, god, nivå.

Övrigt

Analys och värdering: Vi har under 2025 satt särskilt fokus på hållbarhetsfrågor.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Vi implementerar ett nytt prefektbeslut gällande hållbar konsumtion av livsmedel.

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

På UFNs webbsida framgår status för aktuella utvärderingar av utbildningar / ämnen inklusive fastställda utvecklingsplaner. Nedan förväntas varje institution lista de viktigaste åtgärderna som genomförts/påbörjats under 2025 utifrån fastställda utvecklingsplaner. Även åtgärder kopplat till forskningsutvärdering och externa utvärderingar inkluderas i detta.

Utvärdering inklusive år för utvärdering	Genomförda åtgärder (kortfattad summering av de viktigaste)
Spanska 2024	Ämnet har utrett möjliga orsaker till att få studenter tar ut examen i spanska trots att många skriver examensarbeten.
Interkulturella litteraturstudier (IKLS)	Ett programråd har bildats och inrättats.
Forskningsutvärdering	Forskningsutvärderingens utvecklingsplan följs upp kontinuerligt genom att proprefekt och prefekt träffar forskargrupper och forskargrupsledarna regelbundet. Även Rådet för strategisk forskningsledning, RåFS, jobbar med dessa frågor. Forskarnas användning av interna forskningstid följs upp av en särskild blankett; detta analyseras och diskuteras individuellt på medarbetarsamtal och generellt på chefsgrupp, RåFS och IL.

Utöver det som nämnts under ovan rubriker, har det genomförts andra åtgärder/utvecklingsinsatser under året som har bidragit till en förbättrad systematik i kvalitetssäkringsarbetet?

Högskolans kvalitetssystem - Högskolan Dalarna

Analys och värdering:

Arbetet med kursanalyserna för HT25 pågår fortfarande, men de första intrycken är positiva och systemet bedöms underlätta det systematiska kvalitetsarbetet framöver. I vissa ämnen har det nya systemet lett till ökad svarsfrekvens och därmed bättre underlag för kursanalyser. I andra förblir svarsfrekvensen låg trots påminnelser under seminarier, via Canvas och i samband med examination. Flera ämnen försöker därför komplettera kursutvärderingsenkäterna med t ex forum där studenterna kan ge feedback under pågående kurs för att fånga upp fler synpunkter. För kurser med få studenter, där anonymitet inte kan garanteras, används ibland muntliga kursutvärderingar. I svenskämnet har rutinerna för kursanalyser ytterligare konsoliderats under 2025. Anonyma kursvärderingar genomförs nu som standard endast på helkursnivå för att minska utvärderingsutmattning och öka svarsfrekvensen. Synpunkter på delkursnivå samlas i stället in genom andra former, såsom kurslag, kortare enkäter eller muntlig feedback.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Tidsspannet då kursutvärderingarna är öppna behöver diskuteras. En del studenter har bråttom att avsluta kurserna och kanske inte går in i kursrummet den sista veckan eller efter kursavslutning och missar därmed att besvara enkäten.

Vi har förhoppning om att det nya arbetssättet med kursvärderingarna– och analyserna som införs 2026 kommer att bidra till en positiv utveckling.

4.4 Hållbarhetsarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina mål för hållbar utveckling? Rådet för hållbar utveckling kommer att använda dessa uppgifter för sin årliga uppföljning.

Målområdena är:

1. Utbildning
2. Forskning
3. Samverkan
4. Internationellt samarbete
5. Jämställdhet och inkludering
6. Möten och resor
7. Byggnader och energi
8. Cirkulära resursflöden

För mer info om målen, se [Mål och resultat - Högskolan Dalarna](#) och [Vägledning för arbete med hållbarhetsmålen 2025](#)

Analys och värdering:

Utbildning: I nyskrivna kursplaner diskuteras hur olika aspekter av hållbarhet kommer in för att stärka studenternas förmåga att förstå och hantera komplexa problem.

Forskning: Forskningen ska generera ny kunskap som stärker våra utbildningar, främjar kunskapsutvecklingen i samhället och i många fall kan nyttiggöras. I våra tre forskargrupper genomförs forskning kring frågor som adresserar viktiga språk- och samhällsfrågor, så som t.ex. migration, mångfald, ekokritik och jämställdhet, och kan därmed bidra till ökad medvetenhet och kunskap om hållbar utveckling. På ISLL:s campusvecka 2025 lades tonvikten vid språk och politik som ett led i att medvetandegöra vilken roll språket spelar i en demokrati.

Samverkan: Samverkan sker till stor del på digitala vägar, exempelvis genom webinarier, digitala seminarier och konferenser. Vår utbildning ges mest med nätbaserad pedagogik, medan inom området samverkan har vi ambitionen att hitta en balans mellan digitala möten och träffar på campus i samband med olika forskningsaktiviteter och möte med gästforskare och internationella kollegor. Våra vetenskapliga konferenser är nästan uteslutande på plats och våra högre seminarier är i hög utsträckning på plats. Vi har också återkommande institutionskonferenser och en institutionsvecka per år, då kravet är att medarbetarna möts på campus.

Internationellt samarbete: Det finns ett väl integrerat internationellt perspektiv i de flesta av utbildningarna, inte minst genom studenternas och personalens sammansättning, men även genom digitala internationella samarbeten vad gäller till exempel kurssamarbeten och online-praktikanter från olika länder. Flera lärare har också internationella kontakter med universitet från sina hemländer eller där de gick forskarutbildning, och många samarbeten sker genom dessa kontakter.

Jämställdhet och inkludering: ISLL har ett inkluderande arbetssätt där alla medarbetare oavsett bakgrund deltar jämlikt. ISLL:s medarbetare representerar en mångfald av olika utbildnings-, kulturella och etniska bakgrunder och även vår verksamhet är mångfaldig och internationellt genom ett fokus på flera språk, länder och kulturer i all vår utbildning och forskning. Alla medarbetare oavsett kön, etnicitet m.m. erbjuds bidra lika aktivt till att utveckla institutionens undervisnings- och forskningsmiljö: alla förväntas lika aktivt ta ansvar för det akademiska ledarskapet, alla har samma möjligheter att söka och erhålla forskningsmedel, t.ex. den interna tilldelningen av forskningstid och expenser är lika för alla.

Möten och resor: en stor andel av ISLL:s personal och studenter är bosatta utanför Dalaregionen och största delen av vår kurs- och programutbud ges digitalt. Institutionen har därför skapat en egen policy för möten och resor som styrs av viktiga hållbarhetsaspekter. Våra lokaler inkl. personalrummet är väl nyttjade, om än något trånga för vårt behov.

Under 2025 arbetade ISLL med olika informationsinsatser gällande klimatsmarta måltider inför prefektbeslut i januari 2026 gällande hållbar kost vid alla tillfällen där ISLL som institution bjuder på förtäring, vilket är i linje med högskolans rekommendationer för hållbara evenemang

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Efter att ett pilotprojekt genomförts i ett ämne kommer flera ämnen arbeta med att få in hållbarhetsaspekter i sina utbildningar.

4.5 Arbetsmiljöarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina arbetsmiljömål?

För mer info om målen, se [Arbetsmiljömål HDa 2024-2026 med bilaga.pdf](#)

Analys och värdering:

Under 2025 har personalens största belastning varit kopplad till den organisatoriska och ekonomiska arbetssituationen vid institutionen. Fokus har i högre grad förskjutits från långsiktig ämnesutveckling till krav på ekonomisk balans, vilket dels har ökat arbetsbelastningen och stressnivåerna, dels lett till ökad osäkerhet om framtiden. Arbetsbelastningen är ofta ojämnt fördelad över terminerna, med perioder av stor tidspress och omfattande bedömningsarbete.

Sammanhållningen i ämnena är generellt mycket god och stärks genom gemensamma aktiviteter, t ex studieresor och återkommande sociala aktiviteter. Flera ämnen har hanterat sjukskrivningar genom starkt kollegialt samarbete och stöd från timplärare/vikarier, vilket visar på hög flexibilitet och ansvarstagande.

En växande utmaning är den snabba utvecklingen av generativa AI-verktyg, både vad gäller fuskärenden och kravet att integrera AI i undervisningen. Hantering av AI-relaterade disciplinärenden är tidskrävande och stressande för lärare. Samtidigt upplever många lärare ett behov av snabb kompetensutveckling inom området, där högskolans stöd i nuläget upplevs som otillräckligt.

Införandet av funktionerna studierektorer och ”planerare” från januari 2025, samt en framtaget tydlig tjänsteplaneringscykel, ses av många som en lovande utveckling.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Medarbetarna efterfrågar en tydligare kommunikation, bättre framförhållning och mer samordnad tjänsteplanering, så här har ISLL både en utmaning och en viktig utvecklingspotential.

4.6 Kompetensförsörjning

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året kopplat till kompetensförsörjning?

Analys och värdering:

Under 2025 har flera adjunkter skickat in ansökan till forskarutbildning, tre lärare har blivit excellenta lärare och två medarbetare har fått oavlönad docentur. ISLL har också startat en strategisk rekrytering av en professor i svenska med didaktisk inriktning.

ISLL har inte ännu inrättat en institutionsgemensam kompetensförsörjningsplan i HR-mallen p.g.a. flera pågående förändringsprocesser (t.ex. utredning av pedagogiskt arbete, utredning av avdelning 3, lärarutbildningsreform, ny strategi för lärosätet, sänkta takbelopp för verksamheten och ny nationell satsning på språkutbildningar och nationell utredning av distansstudier samt små ämnens organisatoriska och ekonomiska förutsättningar), men alla ämnen har egna kompetensförsörjningsplaner som diskuteras på verksamhetsdialoger inför arbetet med institutionens VP. Institutionen behöver dock vara återhållsam när det gäller nyrekryteringar i linje med högskolans ambitioner om konsolidering.

Under 2025 har flera pensioneringar skett och några medarbetare har valt att lämna högskolan för annan tjänst och ytterligare ett antal medarbetare har tagit ut tjänstledighet. Detta har orsakat en

personalbrist i vissa ämnen, som har lett till en orimligt pressad arbetssituation. Detta i sin tur leder till ytterligare personalflykt och sjukskrivningar, vilket åter leder till en än mer oförutsägbar och pressad arbetsmiljö för återstående personal. I slutändan drabbas även studenterna och vi äventyrar kvaliteten i vissa av våra utbildningar. Att åtgärda personalbristen genom inlånad personal och timlärare samt hastigt inkallade vikarier är ekonomiskt försvarbar, men inte hållbart i längden. Efter att vi ser vilken kompetenstillskott kommer till ISLL:s ämnen efter utredning av pedagogiskt arbete och vi får klarhet i de andra ovan nämnda förändringar kommer ISLL kunna ta fram en kompetensförsörjningsplan för de kommande verksamhetsåren.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

ISLL har flera adjunkter som söker sig till forskarutbildning och dessa får stöd av institutionens seniora forskare. Tre adjunkter förväntas bli klara med sin forskarutbildning under 2026.

Flera medarbetare stöds i processen med pedagogisk meritering genom särskilda meriteringsträffar. Några ansökningar planeras att skickas in under perioden 2026. Institutionen stödjer också meriterade lärare att genomgå den nationella utbildningen för pedagogiskt sakkunniga.

Flera lektorer stöds med sin vetenskapliga meritering med särskilda meriteringsträffar. Ett par ansökningar till oavlönad docentur planeras att skickas in under 2026.

Planeringen av en institutionsgemens kompetensförsörjningsplan har påbörjats och vi siktar mot att ha ett färdigt utkast mot andra halvan av året.

4.7 Säkerhet och beredskap

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts utvecklingsinsatser/åtgärder under året kopplat till säkerhet och beredskap?

Analys och värdering: Frågor om säkerhet och beredskap (inkl. digital säkerhet) har diskuterats på avdelningarnas APT:ar.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Vi fortsätter lyfta säkerhets- och beredskapsfrågor på våra APT:ar.

5. Riskhantering

Högskolegemensamma risker följs upp i separat process för rapportering till högskolestyrelsen. I de fall där specifika risker för institutionen/verksamhetsstödet identifierades i verksamhetsplanen, redogör för hur riskerna hanterats under året.

-

6. Övrigt

Är det något övrigt som institutionen/verksamhetsstödet vill berätta om för ledningen och organisationen kopplat till verksamhetsåret 2025?

-

Verksamhetsberättelse 2025 för det högskolegemensamma verksamhetsstödet

1. Viktigaste budskapen och prioriteringar framåt

Kort sammanfattning – vilka är de tre viktigaste budskapen för institutionen/verksamhetsstödet att berätta om för övriga organisationen och ledningen kopplat till verksamhetsåret 2025? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Högskoledirektör har under året valt följande prioriterade områden utöver rektors fokusområden:

Ekonomi i balans – verksamhetsstödet har under året bl.a. arbetat med att stärka och utveckla högskolans verksamhetsstyrning för att den ska bli mer effektiv och ändamålsenlig. Ett uppdrag för året har varit att fortsätta utveckla institutionernas budget- och prognosarbete. Se vidare under 4.2a.

Säkerhet och beredskap - i arbetet med informations- och cybersäkerhet har det under 2025 lagts tyngdpunkt på incidenthantering och organisationens beredskap. Via en reell händelse har lärosätet getts möjlighet att utöva incidenthantering, vilket påvisade en god grundstruktur och några utvecklingsområden. Åtgärder som inletts i utökad frekvens är konsekvensbedömningar och rutiner för anskaffning av IT-system. För att utveckla den interna styrningen och organiseringen av informationssäkerhetsarbetet har ett fortsatt arbete skett med att uppnå strukturer för ett ledningssystem för informationssäkerhet. Roller och ansvar har delvis förtydligats men arbete kvarstår. Det ständigt förändrade säkerhetsläget, både nationellt och internationellt, ställer delvis nya krav på statliga myndigheter och inte minst lärosätena, vars verksamhet i hög grad bygger på öppenhet och samverkan.

Utveckla statistik och nyckeltal – arbetet som påbörjades 2024 har under 2025 resulterat i att majoriteten av de mått som i nuläget används för årsuppföljning och anslagsfördelning är tillgängliga i Linnea. Rektorsfunktionen har dessutom valt ut nio mått som förlag på nyckeltal för kontinuerlig uppföljning av grunduppdraget. Arbetsgruppen har informerat ledningen om övergripande plan och prioriteringar för statistikarbetet. Utvecklingen kommer fortsätta under 2026 i Linnea med fokus på nyckeltal samt kvarstående kopplat till väsentliga uppgifter i årsredovisningen där det finns möjlighet att automatisera framtagandet. Ett förbättringsförslag som framkommit under året är vikten av att tydliggöra ansvaret för statistikhantering vid omorganisation. Motivet är att det upptäcktes förs efter omorganisationen av lärarutbildningen att den påverkade historik och jämförbarhet i systemen för centrala mått. Det är viktigt för uppföljning, analys och anslagsfördelning att detta är tydligt inför en omorganisation.

2. Ekonomi

Institutionerna och verksamhetsstödet redogör i separat dokument för uppföljning och analys av årsbokslutet. Vad är de viktigaste budskapen från denna analys gällande årsbokslutet? Vad blir prioriterat att ta med till 2026 för åtgärder under året eller planering framåt?

Verksamhetsstödet behöver liksom övriga delar av högskolan fortsatt arbeta med att få en ekonomi i balans. Därför behöver det utvecklingsarbete som har påbörjats fortsätta. Det handlar både om att fortsätta arbetet med att förtäta lokaler, att se över vilka delar som ytterligare kan samordnas, att aktivt arbeta för att konsultberoendet minskar och se över så att verksamhetsstödet processer är effektiva och inte ökar den administrativa bördan.

Verksamhetsstödet negativ avvikelse (-470 tkr) under 2025 utifrån en ram på 182 mnkr, vilket till största delen beror på ökade IT-systemkostnader och försenad varselprocess.

3. Huvuduppdrag

Utifrån högskolans uppdrag har varje institution och verksamhetsstödet fasta huvuduppdrag, se [Arbetsordning för institutioner](#) respektive [Arbetsordning för verksamhetsstödet](#).

Huvuduppdragen förväntas vara uppfyllda. Om huvuduppdragen inte har uppfyllts ska detta redogöras för här.

Verksamhetsstödet huvuduppdrag är uppfyllda.

4. Prioriteringar för verksamhetsåret

4.1 Externa uppdrag

De krav som åligger Högskolan Dalarna som myndighet framgår bland annat via regleringsbrev. Dessa externa uppdrag förväntas vara uppfyllda. Rapportering sker i huvudsak genom årsredovisningen. Om något uppdrag inte uppfyllts ska det även rapporteras här. I de fall särskild rapportering skett under året, ska även dessa kortfattat redogöras för här.

Verksamhetsstödet externa uppdrag redovisas i sin helhet i årsredovisningen.

4.2 Strategins delmål inklusive rektors prioriterade delmål

För varje delmål inklusive rektors fokusområden (egna svarsrutor), sammanfatta hur institutionens arbete under året har bidragit till delmålet. Redogör för analys och värdering av det som planerades för / genomfördes 2025 samt vad som tas med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt).

a. Med sammanhållna akademiska miljöer med attraktiva utbildningar inom relevanta utbildningsområden, där forskning och utbildning hänger samman och där flera områden erbjuder utbildning från grundnivå till forskarutbildning

Rektors fokusområde: Ekonomi i balans (inkl. uppföljning av åtgärdsplan för hållbar utbildningsproduktion)

Analys och värdering:

Ett uppdrag för året har varit att fortsätta utveckla institutionernas budget- och prognosarbete. Syftet med uppdraget var att högskolan ska ha en väl fungerande ekonomi- och verksamhetsstyrning där budgetarbetet vid institutionerna är ett verktyg för att klara verksamhetens uppdrag inom givna ekonomiska ramar. Det har tagits fram en processbeskrivning innehållande syfte, ansvar och roller samt detaljerad tidplan. Beskrivningarna möjliggör en ökad förståelse för hur arbetet ska genomföras och varför och ger även en gemensam process att arbeta operativt utifrån. Under året har man även stöttat högskolans ledning med underlag för att kunna fatta beslut om högskolans riktning gällande utbildningsutbud. Bland annat har beslutsunderlag tagits fram gällande mediaproduktion.

Ett annat viktigt underlag till ledningens arbete med ekonomi i balans har varit att ta fram lokalstrategiska analyser samt anpassning av lokaler för sammanhållna akademiska miljöer och långsiktiga campuslösningar.

Kommunikationsavdelningen har prioriterat och stöttat ledningen för kommunikation kring det prioriterade området.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Fortsatt lokalstrategiskt stöd till ledningens arbete med ekonomi i balans, kopplat till anpassning av lokaler utifrån förändrat utbildningsutbud och för sammanhållna akademiska miljöer.

Fortsatt noggrann uppföljning av hur verksamheten håller sin budget inklusive studentproduktionen.

Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från översyn av utbildningsutbud

Analys och värdering: Under året har verksamhetsstödet tagit fram en systematik och stöd för beslut av programutbud och kursutbud. Besluten tas 2 gånger per år, på rektorsnivå respektive institutionsnivå. Detta för att ge en förutsättning för att få en överblick över utbildningsproduktionen.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Arbeta vidare med att komplettera beslutsunderlagen med planeringstal för att ännu tydligare få en överblick över planerad produktion.

b. Där interdisciplinära ansatser är en naturlig del av utbildningen och där andelen utbildning på avancerad nivå har utökats

Ej haft kvalitetsuppdrag inom området.

c. Där studenten är i centrum, där digitaliseringskompetens är centralt och där det erbjuds flexibla undervisningsformer med en väl utvecklad pedagogik för såväl utbildning på campus som för nätburen undervisning

Analys och värdering: Avdelningen för student- och utbildningsstöd har under året startat upp behörighetsgivande utbildningar (BHU1 och BHU2). Man har också påbörjat arbete med att kartlägga distributionsformer och vilka behov av kompetensutveckling som lärarna har behov av.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

d. Där bildning, utbildning och internationalisering är i fokus för att öka kunskap om, och beredskap för, att möta viktiga samhällsutmaningar

Ej haft kvalitetsuppdrag inom området.

e. Med en dynamisk och samhällsrelevant forskning med starka forskargrupper inom flera forskningsområden

Ej haft kvalitetsuppdrag inom området.

f. Där kollegiet har en central roll och där det råder en väl utvecklad kvalitetskultur som baseras på ansvar och tillit

***Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning
kvalitetssystem***

Analys och värdering:

Avdelningen för student- och utbildningsstöd har under året arbetat med att omhänderta området BG 8 Studentcentrerat lärande. Man har bland annat säkerställt systematisk högskolepedagogisk kompetensutveckling gällande studentcentrerat lärande och att följa upp studentcentrerat lärande i hybrida undervisningsformer.

Vidare har avdelningen tagit fram en automatisering av kursvärderingar. Implementering och en liten utvärderingen har genomförts. Även en automatisering av kursanalyser har tagits fram och kommer implementeras under våren 2026.

Avdelningen för ledningsstöd och ekonomi har varit ansvarig för att samordna arbetet med framtagande av åtgärdsplan inför redovisning till UKÄ. En avdelning kom igång väldigt snabbt under våren och sedan halvårsskiftet är alla tre avdelningar (HR, SSA, SLE) i gång och arbetar aktivt med frågorna. Bedömargruppens yttrande tillåter ett visst tolkningsutrymme, både i förhållande till vad som är det grundläggande problemet (bristen) och också i förhållande till vilka åtgärder som bör sättas in. Detta tolkningsutrymme har inneburit en utmaning för de arbetsgrupper som har arbetat med att utveckla processerna. Det har funnits behov av att bolla olika frågor och förslag, vilket har gjorts både med uppdragsledaren och vid kvalitetsrådets möten. Ett flertal förslag på åtgärder har identifierats, samt till viss del även implementerats. En statusrapport har inkommit från respektive avdelning. Uppdraget skulle även inkludera samordning av arbetet med framtagande av förslag till tidsatt handlingsplan. Detta har inte kunnat göras, då åtgärdsplanen inte är färdigställd. Ett förslag är att löpande under våren stämna av med respektive avdelning hur långt de har kommit och i vilken utsträckning som det parallellt sker en implementering av föreslagna åtgärder.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

För att säkerställa kvalitet, kontinuitet och en tydlig förankring i verksamheten kommer arbetet med att omhänderta de identifierade utvecklingsområdena inom bedömningsgrund 8 under 2026 att genomföras som ett särskilt kvalitetsuppdrag. Uppdraget leds av en utsedd uppdragsledare som rapporterar till chef på avdelningen för student- och utbildningsstöd.

Rektors fokusområde: Inre organisation

Ej haft kvalitetsuppdrag inom området

g. Där stödet till verksamheten är ändamålsenligt och effektivt

***Rektors fokusområde: Omhändertat resultat från självvärdering och extern granskning
kvalitetssystem***

Analys och värdering:

Forskningsstödet vid högskolan ska stötta i den administrativa forskningsprocessen och uppdraget har under året fokuserat på att formalisera och sammanföra forskningsstödet. Uppdraget visar att det finns ett behov av att ytterligare tydliggöra vad samordning av forskningsstödet innebär i praktiken och att flera olika avdelningar inom verksamhetsstödet har ansvar att delta aktivt för att stärka arbetet. Under

året har bl.a. VSO forskning utvecklats för att ha en arena och styrgrupp att diskutera forskningsinfrastruktur och utveckling av den administrativa forskningsprocessen. Samrådsgruppen består av prorektor, proprefekter för forskning och verksamhetsstödet och syftar till att vara en dialogarena där dessa funktioner kan informeras om och diskutera utveckling av forskningsstödet.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

Övrigt

Analys och värdering: Ett nytt discoverysystem (bibliotekets tjänst för samsökning) har upphandlats 2025 och implementering sker i början av 2026.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

-

h. Där samverkan för ömsesidig nytta med viktiga intressenter i omgivande samhället är en grundsten

Ej haft kvalitetsuppdrag inom området.

i. Där den fysiska och sociala arbetsmiljöns höga kvalitet starkt bidrar till lärosätets attraktivitet och medarbetarnas trivsel

Rektors fokusområde: Inre organisation

Analys och värdering:

Styrdokument gällande medarbetar- och chefspolicy har tagits fram och beslutats.

Avdelningen för fastighet och campusplanering har fokuserat på att utveckla attraktiva, funktionella och hållbara arbetsmiljöer genom lokalanpassningar, samordning av flyttar och stöd vid organisatoriska förändringar kopplade till den inre organisationen.

Kommunikationsavdelningen har utvecklat Högskoleaktuellt som syftar till att vara ett återkommande forum där ledning informerar om aktuella ämnen och där medarbetarna ges möjlighet att ställa frågor, antingen på forumets innehåll eller på annat av högskoleövergripande karaktär.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

HR avdelningen ska ta fram förslag på implementering, utbildning, kommunikation, information och stödmaterial för högskolans chefer och medarbetare till det nya styrdokumentet medarbetar- och chefspolicy. Även process och system för utvärdering av chefer.

Fastighetsavdelningen ska arbeta med att säkerställa attraktiva och funktionella lär- och arbetsmiljöer fortsätter i samband med organisatoriska förändringar och lokalanpassningar.

Övrigt

-

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Utöver det som nämnts under ovan rubriker, har det genomförts andra åtgärder/utvecklingsinsatser under året som har bidragit till en förbättrad systematik i kvalitetssäkringsarbetet?

Högskolans kvalitetssystem - Högskolan Dalarna

Analys och värdering: Sedan 2023 har verksamhetsstödet ett samarbete med Högskolan i Gävle och Södertörns högskola för att utveckla verksamhetsstödet kvalitet vid respektive högskola. Högskolorna har ett gemensamt intresse av att tillhandahålla ett ändamålsenligt och professionellt verksamhetsstöd till lärosätenas undervisning, forskning och ledning. Ett sätt att säkerställa och utveckla ett sådant stöd är genom ett systematiskt kvalitetssäkringsarbete som bygger på jämförelser med jämförbara lärosäten. Varje lärosäte skriver en självvärdering inom respektive granskningsområde. Under 2025 har områdena inom *HR organisation samt rekryteringsprocess av lärare samt informationssäkerhet* utvärderats.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Utvalda granskningsområden för 2026 är; *Forskningsstöd med inriktning på externfinansiering samt någon process inom utbildningsadministration.*

4.4 Hållbarhetsarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina mål för hållbar utveckling? Rådet för hållbar utveckling kommer att använda dessa uppgifter för sin årliga uppföljning.

Målområdena är:

1. Utbildning
2. Forskning
3. Samverkan
4. Internationellt samarbete
5. Jämställdhet och inkludering
6. Möten och resor
7. Byggnader och energi
8. Cirkulära resursflöden

För mer info om målen, se [Mål och resultat - Högskolan Dalarna](#) och [Vägledning för arbete med hållbarhetsmålen 2025](#)

Analys och värdering:

Inom målområdena Byggnader och energi har fastighetsavdelningen under året arbetat med dokumentation av energidata, översyn av kemikaliehantering och farligt avfall ur miljö-, arbetsmiljö- och säkerhetsperspektiv.

Arbetet med cirkulära resursflöden har även omfattat återbruk, omflyttning och mer resurseffektiv hantering av inredning och möbler, i syfte att minska nyinköp, sänka kostnader och bidra till en mer hållbar campusutveckling.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): Fortsatt utveckling av arbete inom byggnader och energi samt cirkulära resursflöden, inklusive energidata, dialog med fastighetsägare och återbruk av inredning och möbler.

4.5 Arbetsmiljöarbete

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året som bidragit till att Högskolan Dalarna kan nå sina arbetsmiljömål?

För mer info om målen, se [Arbetsmiljömål HDa 2024-2026 med bilaga.pdf](#)

Analys och värdering:

HR har reviderat och förbättrat internutbildning för chefer gällande arbetsmiljö och rehabilitering. Även framtagande av stödmaterial till chefer och medarbetare har skett. Vi har tagit fram en tydlig plan för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska följas upp.

Kommunikationsavdelningen har genomfört utbildningstillfällen i kommunikativt ledarskap för chefer och ledare har genomförts med goda utvärderingar av kursdeltagarna.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Utvärdering och eventuell revidering av arbetsmiljömålen och säkerställa att de är väl kända för alla anställda på högskolan och dessa systematiskt följs upp.

För att systematiskt arbeta med arbetsmiljö och leva upp till kvalitet och kontroll på administration av all dokumentation gällande personalanteckningar, samtal mm. så kommer vi införa ett underlättande personalsystem, Novi.

4.6 Kompetensförsörjning

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts åtgärder/utvecklingsinsatser under året kopplat till kompetensförsörjning?

Analys och värdering:

Chefsutvecklingsprogrammets olika delar har genomförts som planerat.

Under året har ett förslag på ett utbildningspaket för kontinuerlig kompetensutveckling som kompletterar de behörighetsgivande högskolepedagogiska kurserna (BHU) tagits fram. Fokusområden har varit bland annat hållbarhet, digitalisering (inklusive AI) samt studentcentrerat lärande.

Ett årshjul eller tidslinje som säkerställer att rätt kompetensutvecklingsinsatser erbjuds verksamheten vid rätt tidpunkt finns framtaget. Det är ett arbete som påbörjat men inte slutförts under det här året och föreslås jobbas vidare med under nästa verksamhetsår.

Ett förslag till utbildningspaket som tydligt utgår från prioriteringar i strategiska dokument 2025 kopplat till lärarens uppdrag finns framtaget samt de fokusområdena som omnämns i uppdragsbeskrivningen (hållbarhet, digitalisering (AI) och andra relevanta ämnen). Det ingår inte i uppdraget att implementera utbildningspaketet.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt): HR – ska stötta och säkerställa att alla avdelningar har kompetensförsörjningsplaner. Arbeta med ständiga förbättringar i chefsutvecklingsprogrammets interna utbildningar och ev utöka med fler. Vidare kommer man göra en kartläggning över vilka övriga interna utbildningar vi har och vad vi behöver på högskolan och även tillhanda ha en samordnande roll utifrån vad vi kommer fram till. HR kommer att ta fram friskvårdssatsningar med fokus på både den fysiska och psykiska arbetsmiljön.

4.7 Säkerhet och beredskap

Utöver det som nämnts under strategins delmål, har det genomförts utvecklingsinsatser/åtgärder under året kopplat till säkerhet och beredskap?

Analys och värdering:

Verksamhetsstödet har under året påbörjat arbetet med kontinuitetshandling, som under 2026 ska leda till kontinuitetsplaner för våra viktigaste processer och system. Inledande workshops och utbildningar har genomförts.

Utveckling av strukturer för fysisk säkerhet i lokaler, lokalsamordning kopplat till brandberedskap och utrymning har tagits fram.

Kommunikationsavdelningen har under året arbetat med att ta fram en kriskommunikationsplan för hur avdelningen för kommunikation ska arbeta vid händelse av kris.

Att ta med till 2026 (för åtgärder under året eller planering framåt):

Fortsatt arbete med kontinuitetshandling kommer att präglade arbetet inom systemförvaltningsorganisationen även under 2026.

Fortsatt arbete med fysisk säkerhet i lokaler och kontinuitetsplanering, inklusive uppbyggnad av utrymningsorganisation, påbörjad utbildning och genomförande av utrymningspromenader.

Utbildningar kring PDV för personal och studenter ska tas fram och erbjudas.

5. Riskhantering

Högskolegemensamma risker följs upp i separat process för rapportering till högskolestyrelsen. I de fall där specifika risker för institutionen/verksamhetsstödet identifierades i verksamhetsplanen, redogör för hur riskerna hanterats under året.

Inga specifika risker för verksamhetsstödet har identifierats.

6. Övrigt

Är det något övrigt som institutionen/verksamhetsstödet vill berätta om för ledningen och organisationen kopplat till verksamhetsåret 2025?

Verksamhetsstödet har under året arbetat vidare med att utveckla organiserandet av förvaltningen av våra IT-system. Bland annat har roller och ansvar inom området definierats och en rapport med förslag till hur man kan organisera systemförvaltningen framöver kommer att lämnas under första kvartalet 2026.

Under året har avdelningen effektiviserat reproverksamheten genom att ta över delar av Högskolan i Gävles reproverksamhet för ökad samverkan och samnyttjande av resurser.

Kommunikationsavdelningen har under 2025 lanserat After Work med forskare för allmänheten i samarbete med Högskolan i Gävle.